

<p>มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา Foundation for Media Studies โครงการกลไกสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาพ ภาวะMedia Monitor</p>	<p>ห้อง 518 ชั้น 5 พญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร : 02-246-7440 แฟกซ์ : 02-246-7441 Email: mediamonitorth@gmail.com Website : www.mediamonitor.in.th</p>
 <p>บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน ใน สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงวันที่ 13 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2557</p>	
<p>ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p> 	

คณะผู้ทำงานโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการฯ

- รศ.ดร .วิลาสินี อุดุลยานนท์

คณะกรรมการวิชาการ

- ดร .สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี
- รศ.ดร.นवलน้อย ตีร์รัตน์
- น.ส.เข็มพร วิรุณราพันธ์
- ดร.ธีรรัตน์ วงศ์อินะอเนก
- ดร.มานะ ตีร์รยาภิวัดมน์
- อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว

ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการ

- พญ.พรรณพิมล วิปุลากร

- ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

คณะรับผิดชอบดำเนินงานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายศิริะ จันทร์เจือมาศ
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี
- นางสาวชัชชนรรณ ศักดิ์เจริญชัยกุล
- นางสาวเมธิรา อินทร์สวาท
- นายณัฐพล ศุภสิทธิ์
- นายธำรงค์ จิตตะปะสาทะ
- นายอดิศร บุญญปธานนท์
- นายปฐมพงษ์ ท้าข้าม

ติดต่อโครงการฯ

โครงการสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ(Media Monitor)

เลขที่ 31 อาคารพญาไทบิล딩 ชั้น 5 ห้อง 518 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 02-246-7440 โทรสาร 02-246-7441

E-mail: mediamonitorth@gmail.com website: www.mediamonitor.in.th

สารบัญ	หน้า
ส่วนที่ 1	ที่มาและความสำคัญ
	4
	วัตถุประสงค์การศึกษา
	5
	หน่วยการศึกษา
	5
	แนวคิด และทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	5
	เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกหน่วยการศึกษา
	15
	ประเด็นการศึกษาและวิธีการนำเสนอ
	21
	ประเด็น/นิยามและวิธีการวัด
	21
	กรอบการศึกษา
	23
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา
	24
ส่วนที่ 3	สรุปและอภิปรายผลการศึกษา
	49
	ลักษณะสำคัญของ SLVR ที่พบในแต่ละช่อง
	49
	เปรียบเทียบผลการศึกษากับกรอบจริยธรรมในส่วนของเนื้อหาสำหรับเด็กและ
	เยาวชนของ กสทช., กรอบจริยธรรมของ ส.ส.ท. รวมถึงประกาศของ กสทช. และ
	ข้อบังคับของ Ofcom
	49
	วิเคราะห์ผลการศึกษากับกรอบจริยธรรม กสทช. และ ส.ส.ท.
	49
	วิเคราะห์ผลการศึกษากับเกณฑ์ของ Ofcom
	53
	วิเคราะห์ผลการศึกษากับเกณฑ์ของ กสทช.
	54
	จริยธรรมสื่อโทรทัศน์และพัฒนาการของเด็กและเยาวชน
	57
	อิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชน
	69
	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
	75
ส่วนที่ 4	สรุปการเสวนาจริยธรรมและการกำกับดูแลรายการโทรทัศน์อย่างค้ำึงถึง
	พัฒนาการของเด็ก
	82
บรรณานุกรม	
	86
ภาคผนวก	
	93

ที่มาและความสำคัญ

วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปีช่วงปลายปี พ.ศ. 2556 ต่อเนื่องมาจนถึงช่วงต้นปี พ.ศ. 2557 ส่งผลกระทบให้เกิดความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมืองไปทุกภาคส่วนในสังคมไทย เริ่มจากเหตุการณ์การชุมนุมต่อต้านพ.ร.บ. นิรโทษกรรม จนกระทั่งยกระดับเป็นเหตุการณ์การชุมนุมปิดกรุงเทพฯ โดยการเคลื่อนไหวก้าวเข้ายึดสถานที่ต่างๆ ของกลุ่มผู้ชุมนุมและความพยายามขอคืนพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายใต้การบัญชาการโดย ศอ.รต. และศร.ส. นำไปสู่เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและกลุ่มผู้ชุมนุมจนเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงที่ทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

ในขณะที่สื่อโทรทัศน์จะถูกจับตาในการทำหน้าที่รายงานข่าวการชุมนุมเคลื่อนไหวก้าวเข้ายึดรัฐบาล สื่อหนังสือพิมพ์เองก็มีบทบาทสำคัญที่สังคมคาดหวัง ไม่ว่าจะเป็นการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น การแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมถึงข้อเรียกร้องต่างๆ ผ่านบทบรรณาธิการ ซึ่งเปรียบเสมือนธงชัยเฉลิมพล (Flagship) ของหนังสือพิมพ์ โดยเป็นพื้นที่ในการประกาศจุดยืน หรือแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ ในห้วงเวลานั้นต่อประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคม (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537¹)

หน่วยงานมีเดียออนไลน์ในฐานะหน่วยงานเฝ้าระวังสื่อมวลชน เห็นว่าการศึกษาวิเคราะห์บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองจะทำให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ได้ทำหน้าที่วิพากษ์วิจารณ์และนำเสนอข้อเรียกร้องอย่างไรไปสู่สังคมภายใต้สถานการณ์ความขัดแย้งอย่างไรบ้าง โดยจะศึกษาบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงวันที่ 13 ม.ค. 2557 ถึงวันที่ 2 ก.พ. 2557 มาศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่สำคัญ 3 เหตุการณ์ ได้แก่ การประกาศชุมนุมขั้วดาว การประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ของ ศร.ส. และการเลือกตั้ง

วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นทางการเมืองที่ปรากฏในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน
- 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบรรณาธิการว่ามีวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มที่เกี่ยวข้องทางการเมืองกลุ่มใดบ้างและวิพากษ์วิจารณ์อย่างไร
- 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบรรณาธิการว่ามีข้อเรียกร้องต่อสังคมในสถานการณ์ความขัดแย้งอย่างไร

หน่วยการศึกษา

¹ มาลี บุญศิริพันธ์. 2537. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ปรกษาพิริก

การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาบทบรรณาธิการจากหนังสือพิมพ์รายวันจำนวนทั้งสิ้น 189 บทความ จากหนังสือพิมพ์ 11 ฉบับ ได้แก่ 1) ไทยรัฐ 2) เดลินิวส์ 3) ข่าวสด 4) คมชัดลึก 5) มติชน 6) บ้านเมือง 7) แนวหน้า 8) สยามรัฐ 9) ไทยโพสต์ 10) โพสต์ทูเดย์ 11) กรุงเทพธุรกิจ ในช่วงวันที่ 13 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2557 ซึ่งเป็นช่วงเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง อันได้แก่ 1) การประกาศชั้ทดาวนั้กรุงเทพฯของ กลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. 2) การประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉินของรัฐบาล และ 3) ช่วงก่อนการเลือกตั้ง 2 ก.พ. 2557

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1) **แนวคิดเรื่องโครงสร้างบทบรรณาธิการ**² ประกอบด้วย (1.1) ชื่อเรื่อง (Title/ Theme) (1.2) ความนำ (Introduction Section) (1.3) การแสดงความเห็น (Intermediate Section/ Reaction) (1.4) ความสรุป (Coda/ Conclusion)

โครงสร้างของบทบรรณาธิการ

โครงสร้างของบทบรรณาธิการประกอบด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนความนำ (introduction) ส่วนเนื้อเรื่อง (content) และส่วนสรุป (conclusion) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การแบ่งองค์ประกอบดังกล่าวมิได้กำหนดให้ชื่อเรื่องเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการเขียนด้วยอาจจะเป็นเพราะการตั้งชื่อเรื่องนั้น เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยศิลปะการตั้งชื่อเรื่องเพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจ ส่วนเนื้อหาใจความของสิ่งที่จะนำเสนอ ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะแสดงถึงความสามารถของผู้เขียนในการถ่ายทอดความคิดอย่างมีระบบ และเป็นส่วนที่ต้องอาศัยความสามารถเชิงความรู้และทักษะอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบของการจัดโครงสร้างมีดังนี้ เป็นการแบ่งตามผู้ที่มีประสบการณ์ในการเขียนบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์มาแล้ว ซึ่งขอแนะนำตามลำดับดังนี้

1. **ชื่อเรื่อง (title)** เป็นส่วนบนสุดของบทบรรณาธิการที่จะบอกให้ผู้อ่านทราบถึงเรื่องที่กำลังเสนอนั้นว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร น่าสนใจหรือไม่ หน้าที่สำคัญของชื่อเรื่องก็คือ การสร้างความสนใจและดึงดูดให้ผู้อ่านอ่านเรื่องนั้นต่อไปซึ่งมีหลักการตั้งชื่อเรื่องได้หลายแบบหลายวิธีตามแต่ผู้เขียนจะเขียนจะเห็นว่าสามารถดึงความสนใจของผู้อ่าน ขณะเดียวกันก็ควรสะท้อนประเด็นหลักของเรื่องที่เขียนด้วย เนื่องจากเนื้อที่จำกัด จึงนิยมตั้งชื่อเรื่องที่สั้น กระชับ และตรงประเด็น

2. **ความนำ (introduction)** เป็นส่วนที่ผู้เขียนเริ่มด้วยการสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นประเด็นข่าวเพื่อให้อ่านได้ทราบความเป็นมาก่อนที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไป บางครั้งผู้เขียนอาจใช้ส่วนนี้เกริ่นนำเข้าประเด็นที่เป็นประเด็นหลักก็ได้

²

รองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์. 2550. การเขียนสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1-8. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

3. ความคิดเห็น (opinion) ซึ่งถือเป็นส่วนเนื้อเรื่องที่หนังสือพิมพ์จะนำเสนอประเด็นเรื่องโดยการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์หรือข่าวที่ได้สรุปไว้ในความนำ ให้รายละเอียด ชี้แนวโน้ม ระบุท่าทีของบรรณาธิการต่อประเด็นข่าวตลอดจนความคิดเห็นและจุดยืนของกองบรรณาธิการต่อเรื่องนั้น โดยใช้เหตุผล อ้างอิงหลักฐานประกอบการแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งนัย

ทั้งนี้ส่วนท้ายของบทบรรณาธิการส่วนมาก หสกต้องการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่านผู้เขียนต้องสามารถแสดงเหตุผลสนับสนุนให้น่าเชื่อถือ และลงท้ายด้วยข้อสรุปที่หนักแน่นตรงประเด็นในความยาวไม่เกินกว่าหนึ่งหรือสองประโยค จะเห็นได้ว่า ตามลักษณะโครงสร้างนี้ ส่วนสรุปของบทบรรณาธิการ หากไม่รวมชื่อเรื่องด้วยก็จะมีโครงสร้างการเขียนเป็น 3 ส่วนเช่นกัน

นอกจากนี้ ยังมีผู้แบ่งโครงสร้างการเขียนบทบรรณาธิการให้เฉพาะเจาะจงไปอีก โดยยึดรูปแบบตามลำดับการนำเสนอเนื้อหา เช่น โด널ด์ แอลเฟอร์กูสัน และจิม แพตเตท (Donald L. Ferguson and Jim Patten) ได้แบ่งโครงสร้างออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ความนำ คือ ข้อความสรุปหลังความเป็นมาของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้เขียนจะนำเสนอในบทบรรณาธิการ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบสาระสำคัญของเรื่องก่อน เพื่อจะได้ติดตามความเห็นในบทบรรณาธิการอย่างเข้าใจ ทั้งนี้ผู้เขียน ไม่ควรคาดหวังว่าผู้อ่านจะได้รู้เรื่องที่เกิดขึ้นหรือเรื่องที่ผ่านมาจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์มาก่อนแล้วเป็นอันขาด เพราะยังมีผู้อ่านจำนวนมากที่อาจทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้น แต่ไม่ได้ติดตามรายละเอียดอย่างใกล้ชิด ความนำในลักษณะนี้ ควรเขียนอย่างสั้นๆ กระชับ แต่ได้ใจความมากที่สุดเท่าที่ต้องการ เพื่อประหยัดเนื้อที่และเวลาของผู้อ่านโดยต้องครอบคลุมสาระสำคัญของประเด็นปัญหาที่กำลังจะกล่าวต่อไปด้วย ดังตัวอย่างบทบรรณาธิการเรื่อง “สรุปสงกรานต์” ในหนังสือมติชน วันที่ 20 เมษายน 2548”

ตัวเลขผู้เสียชีวิต 522 ศพ จากช่วงระยะเวลา 10 วัน ในเทศกาลสงกรานต์ 2548 ในด้านหนึ่งถือได้ว่าเป็นตัวเลขที่น่าพึงพอใจ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เสียชีวิต 647 ศพ ในเทศกาลสงกรานต์ของปี 2547 แล้วลดลงอย่างเห็นได้ชัด

แต่ที่มาของการเกิดอุบัติเหตุและการเสียชีวิตในเทศกาลสงกรานต์ปีนี้ ยังคงเป็นเพราะการดื่มสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะอยู่เช่นเดิม ไม่ได้แตกต่างไปจากปีที่แล้วๆมา

2. จุดยืนหรือความคิดเห็น (reaction) คือ ส่วนที่แสดงถึงจุดยืนของหนังสือพิมพ์ หรือความคิดเห็นที่หนังสือพิมพ์มีต่อประเด็นเรื่องที่สรุปในความนำ เพื่อให้ผู้อ่านรู้ว่าหนังสือพิมพ์มีความคิดหรือทำที่ต่อเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไร เช่น บทบรรณาธิการในเรื่องเดียวกัน

ฉะนั้น ถ้าจะลดจำนวนอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตในช่วงเทศกาลวันหยุดยาว ไม่ว่าจะปีใหม่หรือสงกรานต์ในครั้งต่อไป การรณรงค์ให้เห็นภัยของ “เมาไม่ขับ” จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะมั่นใจได้ว่าหัวข้อของการรณรงค์ดังกล่าวกลายเป็นส่วนหนึ่งในสำนึกนิสัยของคนในสังคมแล้วจริงๆ

การรณรงค์เฉพาะช่วงก่อนหรือระหว่างเทศกาล ไม่สามารถสร้างจิตสำนึกเช่นนี้ขึ้นมาได้ เป็นอันขาด

3. รายละเอียดของข้อมูลและข้อเท็จจริง (details) ได้แก่ ข้อมูลหรือรายละเอียดของข้อเท็จจริงที่ต้องการนำมาสนับสนุนความคิดเห็นหรือจุดยืนที่ได้เสนอไปก่อนหน้านี้ เมื่อผู้อ่านได้รับรู้ความเห็นของหนังสือพิมพ์แล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้เขียนที่จะต้องนำเสนอข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นว่าความเห็นนั้นมีคุณค่า น่าเชื่อถือเพราะเหตุใด ถึงต้องจามด้วยการอธิบายเหตุผล ยืนยันด้วยข้อมูล สนับสนุนด้วยหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างเป็นรูปธรรม ก่อนที่จะนำไปสู่ความสรุปคือ

นอกจากนั้น ข้อสังเกตประการหนึ่งจากสถิติอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของปีนี้ก็คือ จำนวนผู้ได้รับอุบัติเหตุที่อายุต่ำกว่า 15 ปีเพิ่มมากขึ้น และแทบจะร้อยทั้งร้อยของกลุ่มนี้เสพสุราจนมีเมฆาขาดสติ แล้วออกมาขับซี่ยานพาหนะ เพราะฉะนั้น กลุ่มเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี จึงต้องเป็นเป้าหมายของการให้การศึกษารณรงค์เรื่องสำนึกในความปลอดภัย

และที่จะต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังก็คือ เหตุใดกฎหมายบังคับห้ามมิให้เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี บริโภคสุราจึงไม่มีผลในทางปฏิบัติ ตรงนี้มีใช่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจและสาธารณสุขจะต้องเคร่งครัดบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังนั้น แต่ผู้ปกครองและโรงเรียนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับเด็กโดยตรงจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมสอดส่องดูแล และให้ความรู้ความเข้าใจกับเยาวชนในปกครองมากขึ้น

หากต้องการให้เยาวชนเป็นเหยื่อสุราจนถึงแก่ชีวิตมากกว่านี้

4. ความสรุป คือ ส่วนสุดท้ายที่ผู้เขียนจะสรุปความเห็น ข้อเสนอแนะ ทางเลือก หรือทางออก และทิศทางที่เป็นไปได้เกี่ยวกับประเด็นที่ได้นำเสนอไปแล้ว ซึ่งผู้เขียนอาจสรุปด้วยข้อความสั้นๆ เพียงประโยคหรืออาจนำเสนอความคิดเห็นที่สามารถเป็นทางเลือกใหม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาก็ได้ ในกรณีตัวอย่างเรื่อง “สรุปสงกรานต์” ข้างต้น ผู้เขียนได้เลือกที่จะเสนอประเด็นปัญหาที่แทรกซ้อนในเทศกาลสงกรานต์พร้อมๆ กับข้อเสนอเรื่องการลดอุบัติเหตุแล้วจึงสรุปด้วยการยืนยันความคิดเห็นที่เป็นจุดยืนในลักษณะเดียวกัน ดังนี้

และประเด็นที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สะท้อนเอาไว้ค่อนข้างน่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ แม้สถิติอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตในเทศกาลสงกรานต์ลดลง แต่สถิติการลวนลามสตรีในช่วงเดียวกันนี้กลับเพิ่มสูงขึ้นสวนทางกัน

ไม่ว่าจะเป็นเพราะความคึกคะนองชั่วคราวชั่วคราว ด้วยการอ้างว่าบรรยากาศพาไป หรือเป็นเพราะความเลื้อยในจริยธรรมของผู้ชายจำนวนไม่น้อยในสังคม ก็จะต้องหาทางช่วยกันลดปัญหาและพฤติกรรมเช่นนี้ให้น้อยลงหรือหมดไป

เช่นเดียวกับการรณรงค์ลดอุบัติเหตุหรือการรณรงค์เมาไม่ขับ หากต้องการลดพฤติกรรมลวนลามและเอาเปรียบสตรี ก็จะต้องรณรงค์กันอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดเป็นสำนึกนิสัยของผู้ชายส่วนใหญ่

ซึ่งลำพังแต่รัฐฝ่ายเดียวไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้ หากแต่จะต้องได้รับการช่วยเหลือจากสังคม

ที่จะต้องแสดงตัวว่ารังเกียจและดูถูกพฤติกรรมเช่นนี้

หากพิจารณาข้อความข้างต้น จะพบว่า เป็นข้อความสรุปที่ค่อนข้างยาว เนื่องจากผู้เขียนได้เสริมประเด็นที่เป็นปัญหาในตอนส่วนตัวของบทบรรณาธิการด้วย แล้วจึงขมวดประเด็นปัญหาทั้งสองประเด็นภายใต้ความคิดเห็นที่เป็นจุดยืนเดียวกันในส่วนท้ายสุด ซึ่งหากจัดแบ่งโครงสร้างให้ละเอียดกว่าหลักข้างต้น ในส่วนของการเสริมประเด็นใหม่ก็อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างที่ต้องการเสนอประเด็นปัญหาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามด้วย เท่ากับการใช้ประเด็นปัญหาของมาสนับสนุนประเด็นปัญหาหลัก เพื่อให้เกิดการปฏิบัติในการแก้ปัญหาของประเด็นหลักพร้อมกันไปด้วย ส่วนข้อความสรุป “ลำพังเพียงแต่รัฐฝ่ายเดียวไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้ หากจะต้องได้รับการช่วยเหลือจากสังคม ที่จะต้องแสดงตัวว่ารังเกียจและดูถูกพฤติกรรมเช่นนี้” ก็เป็นการยืนยันจุดยืนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม โครงสร้างบทบรรณาธิการที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นเพียงโครงสร้างการเขียนที่นิยมกันทั่วไป แต่ในทางปฏิบัติก็ขึ้นอยู่กับผู้เขียนที่จะร้อยเรียง เรียบเรียงความให้ไหลลื่น น่าอ่านอย่างไรก็ไม่ถือว่าผิดกติกา โครงสร้างของบทบรรณาธิการจึงเป็นแนวทางสำหรับการเขียนบทบรรณาธิการให้สามารถสื่อสารกับกลุ่มผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับที่เอื้อให้เกิดความเข้าใจทั้งความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์และประเด็นที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ผู้อ่านโดยรวม

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการแบ่งโครงสร้างของบทบรรณาธิการให้ละเอียดขนาดไหน ส่วนประกอบสำคัญคือ ส่วนความนำ ส่วนเนื้อเรื่องที่เป็นความเห็นและข้อมูล และส่วนสรุปที่แสดงย้ำถึงจุดยืนของหนังสือพิมพ์ ถึงกระนั้นบทบรรณาธิการที่ดีก็ต้องไม่ยาวจนเกินไป อาจมีความยาวเพียง 1-3 ย่อหน้าหรือมากกว่านั้นอยู่กับลีลาและสาระที่นำมาเขียน จากผลการศึกษาโครงสร้างของบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ไทย ปรากฏว่าบทบรรณาธิการส่วนใหญ่มีความยาวแบ่งเป็นย่อหน้าได้ประมาณ 5-6 ย่อหน้า ซึ่งหากจะแบ่งโครงสร้างตามเนื้อหาในแต่ละย่อหน้าแล้วสามารถแจกแจงได้ดังนี้

- 1) เกริ่นนำประเด็นข่าว
- 2) อธิบายประเด็นหรือให้ภูมิหลังของเหตุการณ์
- 3) ชี้ประเด็นปัญหาสำคัญ

- 4) แสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์ประเด็นปัญหา
- 5) ให้เหตุผลสนับสนุนคัดค้าน ชี้ผลกระทบ
- 6) เสนอทางออกและความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์

โดยความยาวในแต่ละย่อหน้าอาจไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสาระเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ ประกาศสำคัญในแต่ละ

ย่อหน้าต้องมีความสมบูรณ์ในประเด็นที่นำเสนอ และไม่ควรรยาวเกินไปจนทำให้ประเด็นขาดความชัดเจน บางครั้งข้อเขียนที่ใช้ย่อหน้าให้กระชับนอกจากจะอ่านเข้าใจง่ายแล้ว ยังอำนวยความสะดวกในการอ่านด้วย ซึ่งบทบรรณาธิการที่ดีควรมีลักษณะ

- 1) ชัดเจน ถูกต้อง เทียบตรง
- 2) เหตุผลและเนื้อหาครบถ้วน
- 3) เดินเรื่องอย่างต่อเนื่องและแสดงความคิดเห็นอย่างสอดคล้อง
- 4) เกี่ยวกับผลประโยชน์ของส่วนรวม
- 5) ยุติธรรม เป็นกลาง น่าเชื่อถือ
- 6) เป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจ
- 7) กระชับ ได้ใจความ ไม่เยิ่นเย้อ
- 8) สร้างสรรค์ เป็นไปได้
- 9) มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

2) แนวคิดเรื่องสื่อเพื่อสันติภาพ (Peace Journalism)³

จากงานวิจัยของ วลัยลักษณ์มล จ่างมล คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เรื่อง “สื่อเพื่อสันติภาพ : จริยธรรม การจัดการและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา” ได้มีการแบ่งประเภทและตัวบ่งชี้ “การสื่อข่าวเพื่อสันติภาพ” (Peace Journalism) และการสื่อข่าวเพื่อสร้างความขัดแย้ง (War Journalism) ซึ่งไม่ได้หมายถึงการรายงานข่าวสงคราม แต่หมายถึงการรายงานข่าวที่กระตุ้นให้เกิดความรุนแรง เสนอผลที่ปรากฏจากความรุนแรง (visible impact) เป็นหลัก นั่นคือ บัจจัยที่ว่า ทำไมข่าวนี้จึง “เป็นข่าว” ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว ระบุว่า การนำเสนอข่าวกระแสหลักของสื่อมวลชนทั่วโลกยังไม่ให้ความสำคัญมากนักกับการเป็นกลไกในการสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคม

³ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ศูนย์ข่าวอิศรา สถาบันอิศรา มูลนิธิพีริดีค เอแบร์ท (FES) . พ.ศ.2550. คู่มือรายงานข่าวในสถานการณ์ความขัดแย้ง. มูลนิธิพีริดีค เอแบร์ท (FES)

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการนำเสนอข่าวที่โน้มเอียงไปในทิศทางของ War Journalism เนื่องจากความคุ้นเคยของผู้สื่อข่าวและองค์กรสื่อ ที่ประเมินคุณค่าความเป็นข่าวจากองค์ประกอบของข่าว ตามทฤษฎีวารสารศาสตร์

นอกจากนี้ องค์ประกอบของข่าวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “อารมณ์และความสนใจของมนุษย์ปุถุชน” (human interest) ทั้งในแง่ของการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์เกินจริง การใช้ภาษาที่แสดงถึงการตัดสินใจว่าใครผิด ใครถูก หรือใครดี ใครชั่ว รวมทั้งการให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวที่เป็นระดับผู้นำ เป็นอีกประเด็นที่ทำให้การรายงานข่าวถูกจัดว่าเป็นประเภทของ War Journalism”

รอส ไฮเวิร์ด นักวิชาชีพและนักวิชาการด้านการสื่อสารข่าวเพื่อสันติภาพเจ้าของหนังสือชื่อ Conflict Sensitive Journalism ได้ขึ้นต้นบทนำหนังสือของเขาซึ่งตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองไทย ณ เวลานี้ว่า “...เมื่อสังคมถูกคุกคามจากสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดจากความขัดแย้ง วิชาชีพผู้สื่อข่าวก็เผชิญกับความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น เนื่องจากฝ่ายที่ขัดแย้งกันพยายามที่จะควบคุมสื่อ ข้อมูลข่าวสารจึงอาจเชื่อถือไม่ได้ หรืออาจถูกกลั่นกรองตัดตอนและนำเสนอประกอบกับมีประเด็นความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว ทว่าในสถานการณ์เช่นนี้การสื่อข่าวที่ดีและมีคุณภาพก็ยังมี ความจำเป็นมากที่สุดต่อสังคม”

“การสื่อข่าวที่ดีและมีคุณภาพ” มิใช่เพียงการสื่อข่าวที่ฉายภาพบางด้านที่สอดคล้อง และจะเอื้อประโยชน์กับความเชื่อและรสนิยมทางการเมืองของผู้ที่มีส่วนตัดสินใจในกองบรรณาธิการข่าว หรือมิใช่เพียงการนำเสนอแบบยุให้ร้ายทำให้เร็ว โดยใช้สำนวนภาษาหรือถ้อยคำ บรรยายบุคคล เหตุการณ์ และอารมณ์เช่นในแวดวงของภาพยนตร์สงครามล้างโลก

ประเด็นที่สำคัญคือ สังคมไม่ได้คาดหวังว่าผู้สื่อข่าวต้องเข้ามาเป็น ผู้ลดความขัดแย้ง เขาหวังให้สื่อนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนมากเท่าที่จะหาได้ และไม่ลำเอียงเข้าข้างใคร (รู้เท่าทันอคติในใจในฐานะปุถุชนของตน) ซึ่งเชื่อว่าการสื่อข่าวที่ดีช่วยทำให้ความขัดแย้งลดลง)

ผู้สื่อข่าวจำเป็นยิ่งที่จะต้องเป็นผู้มองเห็นสถานการณ์อย่างพินิจพิเคราะห์ มากกว่าผู้ที่เป็นตัวแสดงในสถานการณ์เราไม่ได้ต้องการเจ้าของบริษัทผู้ผลิตสื่อมวลชน คอลัมนิสต์ หรือผู้ประกาศข่าว มาทำหน้าที่เป็นผู้กำกับ ผู้แสดง หรือผู้จัดการในฉากแห่งสถานการณ์ความขัดแย้ง เช่นเดียวกับที่เราไม่ต้องการให้

ผู้สื่อข่าวที่ยึดมั่นถือมั่นต่ออคติส่วนตนและจงรักภักดีต่อผลประโยชน์ของผู้ครอบครององค์กรสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อตอบสนองที่มาจากชนชั้นต่อสังคม

การรายงานข่าวเพื่อสันติภาพ สื่อมวลชนต้องก้าวให้พ้นและผ่านความคิดไปจากการตอบคำถาม 5 W 1 H (What., When., Where., Why., Who., How) ตามหลักวารสารศาสตร์แบบดั้งเดิม รอส ไฮเวิร์ด มีนิยามและวิธีการสำหรับผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ความขัดแย้งว่า การทำงานของผู้สื่อข่าวมืออาชีพ ไม่ได้มุ่งหวังที่จะลดปัญหาความขัดแย้ง ...แต่การรายงานข่าวที่ดีถูกถ่วง ไม่เอนเอียงนั้น บ่อยครั้งนำไปสู่การคลี่คลายความขัดแย้ง

สำหรับแนวคิด Peace Journalism หรือการสื่อข่าวเพื่อสันติภาพเป็นแนวคิดที่...

- เปลี่ยนค่านิยมสื่อมวลชนให้เห็นความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ศีลธรรมและจริยธรรม
- เป็นการเปิดพื้นที่สาธารณะให้กับกลุ่มคนต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันในพื้นที่สื่อมวลชน
- เป็นการเปิดกรอบความคิดทางวิชาการและวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

Peace Journalism เป็นแนวคิดใหม่ที่ต้องร่วมกันศึกษา ปรับประยุกต์ให้เข้ากับสังคมไทย และผลักดันไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

ตัวบ่งชี้ War Journalism และ Peace Journalism

War Journalism	Peace Journalism
ซีความ เป็นฝ่ายดีฝ่ายร้าย หรือฝ่ายกระทำกับฝ่ายเหยื่อ	หลีกเลี่ยงการตราหน้าว่าเป็นคนดีหรือผู้ร้าย
เน้นรายงานเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบัน	รายงานทั้งสาเหตุและผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ให้ความสำคัญกับผู้ฆ่า	คำนึงถึงความหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์
เสนอข่าวเชิงรับ เฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	เสนอข่าวเชิงลึก ริเริ่ม และนำเสนอมากกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
แสดงอคติเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชัดเจน	ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชัดเจน
ใช้ภาษาแสดงอารมณ์ความรู้สึกเกินจริง เช่น สंहาร์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ปลิดชีพ	ใช้ภาษาเป็นกลางไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึก หลีกเลี่ยงคำที่แสดงอารมณ์เกินจริง
รายงานข้อมูลที่เป็นความขัดแย้งแตกต่าง ที่จะนำไปสู่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น	รายงานเหตุการณ์หรือข้อขัดแย้งต่างๆที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ใช้ภาษาที่แสดงการตกเป็นเหยื่อทำให้รู้สึกเวทนา	หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่แสดงถึงการตกเป็นเหยื่อ ทำให้รู้สึกเวทนา
รายงานข้อมูลเฉพาะผลกระทบที่ชัดเจน เช่น ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต ทหารพลเรือนเสียหาย	รายงานข้อมูลผลกระทบรอบด้านทั้งกายภาพ จิตใจ สังคมและวัฒนธรรม
ใช้ภาษาที่แสดงถึงความเป็นผู้ร้าย เช่น โจรใจโหด ทมิฬ หรือโจรใต้	หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่แสดงถึงความเป็นผู้ร้าย
เน้นเป้าหมายเดียวคือหาทางชนะ	เน้นแนวทางประนีประนอมทั้ง 2 ฝ่าย
เน้นผู้ที่เกี่ยวข้องเพียง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายแพ้ กับผู้ชนะ	ให้ความสำคัญกับเสียงประชาชนทั่วไป ทั้งในฐานะผู้

War Journalism	Peace Journalism
	อยู่ในเหตุการณ์และการเป็นแหล่งข่าว
หยุดรายงานข่าวเมื่อเหตุการณ์สงบ	เกาะติดและรายงานข่าวอย่างต่อเนื่องแม้เหตุการณ์สงบลงแล้ว

โดยสรุปแล้วเหตุการณ์ความขัดแย้ง วุ่นวายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุและเบื้องหลังของปัญหาที่สลับซับซ้อนเกินกว่าที่องค์กรใดองค์กรหนึ่งจะหาคำตอบได้เพียงลำพัง แต่หากสื่อมวลชนได้พยายามอย่างเต็มที่กล้าที่จะใช้เทคนิคการสื่อข่าวแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative reporting) ผนวกกับแนวปฏิบัติของการสื่อข่าวเพื่อสันติภาพ (Peace Journalism) ยึดเป้าหมายของความสงบสุขที่ปราศจากความรุนแรงเป็นสำคัญ ความสลับซับซ้อนนี้อาจจะสามารถคลี่คลายลงได้ โดยประเด็นวิธีการนำเสนอข้อมูลที่สื่อมวลชนเพื่อสันติภาพควรปฏิบัติ ดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพความขัดแย้งที่เป็นการเอาชนะคะคานกันของ 2 ฝ่าย ไม่ด่วนสรุปและแบ่งฝักฝ่าย แต่ต้องเปิดใจเพื่อเปิดใจเพื่อหาบทสรุปที่หลากหลาย
2. หลีกเลี่ยงการยึดติดกับความแตกต่างระหว่างตัวเรากับผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง
3. หลีกเลี่ยงกับการเข้าไปจัดการความขัดแย้ง แต่ต้องพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์และผลที่ตามมาทั้งในปัจจุบัน และอนาคต
4. หลีกเลี่ยงการประเมินค่าความรุนแรงเพียงผลกระทบที่เป็นรูปธรรม แต่ต้องรายงานผลกระทบที่มองไม่เห็นด้วย เช่น ผลกระทบในอนาคต หรือ ความเจ็บปวดทางใจ
5. หลีกเลี่ยงการกล่าวถึงผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยแค่คำกล่าวของผู้นำแต่จะต้องสืบสวนหาเป้าหมายที่ลึกลงไป เช่น คนระดับล่างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์
6. หลีกเลี่ยงการตอกย้ำเกี่ยวกับสิ่งที่จะสร้างความแตกแยกของคนสองกลุ่ม แต่ต้องพยายามที่จะถามสิ่งที่จะนำไปสู่การผสมกลมกลืน ซึ่งจะทำการรายงานข่าวสามารถให้คำตอบกับเป้าหมายหรือหนทางร่วมกันได้ในที่สุด
7. หลีกเลี่ยงการรายงานเพียงแค่พฤติกรรมความรุนแรงและอธิบายแต่ความน่ากลัว แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้คนถูกปิดกั้นและหมดความหวังขนาดไหนที่ต้องเผชิญกับความขัดแย้ง

8. หลีกเลี่ยงการเน้นความเจ็บปวด ความกลัว และความเศร้าโศกของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้องนำเสนอข่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจ็บปวด เศร้าโศกและความกลัวของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

9. หลีกเลี่ยงการกล่าวหาคนใดคนหนึ่งว่าเป็นผู้เริ่มต้นความรุนแรง แต่ต้องพยายามมองว่าแต่ละฝ่ายมีส่วนร่วมเกี่ยวกับปัญหาและประเด็นต่างๆอย่างไร

10. หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่แสดงถึงการตกเป็นเหยื่อ แต่จะต้องรายงานเพียงสิ่งที่เกิดขึ้น และถามด้วยว่าเขาจะจัดการกับเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างไร หรือคิดเห็นอย่างไร

11. หลีกเลี่ยงการใช้คำแสดงอารมณ์ที่คลุมเครือ เพื่ออธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคล เช่น การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การสังหารหมู่ การลอบสังหาร แต่ต้องอธิบายอย่างตรงไปตรงมา และสะท้อนเหตุการณ์จริง

12. หลีกเลี่ยงการใช้คำขยาย เช่น เลวทราม ทารุณ โหดร้าย ป่าเถื่อน คำแบบนี้สะท้อนความลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้องรายงานการกระทำที่ไม่เหมาะสมโดยอธิบายข้อมูลให้ชัดเจน

13. หลีกเลี่ยงการใช้คำที่ตีตรา เช่น ผู้ก่อการร้าย พวกหัวรุนแรง พวกบ้าคลั่ง ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีใครยินดีให้เรียกรังชื่อของตนเอง หรืออธิบายด้วยภาษาที่ตรงไปตรงมา

14. หลีกเลี่ยงการเน้นย้ำไปที่การละเมิดสิทธิมนุษยชน ผู้กระทำความผิดหรือพฤติกรรมที่ผิดพลาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้องพยายามที่จะแสดงให้เห็นชื่อของผู้กระทำความผิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

15. หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นหรือการกล่าวอ้างที่ดูคล้ายเป็นความจริง แต่ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นความเห็นของใคร หรือใครกล่าวหาใคร

16. หลีกเลี่ยงการรับรองเอกสารที่เป็นของผู้นำ ที่จะนำไปสู่ชัยชนะของการใช้กำลัง แต่จะต้องถามถึงสิ่งที่จะแก้ไข หรือรับมือกับความขัดแย้งอย่างสันติ

17. หลีกเลี่ยงการรอคอยให้ผู้นำเสนอแนะทางออก แต่ต้องพยายามหาแนวทางสร้างสันติจากทุกฝ่ายทั้งภาคประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

จากประเด็นการนำเสนอข้อมูลเพื่อสันติภาพ หากนำหลักข้างต้นมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับการเขียนบทบรรณาธิการที่มีความแตกต่างจากข่าว บทความ เช่น บทบรรณาธิการสามารถใส่ความคิดเห็นของผู้เขียนได้ เป็นต้น ดังนั้นเกณฑ์ข้างต้นจึงไม่ได้ถูกนำมาใช้ทุกข้อสำหรับการวิเคราะห์บทบรรณาธิการ

แต่จะนำมาใช้วิเคราะห์ เปรียบเทียบประกอบพร้อมเพื่อพิจารณาบทบาทวิธีการในบทบาทความพยายามในการลดความขัดแย้ง เช่น หลีกเลี่ยงการตีตรา การอ้างอิงแสดงความคิดเห็นที่เป็นข้อเท็จจริง หรือการหลีกเลี่ยงการตอกย้ำเกี่ยวกับสิ่งที่จะสร้างความแตกแยกของคนสองกลุ่ม เป็นต้น

3) แนวคิดเรื่องการสื่อข่าวอย่างไหวรู้ต่อความขัดแย้ง (Conflict Sensitive Journalism) ⁴

บทบาทหน้าที่ของสื่อในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ในสภาวะที่รวดเร็ว และเชื่อถือได้ถือเป็นหน้าที่สำคัญในการทำงานของสื่อ เนื่องจากสื่อมวลชนควรจำเป็นต้องนำเสนอโดยอ้างอิงข้อมูลที่เป็นจริง นำเชื่อถือแก่สาธารณะ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์ขัดแย้ง ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องเข้าใจและระมัดระวังในการนำเสนออย่างเท่าทันและรู้ต่อสถานการณ์ การที่ผู้สื่อข่าวให้ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้แก่สาธารณะจะทำให้พวกเขามีความรู้และความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับความขัดแย้งที่อยู่เบื้องหลังความรุนแรง และมีส่วนช่วยแก้ปัญหาได้ สิ่งสำคัญก็คือผู้สื่อข่าวต้องตระหนักว่าตนเองมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่เกิดความขัดแย้งในสังคม

รอส ไฮเวิร์ด นักวิชาชีพและนักวิชาการด้านการสื่อข่าวเพื่อสันติภาพเจ้าของหนังสือชื่อ Conflict Sensitive Journalism ให้ความสรุปในตอนหนึ่งของหนังสือว่า⁵ ผู้สื่อข่าวที่ไหวรู้ต่อความขัดแย้งและมีเป้าหมายเพื่อสันติภาพจะรายงานข่าวให้ความสนใจกับการค้นหาทางออก และที่สำคัญผู้สื่อข่าวประเภทนี้จะเลือกใช้ถ้อยคำในการรายงานข่าวอย่างระมัดระวัง สื่อควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารภายใต้จิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณะ

บทบาทโดยจิตใต้สำนึกของสื่อ

ผู้สื่อข่าวมืออาชีพนั้นไม่ได้มุ่งหวังที่จะเป็นผู้ลดปัญหาความขัดแย้ง พวกเขามุ่งที่จะนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และไม่ลำเอียงเข้าข้างใคร แต่บ่อยครั้งที่การสื่อข่าวที่ดีเช่นนี้ช่วยทำให้ความขัดแย้งลดลงในการที่จะช่วยคลี่คลายความขัดแย้งนั้นมีหลายช่องทางด้วยกัน ซึ่งในกระบวนการสื่อข่าวที่ดีผู้สื่อข่าวสามารถที่จะมีบทบาทสำคัญตรงนี้ได้โดยอัตโนมัติผ่านกระบวนการทำงานที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว ดังนี้

1.การเป็นช่องทางในการสื่อสาร (channeling communication) สื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นสื่อข่าวสาร (news media) นั้นมักเป็นสื่อกลางที่สำคัญระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่ขัดแย้งกัน บางครั้งสื่อถูก

⁴ รอส ไฮเวิร์ด เขียน/ วลัยกษณภมม จ่างกมล แปล. พ.ศ.2551. การสื่อข่าวที่ไหวรู้ต่อความขัดแย้ง. คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

⁵ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ศูนย์ข่าวอิศรา สถาบันอิศรา มูลนิธิพีริค เอแบร์ท (FES) . พ.ศ.2550. คู่มือรายงานข่าวในสถานการณ์ความขัดแย้ง. มูลนิธิพีริค เอแบร์ท (FES)

ใช้โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อส่งสารที่คุกคามข่มขู่ แต่ในบางครั้งคู่อริมีความขัดแย้งสื่อสารกันโดยผ่านสื่อหรือผ่านผู้สื่อข่าวเฉพาะคน

2. การให้การศึกษา (educating) แต่ละฝ่ายที่อยู่ในเหตุการณ์ความขัดแย้งจำเป็นต้องรู้ว่าเงื่อนไขและข้อจำกัดของอีกฝ่ายในการสร้างความสมานฉันท์คืออะไร เช่น การเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอำนาจนั้นสามารถให้ความรู้แก่อีกฝ่ายเพื่อหลีกเลี่ยงข้อเรียกร้องการแก้ปัญหา ทำให้การแก้ปัญหาห่างไกลและรวดเร็ว

3. การสร้างความเชื่อมั่น (confidence-building) การขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกันเป็นสาเหตุที่สำคัญของปัญหาความขัดแย้ง สื่อสามารถช่วยลดความสงสัยและความไม่ไว้วางใจกันได้โดยเจาะลึกข้อมูลต่างๆ และเปิดเผยให้มากที่สุดเพื่อจะได้ไม่มีความลับให้กลัวกัน นอกจากนี้ การรายงานข่าวที่ดียังสามารถที่จะนำเสนอตัวอย่างของทางออกจากที่อื่นๆ และอธิบายให้เห็นถึงความพยายามและความเป็นไปได้ของการสร้างความสมานฉันท์ทางสังคม

4. การแก้ไขการรับรู้และความเข้าใจที่ผิด ๆ (correcting misperceptions) สื่อสามารถตรวจสอบและรายงานให้ทราบถึงความเข้าใจและการรับรู้ที่ผิดๆ ที่ทั้งสองฝ่ายมีต่อกันเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ฝ่ายที่ขัดแย้งทบทวนมุมมองและหันหน้าเข้าหากันเพื่อลดความขัดแย้ง

รายการตรวจสอบการสื่อข่าวที่ไหวรู้ต่อความขัดแย้ง

1) หลีกเลี่ยงการรายงานความขัดแย้งโดยนำเสนอเพียงฝ่ายตรงกันข้ามสองฝ่าย หาฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง และเพิ่มเติมเรื่องราวความคิดเห็นและเป้าหมายของเขาเหล่านั้น เช่น สัมภาษณ์พ่อค้าแม่ค้าเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเขาจากการประท้วงหยุดงาน คนงานที่ไม่สามารถทำงานได้ หรือสัมภาษณ์ผู้อพยพจากชนบทที่ต้องการให้ความขัดแย้งยุติ

2) หลีกเลี่ยงการนิยามความขัดแย้งโดยอ้างอิงคำพูดของผู้นำที่เรียกร้องข้อเสนอเดิมๆ ก้าวไปให้พ้นการใช้กลุ่มชนชั้นนำเป็นแหล่งข่าว แต่ให้รายงานคำพูดของประชาชนคนธรรมดาที่อาจจะมีความคิดเห็นที่ต้องการนำเสนอและแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่นๆ ในสังคม

3) หลีกเลี่ยงการรายงานเพียงแต่สิ่งที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกฝ่ายที่ขัดแย้งกัน แต่ให้ลองตั้งคำถามกับทั้งสองฝ่ายที่อาจแสดงจุดร่วมกัน แล้วรายงานสิ่งที่เป็นผลประโยชน์และเป้าหมายที่ทั้งสองฝ่ายน่าจะร่วมมือกันได้

4) หลีกเลี่ยงการรายงานที่เน้นย้ำถึงความทุกข์หรือความหวาดกลัวของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ให้ความสำคัญกับความทุกข์ของทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

5) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่รุนแรง เช่น การล้างผลาญ โศกนาฏกรรม และสยดสยอง เพื่ออธิบายสิ่งที่กระทำต่อกลุ่มต่างๆ การใช้คำต่างๆ เหล่านี้ทำให้ผู้สื่อข่าวเสมือนเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผู้สื่อข่าวต้องไม่เขียนคำเหล่านี้ด้วยตนเอง แต่อาจจะอ้างอิงคำพูดเหล่านี้จากแหล่งข่าวได้

6) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เร้าอารมณ์และมีความหมายคลุมเครือ เช่น การลอบสังหาร (assassination) หมายถึงการฆาตกรรมผู้นำประเทศ การสังหารหมู่ (massacre) หมายถึง การจงใจฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่ปราศจากอาวุธ แต่ถ้าทหารและตำรวจถูกฆ่าไม่ใช่คำว่าถูกสังหารหมู่ การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (genocide) หมายถึง การฆ่ากลุ่มคนเชื้อชาติหนึ่ง เป็นจำนวนมากโดยมุ่งหวังที่จะทำลายล้างชาติพันธุ์นั้น อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าผู้สื่อข่าวต้องรายงานข่าวแบบที่ลดความรุนแรงของเหตุการณ์ แต่การใช้คำที่มีความหมายรุนแรงเช่นนี้ต้องระมัดระวังและใช้ให้ถูกต้องตรงกับเหตุการณ์

7) หลีกเลี่ยงการใช้คำ เช่น ผู้ก่อการร้าย (terrorist) พวกหัวรุนแรง (extremist) ผู้คลั่งลัทธิ (fanatic) เนื่องจากคำเหล่านี้แสดงให้เห็นการเลือกข้างเข้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของผู้สื่อข่าว และทำให้เห็นว่าเป็นฝ่ายที่ทำให้การเจรจาต่อรองเป็นไปได้ ให้กล่าวถึงบุคคลอย่างที่เขาเรียกขานตัวเขาเอง

8) หลีกเลี่ยงการใส่ความเห็นปะปนกับข้อเท็จจริง ถ้ามีแหล่งข่าวคนใดกล่าวอ้างถึงสิ่งใด ต้องระบุชื่อของแหล่งข่าวเสมอ ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าเป็นความเห็นของแหล่งข่าว ไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ข่าวนำเสนอ

9) หลีกเลี่ยงการรอคอยให้ผู้นำของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสนอทางออก แต่ผู้สื่อข่าวต้องสำรวจหาแหล่งความคิดเห็นเชิงสันติ

วิธีการศึกษา

- 1) ศึกษาบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 11 ฉบับ ตามแนวคิดเรื่องโครงสร้างบทบรรณาธิการ
- 2) จัดกลุ่มประเภทบทบรรณาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทกว้างๆ ได้แก่ (1) บทบรรณาธิการประเภทวิพากษ์วิจารณ์ และ (2) บทบรรณาธิการประเภทอื่นๆ⁶

⁶ บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สามารถแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1) วิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) 2) โจมตี (Attack) 3) แก้ต่าง (Defense) 4) รับรอง (Endorsement) 5) โน้มน้าว (Appeal) 6) บันเทิง (Entertainment) (อ้างจาก Hall D. R., Hewings A. Hall D. R. (2001). Materials production: Theory and practice. In Hall D. R., Hewings A. (Eds.), Innovations in English language teaching (pp. 229-239). London, England: Routledge.) แต่เนื่องจากบทบรรณาธิการประเภทวิพากษ์วิจารณ์ และโจมตีนั้นมีความ

- 3) จัดกลุ่มบทบรรณาธิการที่พบ โดยพิจารณาจาก: (1) ประเด็นหลัก/ แก่นเรื่อง (2) กลุ่มการเมืองที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ (3) เหตุผล/ข้อมูลประกอบการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อแสดงจุดยืนของบทบรรณาธิการ (4) ชื่อเรียกร้องของบทบรรณาธิการต่อกลุ่มการเมืองต่างๆ
- 4) เปรียบเทียบบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับที่เลือกศึกษาในประเด็นต่างๆ

นิยามศัพท์

บทบรรณาธิการ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อเป็นการสะท้อนจุดยืนของหนังสือพิมพ์ต่อปัญหาในสังคม⁷

ข้อเรียกร้อง หมายถึง การแสดงความต้องการของบทบรรณาธิการต่อรัฐบาล ผู้ชุมนุม หรือกลุ่มการเมืองอื่นๆ

ผลการศึกษา

1. ประเด็น/ เนื้อหาบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 11 ฉบับ

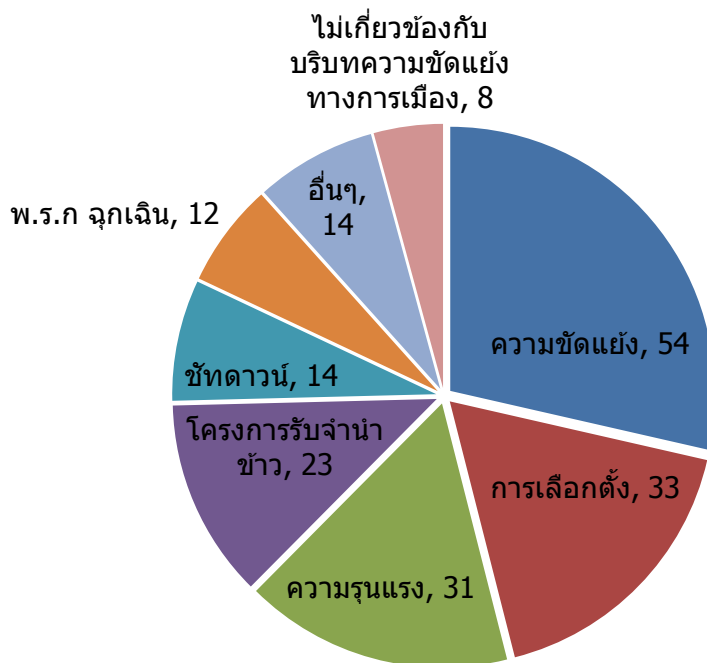
จากการศึกษาวิเคราะห์บทบรรณาธิการทั้งหมด 189 ชิ้น จากหนังสือพิมพ์รายวันทั้งสิ้น จำนวน 11 ฉบับ พบว่า สามารถจัดกลุ่มตามประเด็นทางการเมืองได้เป็น 8 กลุ่ม ดังแสดงในแผนภูมิ

คล้ายคลึงกันมาก การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงขอเรียกบทบรรณาธิการทั้งสองประเภทนี้ว่าเป็นบทบรรณาธิการเชิงวิพากษ์วิจารณ์ เนื่องจากบทความประเภทนี้มักแฝงจุดยืน/อุดมการณ์ด้านสังคมของหนังสือพิมพ์ และรสนิยม/ความสนใจของผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์นั้นๆ (อ้างจาก Rafael A. (1995). Using the Newspapers in the Bilingual Classroom. Journal of Educational Issue of Language Minority students , 15, 53-62.)

⁷ มาลี บุญศิริพันธ์ “การเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน” คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2527 หน้า 7

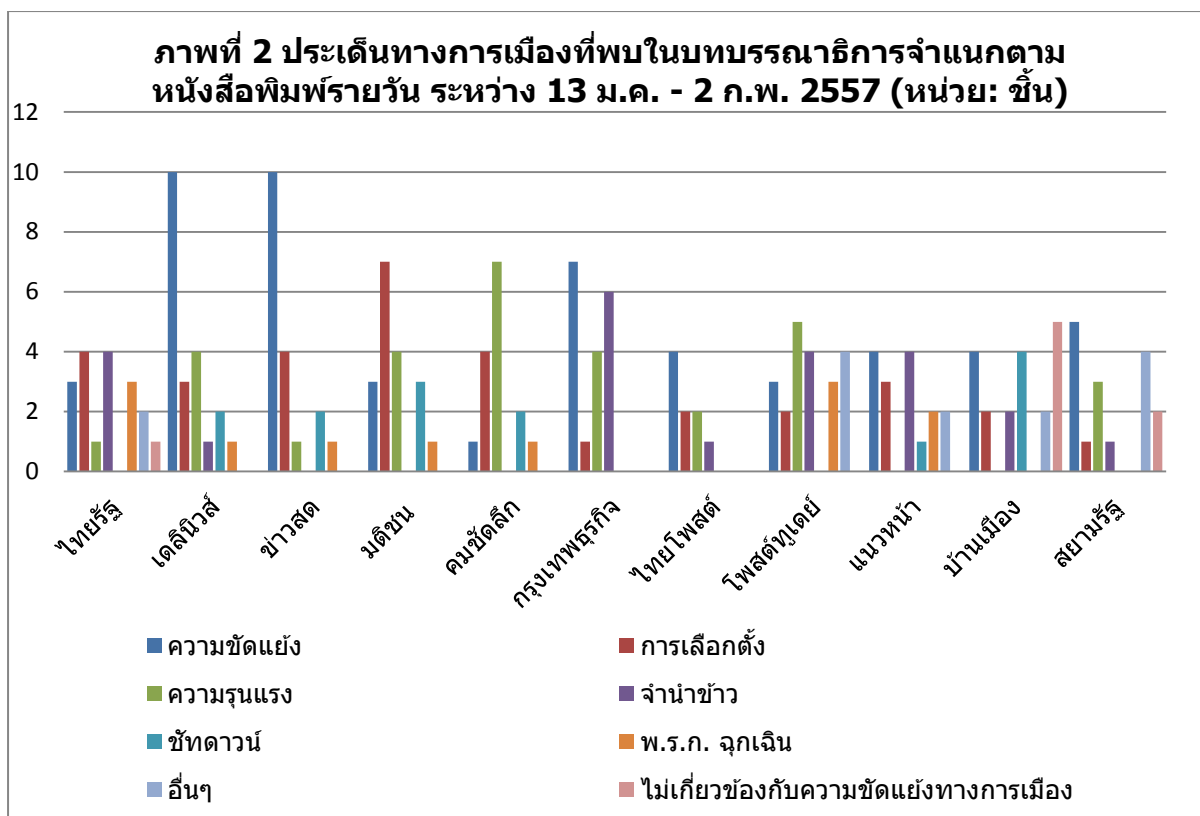
ภาพที่ 1 ประเด็นทางการเมืองที่พบในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน ระหว่าง 13 ม.ค. - 2 ก.พ. 57 (หน่วย: ชิ้น)

จากแผนภูมิ ในภาพรวมจะพบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นหลักที่เกี่ยวกับความขัดแย้งมากที่สุด (54 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นการเลือกตั้ง (33 ชิ้น) ประเด็นเรื่องความรุนแรง (31 ชิ้น) ประเด็นโครงการรับจำนำข้าว (23 ชิ้น) ประเด็นการปิดกรุงเทพฯ หรือชัตดาวน์กรุงเทพฯ (14 ชิ้น) ประเด็น พ.ร.ก จุกเงิน (12 ชิ้น)

นอกจากนี้ ยังพบบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงเรื่องการเมืองในประเด็นอื่นๆ (14 ชิ้น) และบทบรรณาธิการที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริบทความขัดแย้งทางการเมืองอื่นๆ เช่น การตรวจจับยาเสพติดของตำรวจ วิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีต่อประเทศไทย เป็นต้น (8 ชิ้น)

ทั้งนี้ หากพิจารณาบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับจะพบว่า แต่ละฉบับมีการเน้นนำเสนอประเด็นทางการเมืองที่หลากหลายแตกต่างกันไป ดังแสดงในแผนภูมิ

จากแผนภูมิพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเลือกตั้ง และโครงการรับจํานำข่าวมากที่สุด (ประเด็นละ 4 ชิ้น) รองลงมาเป็นความขัดแย้ง และ พ.ร.ก ฉุกเฉิน 2 ชิ้น (ประเด็นละ 3 ชิ้น) และประเด็นความรุนแรง (1 ชิ้น) ตามลำดับ โดยไม่พบว่ามีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการชั้ตดาวน นอกจากนี้ยังพบบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่นๆ (2 ชิ้น) และประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง (1 ชิ้น)

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ พบบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด (10 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นความรุนแรง (4 ชิ้น) การเลือกตั้ง (3 ชิ้น) การชั้ตดาวน (2 ชิ้น) พ.ร.ก ฉุกเฉินและจํานำข่าว (ประเด็นละ 1 ชิ้น) ตามลำดับ

หนังสือพิมพ์คมชัดลึกมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความรุนแรงมากที่สุด (7 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นการเลือกตั้ง (4 ชิ้น) ชั้ตดาวน (2 ชิ้น) ความขัดแย้งและ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน (1 ชิ้น) โดยไม่พบว่ามีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการจํานำข่าว

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด (7 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นจำนำข้าว (6 ชิ้น) ความรุนแรง 4 ชิ้น และการเลือกตั้ง (1 ชิ้น) ตามลำดับ แต่ไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน และการชั้ตดาวนั้

หนังสือพิมพ์มติชนมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเลือกตั้งมากที่สุด 7 ชิ้น รองลงมาคือประเด็นความรุนแรง 4 ชิ้น การชั้ตดาวนั้ และความขัดแย้ง (ประเด็นละ 3 ชิ้น) พ.ร.ก. ฉุกเฉิน 1 ชิ้น ตามลำดับ โดยไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นโครงการรับจำนำข้าว

หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด (10 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นการเลือกตั้ง (4 ชิ้น) การชั้ตดาวนั้ (2 ชิ้น) ความรุนแรง และ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน (ประเด็นละ 1 ชิ้น) ตามลำดับ แต่ไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นโครงการรับจำนำข้าว

หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์มีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด (4 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นการเลือกตั้ง และความรุนแรง (ประเด็นละ 2 ชิ้น) จำนำข้าว (1 ชิ้น) แต่ไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน การชั้ตดาวนั้

ในหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์มีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความรุนแรงมากที่สุด (5 ชิ้น) รองลงมาคือประเด็นจำนำข้าว (4 ชิ้น) ความขัดแย้ง และ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน (อย่างละ 3 ชิ้น) การเลือกตั้ง (2 ชิ้น) โดยไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการชั้ตดาวนั้ นอกจากนี้ยังพบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่นๆ (4 ชิ้น)

หนังสือพิมพ์แนวหน้ามีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นจำนำข้าว และความขัดแย้งมากที่สุด (ประเด็นละ 4 ชิ้น) รองลงมาเป็นการเลือกตั้ง (3 ชิ้น) พ.ร.ก. ฉุกเฉิน 2 ชิ้น และการชั้ตดาวนั้ 1 ชิ้น โดยไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นความรุนแรง นอกจากนี้ยังพบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่นๆ (2 ชิ้น)

ในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการชั้ตดาวนั้ และความขัดแย้งมากที่สุด (ประเด็นละ 4 ชิ้น) รองลงมาการเลือกตั้งและจำนำข้าว (อย่างละ 2 ชิ้น) โดยไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน และความรุนแรง แต่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่นๆ (2 ชิ้น) และที่ไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง (5 ชิ้น)

ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐมีบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด 5 ชิ้น รองลงมาคือความรุนแรง 3 ชิ้น การเลือกตั้ง และจำนำข้าว อย่างละ 1 ชิ้น โดยไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการชัตดาวน และ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน แต่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่นๆ (4 ชิ้น) และประเด็นไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง (1 ชิ้น)

เมื่อเปรียบเทียบประเด็นที่ถูกนำเสนอในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และมติชน พูดถึงประเด็นการเลือกตั้งมากที่สุด ในขณะที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด ไทยโพสต์ และสยามรัฐ พบประเด็นความขัดแย้งมากที่สุด ด้านหนังสือพิมพ์คมชัดลึก และโพสต์ทูเดย์ พบประเด็นความรุนแรงมากที่สุด หนังสือพิมพ์แนวหน้าพบประเด็นจำนำข้าวมากที่สุด และหนังสือพิมพ์บ้านเมืองพบประเด็นการชัตดาวนมากที่สุด

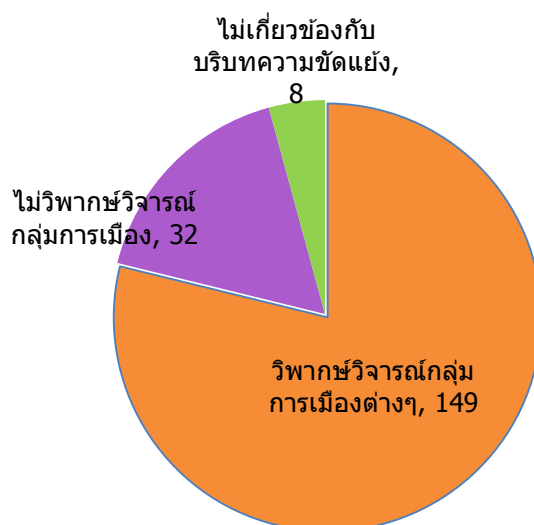
ในขณะเดียวกันก็พบว่า บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและโพสต์ทูเดย์ ไม่นำเสนอประเด็นชัตดาวน บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์คมชัดลึก มติชน และข่าวสด ไม่นำเสนอประเด็นรับจำนำข้าว บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์บ้านเมืองไม่นำเสนอประเด็น พ.ร.ก ฉุกเฉิน และความรุนแรง ด้านบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แนวหน้าไม่นำเสนอประเด็นความรุนแรง ส่วนบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ และสยามรัฐ ไม่นำเสนอประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน และการชัตดาวน

2. ประเภทบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 11 ฉบับ

จากการวิเคราะห์พบว่า บทบรรณาธิการส่วนใหญ่เข้าข่ายเป็นบทบรรณาธิการประเภทวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งมีเป้า หรือกลุ่มการเมืองที่ต้องการพูดถึง/วิพากษ์วิจารณ์อย่างชัดเจน จำนวน 149 ชิ้น ที่เหลือเป็นบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งเน้นวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มใดอย่างชัดเจน 32 ชิ้น โดยมีลักษณะเป็นการชี้แจง อธิบาย หรือให้สาระความรู้มากกว่าการวิพากษ์วิจารณ์ เช่น การวิเคราะห์รูปแบบการทุจริตการเลือกตั้ง ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นต้น

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า มีบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบริบทความขัดแย้งทางการเมืองที่เลือกศึกษา เช่น บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงระบบเงินบำนาญคนชรา ตำรวจและการปราบปรามยาเสพติด วิฤตเศรษฐกิจโลก เป็นต้น โดยพบ 8 ชิ้น

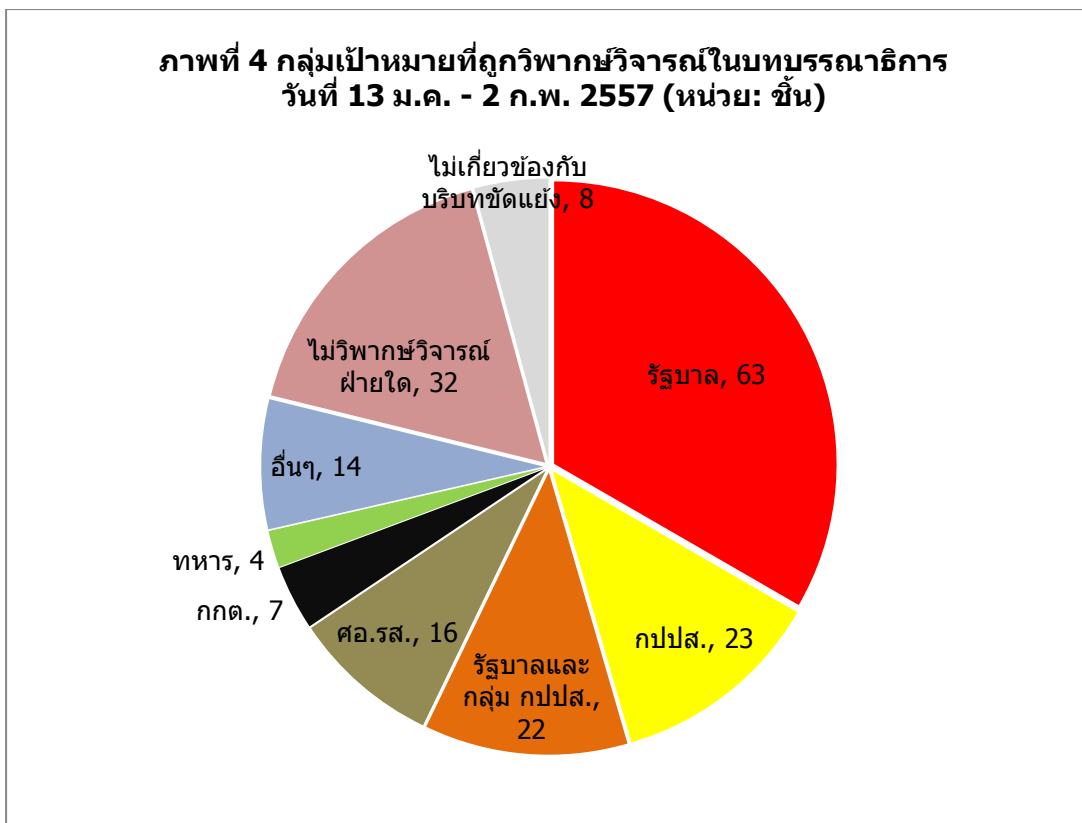
ภาพที่ 3 จำแนกประเภทบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน
วันที่ 13 ม.ค.- 2 ก.พ. 2557 (หน่วย : ชิ้น)

ดังที่ Rafael ได้กล่าวว่า บทบรรณาธิการประเภทวิพากษ์วิจารณ์มักแฝงจุดยืน/อุดมการณ์ด้านสังคมของหนังสือพิมพ์ และรสนิยม/ความสนใจของผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์นั้นๆ⁸ การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์บทบรรณาธิการประเภทวิพากษ์วิจารณ์เป็นหลัก โดยสามารถแบ่งกลุ่มบทบรรณาธิการที่พบ ตามกลุ่มทางการเมืองที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล (พบ 63 ชิ้น) 2) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ กปปส. (พบ 23 ชิ้น) 3) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาลและกลุ่ม กปปส. (พบ 22 ชิ้น) 4) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ตำรวจ/ ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย หรือ ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบ (ศอ.รส. หรือ ศรส.) (พบ 16 ชิ้น) 5) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) (พบ 7 ชิ้น) 6) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มทหาร (พบ 4 ชิ้น) 7) กลุ่มบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มอื่นๆ เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ข้าราชการ ฯลฯ (พบ 13 ชิ้น 7)

ดังแสดงในแผนภูมิ

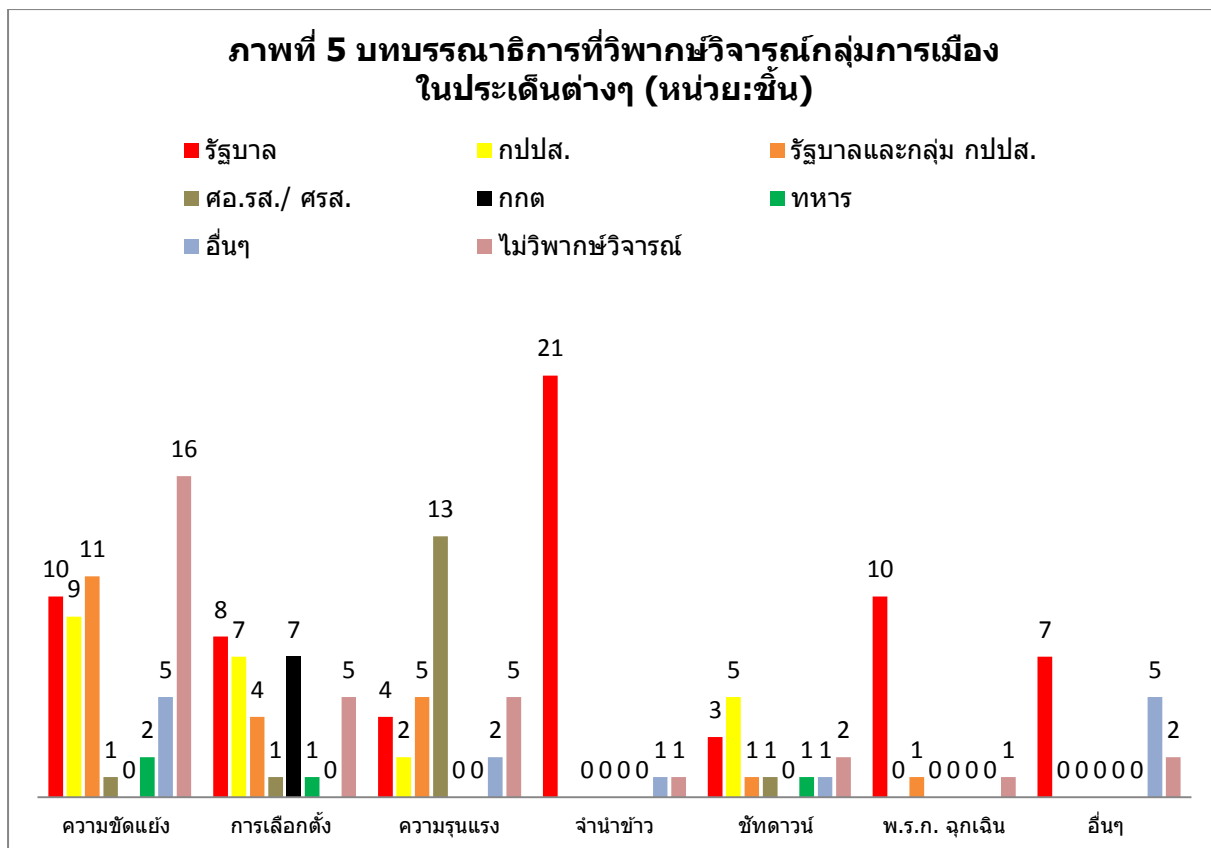
⁸ Rafael A. (1995). Using the Newspapers in the Bilingual Classroom. Journal of Educational Issue of Language Minority students , 15, 53-62.

ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นที่บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันพูดถึง และกลุ่มการเมืองที่บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมุ่งวิพากษ์วิจารณ์ ในลำดับต่อไปจะเป็นการพูดถึงกลุ่มการเมืองที่บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับเลือกวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นต่างๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นจุดยืน หรือท่าทีของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมืองในแต่ละประเด็น

3. กลุ่มการเมืองที่บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นต่างๆ

จากการศึกษายังพบว่าบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันในแต่ละกลุ่มเนื้อหา มีการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองที่แตกต่างกัน ดังแสดงในแผนภูมิ

จากแผนภูมิ หากแบ่งตามประเด็นหรือเนื้อหาแล้วจะพบว่า:

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง **การชัตดาวน** ในภาพรวมพบกลุ่ม กปปส. ถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (5 ชิ้น แบ่งเป็น บ้านเมือง 3 ชิ้น, มติชน 1 ชิ้น, ข่าวสด 1 ชิ้น) ตามด้วยกลุ่ม รัฐบาล (3 ชิ้น แบ่งเป็น เดลินิวส์ 2 ชิ้น, แนวหน้า 1 ชิ้น) บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาล และ กปปส. (1 ชิ้น ได้แก่ คมชัดลึก) กลุ่มทหาร (1 ชิ้น ได้แก่ มติชน) กลุ่มตำรวจ/ ศอ.รส./ศรส. (1 ชิ้น ได้แก่ คมชัดลึก) กลุ่มอื่นๆ (1 ชิ้น ได้แก่ มติชน) นอกจากนั้นเป็นบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (2 ชิ้น ได้แก่ ข่าวสด และบ้านเมือง)

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง **พ.ร.ก. จุกเงิน** พบกลุ่มรัฐบาลถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (10 ชิ้น แบ่งเป็น ไทยรัฐ และโพสต์ทูเดย์ ฉบับละ 3 ชิ้น, แนวหน้า 2 ชิ้น, มติชน และคมชัดลึก ฉบับละ 1 ชิ้น) บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาล และ กปปส. (1 ชิ้น ได้แก่ เดลินิวส์) และ บทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (1 ชิ้น ได้แก่ ข่าวสด)

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง **การเลือกตั้ง** พบกลุ่มรัฐบาลถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (8 ชิ้น แบ่งเป็น แนวหน้า คมชัดลึก ไทยโพสต์ ฉบับละ 2 ชิ้น, โพสต์ทูเดย์ และ ไทยรัฐ ฉบับละ

1 ชั้น) กลุ่ม กปปส. (7 ชั้น แบ่งเป็น มติชน 4 ชั้น, ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด ฉบับละ 1 ชั้น) และ กกต. (7 ชั้น แบ่งเป็น ข่าวสด 3 ชั้น, มติชน 2 ชั้น, ไทยรัฐ และสยามรัฐ ฉบับละ 1 ชั้น) บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาล และ กปปส. (4 ชั้น ประกอบด้วย ไทยรัฐ กรุงเทพธุรกิจ บ้านเมือง และคมชัดลึก) กลุ่มตำรวจ (1 ชั้น ได้แก่ คมชัดลึก) กลุ่มทหาร (1 ชั้น ได้แก่ โสฬสทูเดย์) บทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (5 ชั้น แบ่งเป็น เดลินิวส์ 2 ชั้น, แนวหน้า บ้านเมือง และมติชน ฉบับละ 1 ชั้น)

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง**ความรุนแรง** ในภาพรวมพบกลุ่มตำรวจ/ศอ.รต./ศรส. ถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (13 ชั้น แบ่งเป็น คมชัดลึก 6 ชั้น, เดลินิวส์ และโสฬสทูเดย์ ฉบับละ 2 ชั้น , มติชน ไทยโพสต์ และกรุงเทพธุรกิจ ฉบับละ 1 ชั้น) บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาล และ กปปส. (5 ชั้น แบ่งเป็น กรุงเทพธุรกิจ 2 ชั้น, เดลินิวส์ คมชัดลึก และโสฬสทูเดย์ ฉบับละ 1 ชั้น) กลุ่มรัฐบาล (4 ชั้น ประกอบด้วย ไทยรัฐ สยามรัฐ ไทยโพสต์ และโสฬสทูเดย์) กลุ่ม กปปส. (2 ชั้น ประกอบด้วย ข่าวสด และมติชน) และ กลุ่มอื่นๆ (2 ชั้น ประกอบด้วย เดลินิวส์ และโสฬสทูเดย์) นอกจากนั้นเป็นบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (5 ชั้น ประกอบด้วย สยามรัฐ และมติชน ฉบับละ 2 ชั้น, กรุงเทพธุรกิจ 1 ชั้น)

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง**ความขัดแย้ง** ในภาพรวมพบกลุ่มรัฐบาล และกลุ่ม กปปส. ถูกวิพากษ์วิจารณ์ใกล้เคียงกัน คือ บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐบาล และ กปปส. (11ชั้น แบ่งเป็น กรุงเทพธุรกิจ 7 ชั้น, เดลินิวส์ 2 ชั้น, ไทยรัฐและข่าวสด ฉบับละ 1 ชั้น) กลุ่มรัฐบาล (10 ชั้น แบ่งเป็น ไทยโพสต์ 4 ชั้น, โสฬสทูเดย์ และแนวหน้า ฉบับละ 2 ชั้น, ไทยรัฐและบ้านเมือง ฉบับละ 1 ชั้น) กลุ่ม กปปส. (9 ชั้น แบ่งเป็น ข่าวสด 7 ชั้น, มติชน และคมชัดลึก ฉบับละ 1 ชั้น) กลุ่มอื่นๆ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ กลุ่มเสื้อขาว ทหาร เป็นต้น (5 ชั้น แบ่งเป็น แนวหน้า 2 ชั้น, ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน ฉบับละ 1 ชั้น) กลุ่มทหาร (2 ชั้น ได้แก่ บ้านเมือง และโสฬสทูเดย์) กลุ่มตำรวจ/ ศอ.รต./ศรส. (1 ชั้น คือ บ้านเมือง) นอกจากนั้นเป็นบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (16 ชั้น แบ่งเป็น เดลินิวส์ 7 ชั้น, สยามรัฐ 5 ชั้น, ข่าวสด 2 ชั้น, มติชน และบ้านเมือง ฉบับละ 1 ชั้น)

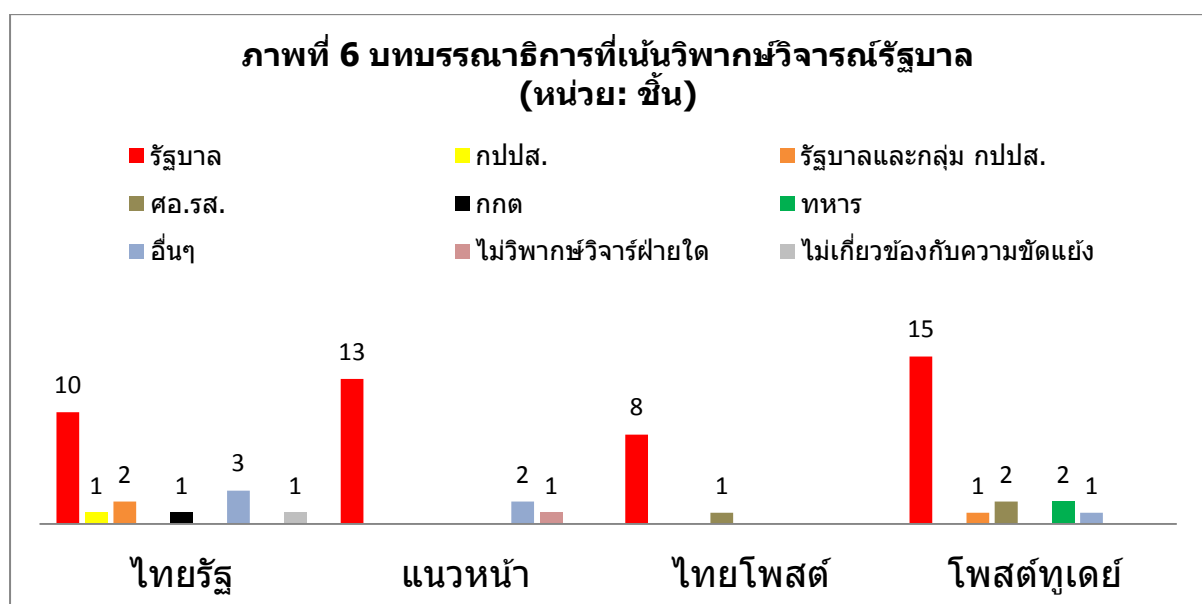
ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่อง**โครงการรับจำนำข้าว** พบกลุ่มรัฐบาลถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (21 ชั้น แบ่งเป็น กรุงเทพธุรกิจ 5 ชั้น, แนวหน้า และโสฬสทูเดย์ ฉบับละ 4 ชั้น, ไทยรัฐ 3 ชั้น , บ้านเมือง 2 ชั้น, เดลินิวส์ สยามรัฐ และ ไทยโพสต์ ฉบับละ 1 ชั้น) นอกจากนั้นเป็นกลุ่ม

อื่น ได้แก่ ปปช. (1 ชั้น ได้แก่ ไทยรัฐ) และบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (1 ชั้น ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ)

ในกลุ่มบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นอื่น ๆ เช่น การทุจริตคอร์รัปชันทั่วไป พบว่า กลุ่มรัฐบาล ถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด (7 ชั้น แบ่งเป็น โพสต์ทูเดย์ 4 ชั้น, แนวหน้า 2 ชั้น, ไทยรัฐ 1 ชั้น) นอกจากนี้ เป็นกลุ่มอื่น ๆ เช่น ข้าราชการฝ่ายต่างๆ (5 ชั้น แบ่งเป็น บ้านเมือง และสยามรัฐ ฉบับละ 2 ชั้น, ไทยรัฐ 1 ชั้น) นอกจากนี้เป็นบทบรรณาธิการที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายใด (2 ชั้น ได้แก่ สยามรัฐ)

ทั้งนี้ การแจกแจงผลการวิเคราะห์/จัดกลุ่มประเด็นเนื้อหา และกลุ่มการเมืองที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ยังทำให้เห็นถึงความโน้มเอียง/ จุดยืนของบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันในแต่ละฉบับ ที่มีต่อกฎหมาย การเมืองต่างๆ โดยหากพิจารณาเฉพาะกลุ่มคู่ขัดแย้งหลัก ได้แก่ กลุ่มรัฐบาล และกลุ่ม กปปส. แล้ว จะพบว่าสามารถแบ่งบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน ออกเป็น 3 กลุ่มหลักๆ ได้เช่นกัน ดังนี้

1) กลุ่มหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แนวหน้า โพสต์ทูเดย์ และไทยโพสต์ ซึ่งเป็นกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่มีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่มรัฐบาลในแทบทุกประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการทุจริตคอร์รัปชันโครงการรับจำนำข้าว แต่ไม่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. (ยกเว้นไทยรัฐ ที่พบว่า มีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. และบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่มรัฐ และกลุ่ม กปปส. ในประเด็นเรื่อง การเลือกตั้ง/การชดเชยวงเงินเลือกตั้ง กลุ่มละ 1 ชั้น)

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

สัญญาณเตือนรัฐบาลทรราช

หนังสือพิมพ์แนวหน้า วันจันทร์ที่ 13 มกราคม 2557

การออกมาแสดงพลังของมวลมหาประชาชน จำนวนหลายล้านคนภายใต้การนำของคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ถือเป็นการแสดงพลังของมวลมหาประชาชนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ชาติไทยและของโลก โดยมี เป้าหมายเพื่อล้างรัฐบาลทรราชหุ่นเชิดระบอบทักษิณอันเลวร้ายภายใต้การนำของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปประเทศครั้งใหญ่ให้เป็นประชาธิปไตยของประชาชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้รัฐบาลทรราชหุ่นเชิดระบอบทักษิณทุกคณะที่ผ่านมามีได้สะท้อนความเป็นรัฐบาลในระบบประชาธิปไตยที่แท้จริง แต่เป็นรัฐบาลเผด็จการเสียงข้างมากในคราบประชาธิปไตยที่ใช้วิธีการอันฉ้อฉลสกปรกทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา ซึ่งอำนาจ และพยายามผูกขาดอำนาจทำอะไรก็ตามใจชอบโดยไม่คำนึงถึงหลักนิติรัฐและนิติธรรม อีกทั้งทุจริตคอร์รัปชันอย่างมโหฬาร การยื่นหยัดเคลือบไหวแสดงพลังของมวลมหาประชาชนครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ภายใต้การนำของ กปปส.สร้างความตื่นตัวของมวลมหาประชาชนครั้งสำคัญอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ขณะเดียวกันก็สร้างความสั่นสะเทือน ต่อระบอบทักษิณตลอดจนระบอบธุรกิจการเมืองทุนสามานย์ที่ยากจะดำรงพฤติกรรมอันเลวร้ายเหมือนเช่นที่ผ่านมามีได้อีกต่อไป และเริ่มมีสัญญาณเดินไปสู่ความล่มสลาย

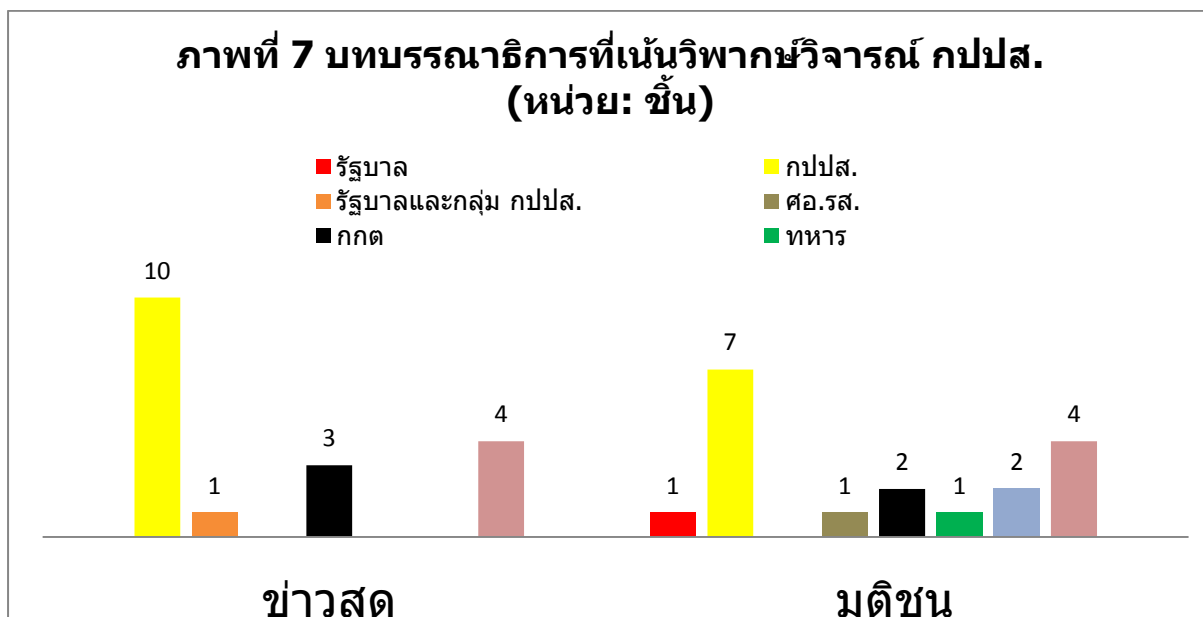
สัญญาณแห่งการล่มสลายของรัฐบาลทรราช ยังปรากฏให้เห็นในอีกหลายประเทศทั่วโลก อาทิ ในกัมพูชา ซึ่งรัฐบาลทรราชภายใต้การนำของสมเด็จฮุนเซน นายกรัฐมนตรีกัมพูชาที่กำลังสิ้นคลอนอย่างหนักหลังจากที่ผูกขาดอำนาจมานานเกือบ 30 ปี เมื่อผลการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อปีที่แล้วปรากฏว่าชาวกัมพูชาที่เก็บกดความไม่พอใจต่อรัฐบาล ทรราชระบอบฮุนเซนที่ใช้อำนาจเผด็จการปราบปรามประชาชน และทุจริตคอร์รัปชันมโหฬารได้เทคะแนนให้พรรคการเมืองฝ่ายค้านของกัมพูชา ภายใต้การนำของนายสม รังสี จนได้จำนวน สส.เกือบจะเท่าพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลภายใต้การนำของสมเด็จฮุนเซน ทั้งๆ ที่สมเด็จฮุนเซน ไขกลโกงทุกรูปแบบ...

เช่นเดียวกับที่บังกลาเทศซึ่งเกิดเหตุการณ์ การลุกฮือของมวลมหาประชาชนคล้ายคลึงกับสถานการณ์ของไทยมาก โดยพรรคฝ่ายค้านสำคัญของบังกลาเทศ boycott การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม ที่ผ่านมามีมวลมหาประชาชนออกมาแสดงพลังครั้งใหญ่ไม่ยอมรับการเลือกตั้งทั่วไปเนื่องจากเห็นว่าเป็นการเลือกตั้งสกปรกอีกครั้งของรัฐบาลทรราช โดยเรียกร้องให้มีรัฐบาล ที่เป็นกลางเข้ามาดูแลการเลือกตั้งให้ใสสะอาด ขณะที่รัฐบาลเผด็จการทรราชของบังกลาเทศใช้กำลังตำรวจและทหารปราบปรามประชาชนที่ออกมาแสดงพลังอย่างรุนแรงจนมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายร้อยคน แต่มวลมหาประชาชนชาวบังกลาเทศ กลับไม่กลัวความตายยังคงออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาลทรราชจนกลายเป็นสงครามกลางเมือง

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งการแสดงพลังของ มวลมหาประชาชนของไทย กัมพูชา หรือ บังกลาเทศจึงสะท้อนสัญญาณเตือนว่ามวลมหาประชาชนยังไม่ยอมทนกับรัฐบาลทรราชที่นับวันจะถูกต่อต้านขับไล่และรอเวลาแห่งการล่มสลายมากขึ้นเรื่อยๆสัญญาณเตือนรัฐบาลทรราช

2) กลุ่มหนังสือพิมพ์มติชน และข่าวสด มีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. ในแทบทุกประเด็น แต่กลับมีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่มรัฐบาลค่อนข้างน้อย (มติชนมีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ความไม่เหมาะสมในเรื่องการออก พ.ร.ก. ฉุกเฉินของรัฐบาล 1 ชิ้น ในขณะที่ข่าวสดมีบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งกลุ่ม รัฐบาล และ กปปส. ในเรื่องของความขัดแย้ง 1 ชิ้น) และไม่พบว่ามี

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว ซึ่งบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันอื่นๆ เขียนถึงทุกฉบับ (ยกเว้น คมชัดลึก)

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ กปปส.

"ไม่รัก-แต่ต้องเคารพ"
หนังสือพิมพ์ข่าวสด วันเสาร์ที่ 25 ม.ค. 2557

ตามสภาพการณ์การเมืองในตอนนี ความหวังที่เด็กๆ หลายคนพูดในวันเด็กที่ผ่านมาว่า "อยากให้คนไทยกลับมารักกัน" คงเป็นไปได้ยาก และเมื่อมองย้อนประวัติศาสตร์แล้ว อาจพบว่าหลายกลุ่มไม่เคยรักกันมาก่อน เพียงแต่ความขัดแย้งซึ่งใจ เคารพต่อกติกา และระมัดระวังด้านความแตกต่างในอดีตมีมากกว่าในปัจจุบัน

สื่อฝรั่ง ดี ฮิวโดโนมิสต์มองไทยว่า หากความแตกฉานทางการเมืองและสังคมดำเนินต่อไป อาจลามไปถึงวัฒนธรรม แม้กระทั่งชนชาติและภาษา

จากเดิมที่ประเทศไทยมีจุดเด่นของการรวมความหลากหลายทางวัฒนธรรมขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจไปด้วยกันได้

สิ่งเหล่านี้กำลังถูกทำลายและอาจถูกบั่นทอนในการต่อสู้ที่ยืดเยื้อหมายว่า ต้องชนะให้ได้ และชนะอย่างเดียว เหตุการณ์ประท้วงซึ่งเข้าไปยังโรงเรียนสอนศาสนาชุมชนมุสลิมภาคใต้ จนรบกวนต่อผู้อยู่ในศาสนสถาน เป็นเรื่องที่ส่งผลต่อความรู้สึกของคนในท้องถิ่น

แม้กระทั่งการเข้าไปกดดันให้ปิดสถาบันการศึกษาต่างๆ ก็ถือเป็นเรื่องที่ไม่น่าเกิดขึ้น

เนื่องจากความปลอดภัยเกี่ยวกับเด็กเป็นเรื่องสำคัญ และสิทธิในการเรียนหนังสือของเด็กก็ไม่สมควรถูกละเลยเข้ามาเกี่ยวข้อง

แต่ ณ วันนี้ เป้าหมายที่จะเอาชนะทำให้หมองข้ามเรื่องสำคัญ หรือเรื่องละเอียดอ่อนเหล่านี้

เมื่อการเคารพสิทธิ กติกา และรักษามารยาทต่อผู้อื่น ลดน้อยถอยลง จึงทำให้ระเบียนทางสังคมวุ่นวาย

ดังนั้นความหวังว่า กลับมารักกัน จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากขึ้นเรื่อยๆ

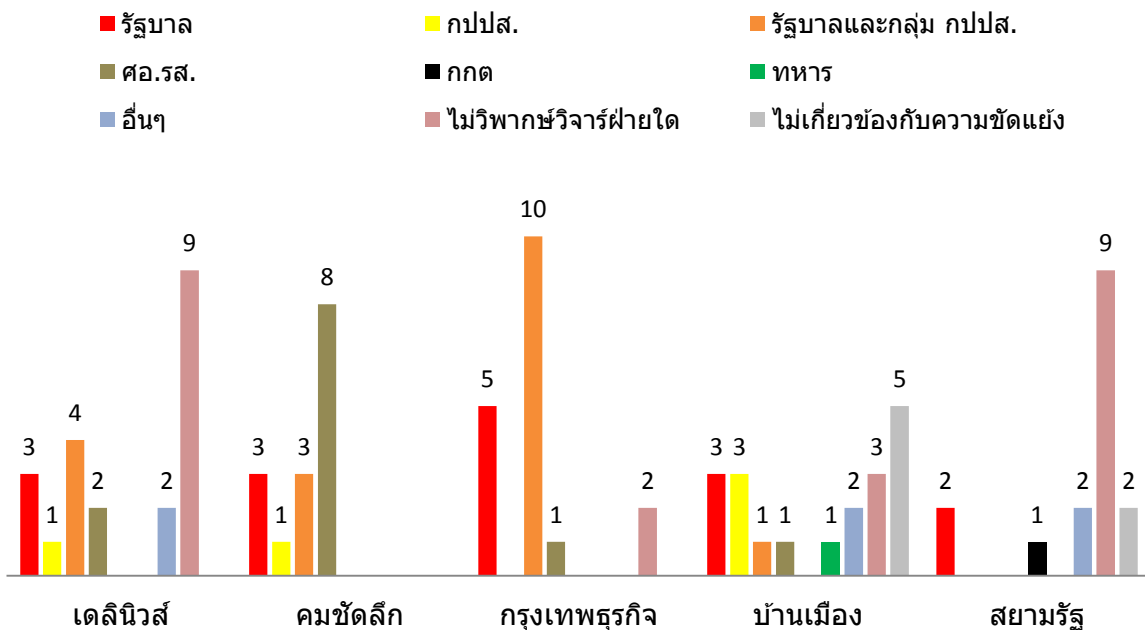
สิ่งที่คนในสังคมที่เห็นแตกต่างกัน 2 กลุ่ม

ใหญ่ๆ ต้องยอมรับให้ได้คือ ไม่มีฝ่ายใดกำจัดอีกฝ่ายให้หมดไปได้แม้แต่การใช้ความรุนแรงถึงขั้นฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ เคยเกิดขึ้นในประเทศอื่นก็ทำไม่ได้

ในกรณีความขัดแย้งในพื้นที่ชายแดนใต้ ไม่ได้มีเหตุและปัจจัยเดียวทำให้เกิดขึ้นได้ หากมีทั้งความไม่เข้าใจ การถูกกดขี่และละเมิดสิทธิ ความไม่เท่าเทียม

หนทางแก้ไขที่พบว่าเป็นแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุดคือเจรจา ยอมรับความแตกต่าง เคารพสิทธิอย่างเท่าเทียม อาจไม่ต้องรักกันก็ได้ แต่ต้องเคารพกันเป็นวิธีที่น่าจะมาใช้ได้กับสถานการณ์ประท้วงในกรุงเทพฯ

ภาพที่ 8 บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์หลากหลาย (หน่วย: ชิ้น)

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ได้ขัดแย้งทั้ง 2 ฝ่าย (1)

ทางออกที่ดีของประเทศ

กรุงเทพธุรกิจ วันศุกร์ที่ 24 มกราคม 2557

สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศ ยังดำเนินไปอย่างวุ่นวาย ล่าสุดรัฐบาลได้ตัดสินใจประกาศพระราชกำหนดบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2557 เป็นเวลา 60 วัน บังคับใช้ในพื้นที่ที่มีการประกาศพ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรอยู่ในขณะนี้ คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ เฉพาะอำเภอบางพลี และปทุมธานี เฉพาะอำเภอลาดหลุมแก้ว เพื่อใช้ดูแล ควบคุมสถานการณ์ ขณะเดียวกัน การเดินทางจัดการเลือกตั้ง ก็มีการดำเนินไป โดยกำลังมีการเตรียมความพร้อมการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้าวันที่ 26 มกราคม ขณะที่เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแสดงความเห็นห่วงว่าในวันนั้นอาจไม่สามารถเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าได้ พิจารณาจากสถานการณ์ในปัจจุบัน

ในส่วนของกลุ่ม กปปส. ก็เดินทางจัดการชุมนุมต่อไป และดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ทั้งยังมีการเปิดเผยว่าฝ่ายกฎหมายของกลุ่ม กปปส. จะไปยื่นคำร้องต่อศาล อาทิเช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลอาญา ศาลแพ่ง เพื่อขอให้พิจารณาเอาผิดรัฐบาล หลังจากมีมติประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ในพื้นที่ที่มีการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กำหนด นอกจากนั้น องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน 4 องค์กร ได้แก่ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุ และโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ก็ได้มีการออกแถลงการณ์แสดงความกังวล ต่อการใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ในลักษณะที่เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน เพราะจะยิ่งทำให้เกิดภาวะการรับสื่อด้านเดียว ส่งผลยิ่งเพิ่มความขัดแย้ง

สถานการณ์วุ่นวายที่ยังไม่คลี่คลาย ทำให้โฆษกกระทรวง ต่างประเทศสหรัฐ แถลงเรียกร้องให้ทุกฝ่ายในไทยอดกลั้นและยับยั้งชั่งใจไม่ใช้ความรุนแรง หลังจากไทยประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน สหรัฐยังได้ประณามเหตุรุนแรง และเรียกร้องให้สืบสวนเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงเหตุรุนแรงจากกระเบิดที่ทำให้มีผู้เสียชีวิต 1 คน และบาดเจ็บอีกหลายสิบคน โดยแถลงการณ์ระบุว่า ขอเรียกร้องให้ทุกฝ่ายอดใช้ความรุนแรง มีความอดทนอดกลั้น และเคารพหลักนิติรัฐ สหรัฐสนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เจรจากันอย่างจริงจังเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองอย่างสันติและเป็นประชาธิปไตย

ในส่วนของการเตือนเกี่ยวกับการเดินทางทางกัมพูชาเช่นกัน อย่างกรณีส่องกงทียกระดับการเดินทางกัมพูชาเดินทางมายังกรุงเทพ สุขั้นสูงสุดคือสีดา หลังจากไทยประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ส่วนพื้นที่ อื่นๆ ยังเป็นสีเหลือง โดยโฆษกของฝ่ายบริหารเขตปกครองพิเศษ ส่องกง แนะนำให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการเดินทางมายังกรุงเทพ ส่วนคนที่ อยู่ในกรุงเทพแล้ว ก็ขอให้ใส่ใจใจในความปลอดภัยของตนเอง และ หลีกเลี่ยงสถานที่ชุมนุม

สถานการณ์ที่ยังไร้ทางออก สื่อเชื่อว่าผลกระทบจะมากขึ้นตามลำดับ หากยืดเยื้อต่อไปเรื่อยๆ *ดังนั้น ทุกภาคส่วนรวมถึงฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงต้องแสดงความจริงจังในการหาทางออกและการ แก้ปัญหาต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ อันเป็นประเทศที่คนไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันมานานและจะต้องใช้ชีวิต ร่วมกันต่อไป ทางออกที่ดีสำหรับประเทศ จึงเป็นทางออกที่ดีสำหรับ คนไทยในชาติเช่นกัน*

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์ข้อขัดแย้งทั้ง 2 ฝ่าย (2)

มุ่งสู่ความสงบสุข

เดลินิวส์ วันอาทิตย์ที่ 26 มกราคม 2557

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีมติเอกฉันท์เมื่อวันที่ 24 ม.ค. 57 ว่า วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เป็นการทั่วไป ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร สามารถกำหนดขึ้นใหม่ได้ ส่วนการกำหนดวันเลือกตั้ง ก็มีมติเสียงข้างมากเห็นว่าการกำหนดวันเลือกตั้งขึ้นใหม่เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันของนายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีความเห็นว่าหากมีความจำเป็นต้องกำหนดวันเลือกตั้งขึ้นใหม่ ย่อมเป็นหน้าที่ร่วมกันเพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะและความเสียหายร้ายแรงมิให้เกิดแก่ประเทศชาติหรือประชาชนด้วยความสุจริตและถือประโยชน์ของประเทศชาติและสันติสุขของประชาชนเป็นสำคัญ

มติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญครั้งนี้ เป็น คำตอบหรือข้อยุติของความขัดแย้งที่กำลังขยายวงอยู่ในสังคมไทยได้ระดับหนึ่ง ในขณะที่รัฐบาลพยายามให้เกิดการเลือกตั้งวันที่ 2 ก.พ. โดยที่กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) และประชาชนผู้สนับสนุน ต้อง การให้เลื่อนออกไป เพื่อจัดการปฏิรูปการเมืองตามแนวทางที่เรียก ร้องเสียงก่อน ทั้งนี้บรรยากาศการเมืองทั่วไป ก็ไม่สอดคล้องกับการเลือกตั้ง เช่นบางพื้นที่ไม่มีผู้สมัคร และหลายเขตขาดกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง จึงคาดการณ์ได้ว่า หลังวันเลือกตั้งก็จะได้ ส.ส. ไม่เต็มจำนวน ไม่สามารถเปิดประชุมสภาได้

ปัจจัยปัญหาที่มากมาย เป็นประเด็นที่เข้าใจได้ว่า แม้จัดการเลือกตั้งได้ แต่บรรยากาศตึงเครียดทางการเมืองก็ไม่คลี่คลาย *ทั้งนี้จะเกิดเรื่องใหม่อีกมากมาย การที่ศาลรัฐธรรมนูญมีมติดังกล่าว จึงควรยอมรับ นำมาหาทางออกของบ้านเมืองร่วมกัน ทั้งรัฐบาล พรรคการเมือง รวมถึงตัวแทนกลุ่มชุมนุม เพื่อแสวงจุดร่วม ได้แก่ การกำหนดเวลาที่เหมาะสม การวางแนวทางการปฏิรูปที่มีความเป็นไปได้ ทั้งนี้ คงไม่มีทางที่ทุกฝ่ายจะได้ทุกสิ่งที่ต้องการ แต่ต้องมีจุดหมายเดียวกัน คือความสุขของบ้านเมือง การบริหารบ้านเมืองที่อยู่ในกรอบคุณธรรมความสุจริต และปราศจากความรุนแรง การทำลายกันเพียงเพราะความคิดเห็นที่แตกต่าง*

ที่ผ่านมา แม้การชุมนุม การยื่นข้อเรียกร้องของ กลุ่มต่าง ๆ จะอยู่บนพื้นฐานความหวังดีต่อบ้านเมือง แต่ก็มีหลายครั้งที่ยึดมั่นกับจุดยืน ไม่ยอมลดละหรือเปิดทางเจรจา ราวกับต้องการให้อีกฝ่ายทำตามชนิดโต้แย้งไม่ได้ ซึ่งน่าจะขัดกับหลักการประชาธิปไตย การที่มีบทสรุป ชี้แนวทางโดยศาลรัฐธรรมนูญออกมาแล้ว จึงเป็นโอกาสที่ทุกฝ่ายจะยอมลดราวาคอก หันเข้ามาเจรจากันเพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง จะดีกว่าให้ทุกอย่างชะงักงันอยู่ต่อไป

จากการแจ่มแจ้งข้อมูลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อให้เห็นถึงจุดยืน หรือท่าทีของบทบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์รายวันในแต่ละฉบับ ผ่านประเด็นที่เขียนถึง และกลุ่มการเมืองที่ถูวิพากษ์วิจารณ์แล้ว ในลำดับต่อไป จะเป็นการสรุปเนื้อหา/ใจความสำคัญของบทบรรณาธิการต่างๆ ตามประเด็นเนื้อหา กลุ่มการเมืองที่วิพากษ์วิจารณ์ และเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็นของบทบรรณาธิการที่ปรากฏ

4. ประเด็นใจความสำคัญ การวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ และเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นที่ปรากฏในบทบรรณาธิการ

จากการศึกษาบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ทั้ง 11 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 13 ม.ค. ถึงวันที่ 2 ก.พ. 2557 ซึ่งเป็นช่วงการเกิดเหตุการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่ม กปปส. ในการประกาศขัดขวางจนถึงการเลือกตั้ง วันที่ 2 ก.พ. 2557 พบว่า บทบรรณาธิการมีการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองด้วยประเด็นต่างๆ โดยที่มีใจความสำคัญ และเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นของบรรณาธิการในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นการชั้ตดาวนั้

จากการศึกษา บทบรรณาธิการ ในประเด็นชั้ตดาวนั้มีการกล่าวถึงผลกระทบ/ผลลั้พธ์จากการชุมนุมค่อนข้งมาก ตัวอย่างเช่น ผลกระทบด้านจิตใจ/ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ/ความรุนแรง นอกจากนี้เป็นการพูดถึงสาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกมาประกาศชั้ตดาวนั้ ท่าทีของทหารที่ไม่ควรเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง/รัฐประหาร และบทบาทของนักวิชาการ ที่ต้องเป็นกลาง ไม่ควรสนับสนุนวิธีการที่ไม่เป็นประชาธิปไตย โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่าง ๆ ในประเด็นการชั้ตดาวนั้

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการชั้ตดาวนั้		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
(สาเหตุ) ความไม่โปร่งใสของรัฐบาล ในกรณีต่างๆ เป็นสาเหตุทำให้เกิดการชุมนุมของมวลมหาประชาชน	รัฐบาล	อ้างตัวอย่างการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลทรราชในต่างประเทศ คือ บังคลาเทศ และกัมพูชา (สร้างความชอบธรรมให้การชุมนุม)
(ผลลั้พธ์) ผลกระทบจากการชุมนุมด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในระดับมหภาค	กปปส.	อ้างผลกระทบที่เกิดจากการปิดกรุงเทพ เช่น ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการจรรยา
(ผลลั้พธ์) ผลกระทบจากการชุมนุมต่อนักเรียน นักศึกษา / เป็นการบ่มเพาะความเกลียดชัง ความขัดแย้ง (ความรุนแรงระดับความคิด จิตใจ)	กปปส.	อ้างหลักฐานการใช้ถ้อยคำ ข้อความหยาบคายของแกนนำและผู้ชุมนุมบนเวที ที่เป็นการบ่มเพาะให้เกิดความเกลียดชังในสังคม การขับไล่คนไทยในชาติเดียวกันออกนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อคนทุกกลุ่มทั้งผู้ชุมนุม เด็กและเยาวชน
(ผลลั้พธ์) การปิดกรุงเทพ/ ข้อเสนอของกลุ่มกปปส. ซึ่ง อาจเป็นชนวนก่อให้เกิดความรุนแรง (ความรุนแรงที่เป็นรูปธรรม)	กปปส.	อ้างกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการปิดกรุงเทพ การกระทำของกลุ่มกปปส. ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มสถานีคิดเห็นและภาคอีสาน ที่เสนอว่าไม่เลื่อนเลือกตั้ง ไม่เอาความรุนแรง ไม่เอาปฏิวัติ - กลุ่ม 2 เอา 2 ไม่เอา ไม่เอารุนแรง ไม่เอาปฏิวัติ - ข้อเรียกร้องของ บััน คี มุน เลขานุ องค์กรสหประชาชาติ ที่ เป็นห้วงสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในประเทศไทย
กปปส. ไม่ควรกดดันให้ข้าราชการหยุดงาน เนื่องจากผิดระเบียบข้าราชการ	กปปส.	อ้างจริยธรรมของข้าราชการ ระบุไว้ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ เทียงธรรม เป็นกลาง การกดดันให้ข้าราชการหยุดงาน อาจทำให้ กปปส. จะเสียมวลชนเสียเอง
การปิดกรุงเทพฯ นั้นไม่ได้เป็นความต้องการของคนกรุงเทพฯ ทั้งหมด กปปส. ไม่ควรนำคนกรุงเทพฯ ทั้งหมด มาอ้างความชอบธรรม	กปปส.	อ้างผลการสำรวจของนิด้า (นิด้าโพล) ที่ชี้ให้เห็นว่า คน กทม. ส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุม ไม่อยากทำร้ายตัวเอง แต่ก็มี ความอดทนอดกลั้
ความขัดแย้งระหว่างทั้งสองขั้วอาจเร่งให้เกิดการปฏิวัติ	รัฐบาลและ กปปส.	อ้างคำสัมภาษณ์ของฝ่ายทหารที่ออกมาปฏิเสธว่าจะไม่มีการปฏิวัติ แต่รัฐบาลต้องรับผิดชอบหากเกิดความรุนแรง (เหตุผลสนับสนุนไม่ชัดเจน)
ถึงการทำรัฐประหารจะเป็นทางออกที่รวดเร็ว แต่ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาการเมืองได้อย่างยั่งยืน แต่จะยังเป็นชนวนก่อปัญหาใหม่ขึ้น	ทหาร	อ้างบทเรียนจากรัฐประหารในไทย รวมถึงอ้างว่ารัฐประหารไม่ใช่แนวทางที่ต่างประเทศยอมรับ <p>“ไม่เพียงแต่สังคม และประชาชนคนไทยที่ได้เรียนรู้พิษภัยของ รัฐประหาร ขณะที่ต่างประเทศกดดันไม่ยอมรับอำนาจเผด็จการอีกต่อไป”</p>

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นการชั้ตดาวนั		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
ท่าที่ที่เปลี่ยนไปของปัญญาชนและนักวิชาการที่หันไปสนับสนุนวิธีการที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ไม่ควรขึ้นเวที กปปส. และไม่ควรรสนับสนุนวิธีการที่ไม่ใช่ประชาธิปไตย	นักวิชาการ	อ้างถึงบทบาทของนักวิชาการและปัญญาชนที่ควรจะเป็น 1. อ้างบทบาทนักวิชาการในอดีตในสมัยเหตุการณ์ 14 และ 6 ตุลาคม ที่มุ่งต่อต้านอำนาจเผด็จการโดยการยกตัวอย่างมาเปรียบเทียบ 2. การปฏิรูปการเมือง ต้องดำเนินไปในแบบแผนของประชาธิปไตย

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่าการปิดกรุงเทพฯ ของกลุ่ม กปปส. ก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่างๆ

คิดผิด คิดใหม่ได้

บ้านเมือง ฅนั้วันจันทร์ที่ 13 มกราคม 2557

“.....ขอเตือนนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการกปปส.ให้เลิกความคิดที่จะปิดกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะเมื่อไหร่ก็ตาม เพราะบอกได้เลยว่า ตอนนี้คนกรุงเทพฯ เริ่มอึดอัดและเบื่อกมากแล้ว วันๆ ไม่เห็นทำอะไรเลย นึกสนุกขึ้นมาก็เรียกมวลชนออกมาเดินตามถนนเล่น โชว์พลังว่าสามารถเรียกมวลชนออกมาเดินตามนายสุเทพได้ บอกตรงๆ ว่า ไม่เห็นจะมีประโยชน์หรือเกิดอะไรที่เป็นรูปธรรมขึ้นมาเลย จำนวนมวลชนที่ออกมาเดินหากคิดตามความเป็นจริงแล้วนับวันมีแต่รอยหรือ ใ้ 5-6 ล้านที่ว่ามีคงต้องนับญาติคนที่ออกมาอีกครอบครัวละ 3 คน คุณเข้าไปถึงจะได้ตามจำนวนที่คุย

ทำไมถึงต้องการให้นายสุเทพคิดใหม่เรื่องการปิดกรุงเทพฯ โดยจะปิดทุก 4 แยก ทุก 3 แยก เปลี่ยนจากถนนรถวิ่ง เป็นถนนคนเดินนะ คิดถูกแล้วหรือ อยากถามว่า นายสุเทพเป็นใครถึงมีสิทธิ์มาปิดกรุงเทพฯ อีกทั้งคนที่นายสุเทพใช้ให้มาปิดส่วนใหญ่ก็นำเข้ามาจากภาคใต้ทั้งนั้น อย่าลืมนว่าคนในกรุงเทพฯ ไม่ใช่คนที่เห็นด้วยทั้งหมด วันสองวันแรกอาจจะสนุกสนานไปด้วยกับนายสุเทพ แต่วันต่อๆ มา ความลำบากมันเริ่มย่างกรายเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นการทำมาหากินของผู้ประกอบการ นักธุรกิจทั้งหลาย โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวนี้ยกเลิกได้เลย เพราะทัวร์ต่างประเทศที่ไหนเค้าจะมาเดินกับขึ้นรถไฟฟ้า การทำมาหากินของรายย่อยทั้งหลาย รถตุ๊กตุ๊ก รถแท็กซี่ก็ไม่สามารถหากินได้ ย่อมต้องเดือดร้อนเป็นของธรรมดา และยังเป็นวันทำงานจะเกิดอะไรขึ้น

ที่สำคัญที่สุด เด็กที่ตัวเล็กๆ ที่ต้องไปโรงเรียนจะทำอย่างไร พ่อแม่ต้องอุ้มขึ้นรถไฟฟ้านอนดิน รถไฟฟ้าใต้ดิน กระนั้นหรือ หากยานั้นไม่มีรถไฟฟ้าพ่อแม่ต้องจูงมาขึ้นรถเมล์กระนั้นหรือ พ่อแม่เดินบ้าง โหนบ้างคงพอทนได้ (บ้าง) แต่ถ้าลูกที่จัดว่าเป็นหัวแก้วหัวแหวนลำบากละก็ อย่ากะบอกว้า จากที่เคยรักเทิดทูนนายสุเทพ มันสามารถเปลี่ยนเป็นเกลียดได้ในบัดดล แล้วที่ไม่ชอบนายสุเทพก็จะยิ่งทวีความไม่ชอบเข้าไปอีก ผลอๆ มีอะไรตามขึ้นมาจะไปโทษใคร การชุมนุมของมวลมหาชนโดยนายสุเทพเป็นแกนนำครั้งนี้ ยิ่งยื้อไปยาวนานไม่เป็นผลดีกับมีอบอย่างแน่นอน เพราะเท่าที่ทราบมิตรทั้งหลายเริ่มกลายเป็นศัตรูเยอะขึ้นแล้ว เศรษฐกิจมันเริ่มดิ่งลงแล้ว หากชนะ มีรัฐบาลที่ไม่เป็นประชาธิปไตยโดนต่างชาติโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ยุโรป แซงกันขึ้นก็แยแล้ว หากจีนเห็นด้วยอีกก็ไม่เหลือหรือครับ คิดหรือว่านักธุรกิจจะยอมเจ้งเพราะนายสุเทพคงยาก”

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่ารัฐบาลเป็นสาเหตุการชุมนุมปิดกรุงเทพฯ ของกลุ่ม กปปส.

สั ญ ญ า ณ เ ตี อ น รั ฐ บ า ล ท ร ร า ช
แนวหน้า ฅนั้วันจันทร์ที่ 13 มกราคม 2557

“การออกมาแสดงพลังของมวลมหาประชาชน จำนวนหลายล้านคนภายใต้การนำของคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทย ให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ถือเป็น การแสดงพลังของมวลมหาประชาชนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ชาติไทยและของโลก โดยมี เป้าหมายเพื่อล้าง รัฐบาลทรราชหุ่นเชิดระบอบทักษิณอันเลวร้ายภายใต้การนำของ.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปประเทศครั้ง ใหญ่ให้เป็นประชาธิปไตยของประชาชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้รัฐบาลทรราชหุ่นเชิดระบอบทักษิณทุกคณะที่ผ่านมามีไม่ได้สะท้อนความเป็นรัฐบาลในระบบประชาธิปไตย ที่แท้จริง แต่เป็นรัฐบาลเผด็จการเสียงข้างมากในคราบประชาธิปไตยที่ใช้วิธีการอันฉ้อฉลสกปรกทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา ซึ่งอำนาจ และพยายามผูกขาดอำนาจทำอะไรตามใจชอบโดยไม่คำนึงถึงหลักนิติรัฐและนิติธรรม อีกทั้งทุจริตคอร์รัปชั่น อย่างมโหฬาร

การยื่นหยัดเค็ลื่อนไหวแสดงพลังของมวลมหาประชาชนครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ภายใต้การนำของ กปปส. สร้างความตื่นตัวของมวลมหาประชาชนครั้งสำคัญอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ขณะเดียวกันก็สร้างความสิ้นสะเทือน ต่อ ระบอบทักษิณตลอดจนระบอบธุรกิจการเมืองทุนสามานย์ที่ยากจะดำรงพฤติกรรมอันเลวร้ายเหมือนเช่นที่ผ่านมามีได้ อีก ต่อไป และเริ่มมีสัญญาณเดินไปสู่ความล่มสลาย.....”

ประเด็น พ.ร.ก. จุกเงิน

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็น พ.ร.ก. จุกเงิน พบว่า ในบทบรรณาธิการมีการกล่าวถึง และวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ โดยเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ว่า รัฐบาลไม่ควรประกาศ พ.ร.ก. จุกเงิน หรือการชี้ให้เห็นว่า พ.ร.ก. จุกเงินจะนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ในประเด็นพ.ร.ก. จุกเงิน

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็น พ.ร.ก. จุกเงิน		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
รัฐบาลไม่ควรออก พ.ร.ก. จุกเงิน	รัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> อ้างว่ารัฐบาลเป็นต้นเหตุของความรุนแรง เป็นการกลั่นแกล้งผู้ที่ไม่เห็นต่างทางการเมืองเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลที่ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมและนิติรัฐ อ้างการคัดค้านจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนต่างๆ เช่น สมาคมวิชาชีพสื่อ สมาคมนักกฎหมาย สว.ไพบูลย์ สมัชชาปกป้องประชาธิปไตย นักสิทธิมนุษยชน นักวิชาการ โดยมองว่าการออก พ.ร.ก.จุกเงินมีเป้าหมายทางการเมืองมากกว่าเหตุผลอื่น อ้างการคัดค้านของภาคเอกชน โดยมองว่า การออก พ.ร.ก.จุกเงินทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การอ้างคำสัมภาษณ์ของฝ่ายทหาร รวมถึงการให้เหตุผลว่า ขณะนี้ยังไม่มีความจำเป็น หรือเหตุร้ายแรงให้ออกประกาศ พ.ร.ก. การอ้างบทเรียนในอดีต เช่น เหตุการณ์ความรุนแรงที่ อ.ตากใบ การประกาศสงครามกับยาเสพติดรัฐบาลทักษิณฯ เหตุการณ์ชุมนุมปี 53
ถ้าทั้งสองฝ่ายยังคงอาศัยสถานการณ์มาเป็นประโยชน์ของตนเอง พ.ร.ก. ไม่ช่วยอะไร และจะนำไปสู่ความรุนแรงอยู่ดี	รัฐบาลและ กปปส.	<ol style="list-style-type: none"> การประกาศ พ.ร.ก.จุกเงินอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ทำที่ของทหารในทางการเมือง

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่าไม่เห็นด้วยกับการประกาศ พ.ร.ก. จุกเงิน

ระวังอำนาจทำให้เสื่อม

ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 25 มกราคม 2557

“หลายองค์กรออกมาคัดค้านการประกาศใช้ พ.ร.ก. สถานการณ์จุกเงิน สมาคมวิชาชีพสื่อ 4 องค์กร เดือนรัฐบาลว่าอาจนำไปสู่การลิดรอนเสรีภาพสื่อมวลชนและขัดต่อรัฐธรรมนูญขัดแจ้ง สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชนเรียกร้องให้ยกเลิก พ.ร.ก.จุกเงิน และใช้กฎหมายปกติดูแลการชุมนุม ขณะที่ ส.ว. ไพบูลย์ นิติตะวัน เตรียมยื่นศาลรัฐธรรมนูญให้ไต่สวนจุกเงิน

วันเดียวกัน สมัชชาปกป้องประชาธิปไตย ได้ออกแถลงการณ์คัดค้านการประกาศใช้ พ.ร.ก. จุกเงิน ถึงแม้รัฐบาลจำเป็นต้องฟื้นฟูความสงบเรียบร้อย แต่สับสนเสี่ยงต่อ การที่เจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจเกินสมควรแก่เหตุ ละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน เรื่องนี้ไม่ใช่แค่จินตนาการ แต่เคยมีตัวอย่างมาก มาย กรณีที่ผู้มีอำนาจพิเศษ มักจะลู่แก่อำนาจ

รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องย้อนมองบทเรียนในอดีต ตัวอย่าง เช่น เหตุนองเลือด 2552-2553 ซึ่งประกาศใช้ พ.ร.ก. จุกเงินเช่นเดียวกัน ทำไมจึงมีการเสียชีวิตและบาดเจ็บมาก เช่นเดียวกับในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การใช้ พ.ร.ก.จุกเงินอย่างถาวร ก็อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดกรณีหรือเชะ ดากใบและเรื่องร้องเรียนละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ... แสดงว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลคนฉวยโอกาส เหมารวมเอาคนที่ตนไม่ชอบชี้หน้าเป็นพวกค้ายาเสพติด ที่ต้องโดนปราบปรามขั้นเด็ดขาด พ.ร.ก.จุกเงินที่รัฐบาลประกาศใช้ในคราวนี้ ก็ให้อำนาจอย่างกว้างขวางแก่เจ้าหน้าที่รัฐ ช้ำยังไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ จึงอาจนำไปสู่การลู่แก่อำนาจ เช่น การห้ามชุมนุมหรือลิดรอนเสรีภาพสื่อมวลชน ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญขัดแจ้ง

มีเสียงวิจารณ์จากหลายฝ่าย ว่ารัฐบาลทำเกินสมควรแก่เหตุ ที่ประกาศใช้ พ.ร.ก.จุกเงิน ไม่เข้าข่ายเป็น “สถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง” เพราะยังไม่มีกรกระทำที่กระทบถึง “ความมั่นคงของรัฐ” หรือทำให้ประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน การชุมนุมของกลุ่ม กปปส.ไม่น่าจะถึงกับ “เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ” แต่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐบาล

การประกาศ พ.ร.ก.จุกเงินจึงอาจเป็นความผิดพลาดอีกครั้ง ในการใช้อำนาจของรัฐบาล ที่ถูกโจมตีว่าชอบใช้อำนาจบาตรใหญ่ หรือใช้เสียงข้างมากกระทำการตาม ชอบใจ เช่น การออกกฎหมายนิรโทษกรรม สดขอย อย่าลืมนำรัฐบาลนี้เป็น “รัฐบาล เบ็ดเตล็ด” เป็นเพียงรัฐบาลรักษาการชั่วคราว จึงเสื่อมอำนาจบารมี ยิ่งใช้อำนาจแบบกว้างเกินเหตุก็ยิ่งเสื่อมยิ่งขึ้น”

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นการเลือกตั้ง พบว่า บทบรรณาธิการมีการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ด้วยเหตุผลที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการเลือกตั้ง ในประเด็นต่างๆ เช่น ไม่ควรให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 2 ก.พ. 2557 กปปส. ไม่ควรไปขัดขวางการเลือกตั้ง การเลือกตั้งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องการโกงการเลือกตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง การเลื่อนการเลือกตั้ง โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ในประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
รัฐบาลไม่จริงจังในการแก้ปัญหาบ้านเมือง ต้องการเพียงการเอาชนะ กลุ่ม กปปส. / ไม่ควรให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 2 / ควรเลื่อนการเลือกตั้งออกไป	รัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ้างรัฐธรรมนูญเรื่องการเปิดประชุมสภาไม่ได้ 2. ข้อเท็จจริงกรณีเขตเลือกตั้ง 28 เขต ไม่มีผู้รับสมัคร และเขตเลือกตั้ง 22 เขต มีผู้สมัครคนเดียว 3. สูญเสียบประมาณจำนวนมาก 4. อาจนำไปสู่การใช้ผลการเลือกตั้งฟอกระบบทักซิณกลับมา 5. อาจนำไปสู่ความรุนแรง 6. มีการเรียกรอง/ แสดงจุดยืนจากหลายกลุ่ม ที่คัดค้าน ทัดทานให้มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง ควรเลื่อนการเลือกตั้งออกไปก่อน
กปปส. ไม่ควรไปขัดขวางการเลือกตั้ง	กปปส.	<p>(อ้าง law)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อ้างรัฐธรรมนูญ / ประชาชนมีสิทธิคัดค้านได้ตามระบบประชาธิปไตย แต่ไม่ควรไปปิดกั้น เพราะเราอยู่ในการปกครองประชาธิปไตย ขอให้เคารพรัฐธรรมนูญ <p>(อ้าง majority)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. อ้างจำนวนผู้ใช้สิทธิ ที่มีมากกว่า มีเพียง 10 จังหวัดเท่านั้นที่มีปัญหาจากการชุมนุมต่อต้าน <p>(อ้าง third party)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ปฏิกริยาของต่างชาติ ที่ออกมาแสดงความกังวล หรือไม่เห็นด้วยต่อการขัดขวางการเลือกตั้ง ของ กปปส. ว่าเป็นการละเมิดสิทธิ (1. น.ส.เจนนิเฟอร์ ชากี โฆษก.ต่างประเทศ อเมริกาแถลงไม่สบายใจ ต่อการขัดขวางก.เลือกตั้ง 2.สมาพันธ์เพื่อสิทธิมนุษยชนสากล ฝรั่งเศส แถลงการณ์ประณามว่าเป็นการละเมิด กม และสิทธิเสรีภาพ <p>(อ้าง action ของ กปปส ที่ไม่เป็น ปชต กรณีวันเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. การปิดล้อมหน่วยเลือกตั้ง และการยกเหตุผลต่างๆ ว่าไม่ควร vote ใดๆ ที่ การเลือกตั้งในระบบ ปชต เป็นระบบที่เห็นคุณค่ากับเสียงของ ปชช จึงถือเป็นระบบที่เลวร้ายที่สุด
การแย่งชิงมวลชนและอำนาจทางการเมือง ทำให้ไม่สามารถวางใจได้ว่า การเลือกตั้งที่เกิดขึ้นจะทำให้ประเทศเดินหน้าหรือถอยหลัง และอาจนำไปสู่ความขัดแย้ง	รัฐบาล และ กปปส.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประมวลเหตุผลมาจากทั้งฝ่ายที่ เห็นด้วยกับรัฐบาล และ ฝ่ายที่เห็นด้วยกับกปปส.
ควรระมัดระวังเรื่องการโกงการเลือกตั้ง ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด โปร่งใส	กกด.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัวอย่างการโกงเลือกตั้งด้วยการใช้บัตรเลือกตั้งส่วนเกิน วิธีที่เรียกว่า "พลรม-ไฟไฟ" ยุคใหม่
ทำที/ การตัดสินใจเสนอเลื่อนเลือกตั้งของ กกด. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเห็น/ความรู้สึกส่วนตัว / ไร้มาตรฐาน/ ขาดความน่าเชื่อถือ (กกด. บางคนที่ไม่มีความเป็นกลาง)	กกด.	<p>(อ้าง law)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อ้างรัฐธรรมนูญ / ประชาชนมีสิทธิคัดค้านได้ตามระบบประชาธิปไตย แต่ไม่ควรไปปิดกั้น เพราะเราอยู่ในการปกครองประชาธิปไตย ขอให้เคารพในหลักรัฐธรรมนูญ <p>(อ้าง majority)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. อ้างจำนวนผู้ใช้สิทธิที่มีจำนวนมากกว่า แต่มีเพียงแค่ 10 จังหวัดเท่านั้นที่มีปัญหาจากการชุมนุมต่อต้านการเลือกตั้ง <p>(อ้าง third party)</p>

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
		<p>3. ปฏิกริยาของต่างชาติ ที่ออกมาแสดงความกังวล หรือไม่เห็นด้วยต่อการขัดขวางการเลือกตั้ง ของ กปปส. ว่าเป็นการละเมิดสิทธิ โดยยกตัวอย่างกรณีที่ น.ส.เจนนิเฟอร์ ชากี โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐฯ แกลง ไม่สบายใจ ต่อการขัดขวางก.เลือกตั้ง และสมาพันธ์เพื่อสิทธิมนุษยชนสากล ฝรั่งเศส แกลงการณ์ ประณามว่าเป็นการละเมิดกฎหมายและสิทธิเสรีภาพ</p> <p>(อ้าง action ของ กปปส. ที่ไม่เป็นประชาธิปไตยในกรณีคัดค้านการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 ก.พ. 57)</p> <p>4. การปิดล้อมหน่วยเลือกตั้ง และการยกเหตุผลต่างๆ ว่าไม่ควร vote ทั้งๆ ที่ การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยเป็นระบบที่เห็นคุณค่ากับเสียงของประชาชนจึงถือเป็นระบบที่เลวน้อยที่สุด</p> <p>(attack specific person)</p> <p>5. กกด.บางคน ที่แสดงออกต่อสังคม ทำให้เห็นว่า ไม่อยากจัดการเลือกตั้งมาแต่ต้น และยังแสดงความเห็นทางการเมืองในลักษณะไม่เป็นกลางอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญ ก่อนศาลมีคำวินิจฉัยในวันที่ 24 มกราคม ยังได้โพสต์ข้อความเชิงทำนายผลคำตัดสินโดยอ้างว่าเป็นความฝัน แต่อย่างไรก็ตามก็ตรงกับคำวินิจฉัยที่ออกมาหลังจากนั้น</p>
การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในวันเลือกตั้งล่วงหน้า	ตำรวจ/ศอ.รส./ศรส.	<p>1. ภาคใต้ 8 จังหวัดไม่มีผู้สมัครเลือกตั้ง มีปัญหาการเลือกตั้ง ในขณะที่ กทม. ทั้ง 50 เขต มีแนวโน้มว่าจะเกิดปัญหาความรุนแรง อีกทั้ง พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ยังให้อำนาจตำรวจในการใช้กำลังควบคุมผู้ชุมนุมได้</p> <p>2. ที่ผ่านมา จนท ตำรวจ ไม่ได้ทำหน้าที่อย่างที่ควรจะเป็น / กระบวนการติดตามจับคนร้ายล่าช้า / มาตรการรักษาความปลอดภัยที่ไม่มีประสิทธิภาพ</p>

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลต่างๆ ว่าไม่ควรเลื่อน/ขัดขวางการเลือกตั้ง

ม ตี ฐ บ า ล - ก ก ด .
มติชน ฉบับวันที่ 31 มกราคม 2557

"ผลการหารือระหว่าง น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พร้อมกับรัฐมนตรีอีกหลายคน กับคณะกรรมการการเลือกตั้งถึงแนวทางการเลื่อนหรือไม่เลื่อนการเลือกตั้งวันที่ 2 กุมภาพันธ์สรุปออกมาว่า การเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ยังจะต้องดำเนินต่อไป เพราะแม้จะปรากฏอุปสรรคตามรายงานของ กกด. แต่ปัญหาหลักที่ต้องตระหนักคือ การเลื่อนการเลือกตั้งที่ไม่มีกฎหมายรองรับ จะมีความผิด นอกจากนี้รัฐบาลยังเห็นว่า การเลือกตั้งล่วงหน้าเมื่อวันที่ 26 มกราคมที่ผ่านมา ส่งสัญญาณให้เห็นว่าประชาชนใน 66 จังหวัด จากทั้งหมด 77 จังหวัด ไม่ขัดขวางการใช้สิทธิเลือกตั้ง หากรัฐบาลและ กกด.ถือเอาจังหวัดที่ไม่สามารถใช้สิทธิในภาคใต้ และ กทม. มาเป็นเหตุเลื่อนการเลือกตั้งทั้งหมด ใช้สิทธิในภาคใต้ และ กทม. มาเป็นเหตุเลื่อนการเลือกตั้งทั้งหมด จะไม่สามารถตอบกับคนไทยอีก 66 จังหวัดที่พร้อมเลือกตั้งได้..."

2 กุมภาพันธ์ระบอบ

มติชน ฉบับวันที่ 31 มกราคม 2557

"...การออกมาชี้ช่องปัญหาต่างๆ ทำนองเลือกตั้งไปอาจไม่คุ้มค่า รวมถึงความพยายามล้มการเลือกตั้งให้ได้ เป็นขบวนการปฏิเสธ การมีส่วนร่วมของประชาชน พลเมืองเจ้าของประเทศ ผู้มีสิทธิเลือก ส.ส.เป็นตัวแทนเข้าไปเป็นปากเสียงทำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร โดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่การแต่งตั้งบุคคลเข้าไปทำหน้าที่ต่างๆ แทน ดังนั้น การเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ จึงมีความสำคัญที่ทุกคนต้องออกมาใช้สิทธิ เพื่อยืนยันสิทธิพลเมือง ชั้นพื้นฐาน ที่ไม่ว่ายากดีมีจนทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน 1 คน 1 เสียง อย่าให้ใครมาพรากสิทธินี้ หรือนำไปแอบอ้าง โคนล้มประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนต้องร่วมกันออกมายืนยัน ปกป้องประชาธิปไตย ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จริงอยู่การเลือกตั้งครั้งนี้ไม่ราบรื่น แต่ก็มีวิธีแก้ไขตามกฎหมายให้ได้ ส.ส. ครบตามเกณฑ์..."

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่อ้างเหตุผลต่างๆ ว่าควรมีการเลื่อนการเลือกตั้ง/ รัฐไม่จริงจังแก้ปัญหา

ศาลรัฐธรรมนูญชี้ทาง

ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 27 มกราคม 2557

"วิกฤตการเมืองที่ถึงทางตันนานแรมเดือน เดินมาทางจุดเปลี่ยนที่สำคัญอีกก้าวหนึ่ง เมื่อคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์ วินิจฉัยว่าสามารถเลื่อนการเลือกตั้งได้ โดยให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี และประธาน กกต. ที่จะหารือกันเพื่อยกเลิกพระราชกฤษฎีกาที่ให้เลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ และออกพระราชกฤษฎีกาใหม่ และกำหนดวันเลือกตั้งใหม่

เป็นผลจากการที่ กกต. ได้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องจากเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับ กกต. นายกรัฐมนตรียืนยันกรานว่าไม่มีกฎหมายให้เลื่อนการเลือกตั้งได้ จึงต้องเดินทางไปเลือกตั้งต่อไปตามกำหนด เห็นได้ชัดว่ารัฐบาลต้องการใช้ผลการเลือกตั้ง เพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้รับการสนับสนุนจากประชาชน มากกว่ามวลชนของ กปปส. ที่ปักหลักชุมนุมขับไล่รัฐบาลเกือบสามเดือน

รัฐบาลหวังว่าจะใช้ผลการเลือกตั้ง เพื่อสร้างความชอบธรรมให้อยู่ในอำนาจต่อไป ในขณะที่ กกต. เชื่อว่าการเลือกตั้งตามกำหนดเดิม จะไม่แก้ปัญหา หรือฝ่าทางตันทางการเมือง เพราะไม่มีผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตใน 28 เขต ทำให้ไม่มีการเลือกตั้งทั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ จึงได้ ส.ส. ไม่ถึง 95% หรือ 475 คนขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถเปิดประชุมสภาและไม่สามารถเลือกนายกรัฐมนตรี....

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลต่างๆ ว่า กกต. อาจไม่เป็นกลาง

ก่อนตัดสินใจเลื่อน

ข่าวสด ฉบับวันที่ 27

มกราคม 2557

"องค์กรอิสระอย่างศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) แสดงท่าทีชัดเจนว่าต้องการจะให้เลื่อนการเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นในวันที่ 2 กุมภาพันธ์นี้ ออกไป

ดังจะเห็นได้จากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และท่าทีกระตือรือร้นอย่างยิ่งของ กกต. บางราย ที่แสดงจุดยืนชัดเจนมาตั้งแต่ต้น ว่าต้องการจะเลื่อนการเลือกตั้งมากกว่าจัด การเลือกตั้ง

ความเห็นและท่าทีดังกล่าวนี้มีปัญหาในตัวเองอยู่แล้ว ทำให้จะต้องมีคำตอบต่อสังคมให้ชัดเจนว่า หากต้องการจะเลื่อนการเลือกตั้งออกไป จะต้องดำเนินการอย่างไร

มิใช่มีแต่ความปรารถนาหรือคำแนะนำเพียงลอยๆ

ประการหนึ่ง พระราชกฤษฎีกายุบสภาและการเลือกตั้งถูกกำหนดเอาไว้ด้วยบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นหากจะดำเนินการแก้ไขก็จะต้องมีขอกฎหมายมา รองรับ

ผู้รู้-ผู้เชี่ยวชาญระดับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และกกต. จะต้องระบุให้ชัดว่าหากจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงกำหนดเลือกตั้งเดิม จะดำเนินการ ด้วยบทบัญญัติหรือขอกฎหมายใด

เพราะมีความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและนักวิชาการแจกแจงขอกฎหมายมาก่อนนี้แล้วว่า ไม่สามารถเลื่อนการเลือกตั้งออกไปได้อย่างไร

การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะชี้เป็นชี้ตายวิกฤตและความขัดแย้งในสังคม

ไม่สามารถหลุดลอยๆ เฉยๆ เหมือนเด็กเล่นขายของได้..."

ประเด็นเรื่องความรุนแรง

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องความรุนแรงทางการเมือง พบว่า บทบรรณาธิการมีการกล่าวถึงกลุ่มการเมืองต่างๆ เช่น การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลที่ไม่จริงจังในการแก้ไขปัญหาความรุนแรง และเป็นฝ่ายที่ใช้ความรุนแรงเสียเอง การวิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. ว่ามีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง การวิพากษ์วิจารณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ/ศอ. รต./ศรส. ที่ปฏิบัติงานได้อย่างไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมฯ นอกจากนี้ยังพบว่า ยังมีการเรียกร้องและวิพากษ์วิจารณ์ทหารและ

ข้าราชการว่าไม่ควรวางตัวนิ่งเฉยในช่วงที่มีความขัดแย้งทางการเมือง และให้ออกมาร่วมกับกลุ่มผู้ชุมนุมฯ โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่าง ๆ ในประเด็นเรื่องความรุนแรง

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความรุนแรง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
รัฐไม่จริงใจในการแก้ปัญหาความรุนแรง และเป็นฝ่ายใช้ความรุนแรงเสียเอง	รัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เลื่อนเลือกตั้ง ทั้งๆ ที่มีสัญญาณความรุนแรงเกิดขึ้น อาทิ จำนวนผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บจากเหตุการณ์ระเบิดที่ถนนบรรทัดทอง คำสัมภาษณ์รองโฆษกกองทัพกว่ามีกลุ่มนิยมความรุนแรงอยู่เบื้องหลัง 2. รัฐบาลยังไม่เต็มทีกับการจัดการปัญหา และตามจับคนร้าย การออกมาพูดว่าเป็นห่วงสถานการณ์ ไม่เห็นด้วยกับความรุนแรง และยินดีที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดถือว่ายังไม่เพียงพอ 3. การตั้งข้อหาร้ายแรงกับผู้ชุมนุมด้วยข้อหาขบถ
การชุมนุมมีส่วนกระตุ้นความเกลียดชัง และความรุนแรง	กปปส.	<ol style="list-style-type: none"> 1. การลอบยิงกลุ่มผู้ชุมนุม แต่ยังไม่จับผู้กระทำความผิดไม่ได้ทำให้เกิดการคาดเดากันไปต่างนานาว่าเป็นฝีมือของฝ่ายตรงข้าม โดยไม่รอผลการพิสูจน์ทำให้ผู้ชุมนุมพร้อมที่จะตอบโต้ด้วยความรุนแรง 2. การขึ้นเวทีกล่าวหาจาหายบายคาย ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ได้ยินเครียด ยิ่งผู้ได้ยินคือผู้ที่ถูกต่อว่า ย่อมจะเกิดความไม่พอใจและพร้อมจะตอบโต้ด้วยถ้อยคำตำหนิหายบายคาย ทำให้เกิดความรุนแรง
ความขัดแย้งทางการเมืองมีส่วนทำให้เกิดความรุนแรง	รัฐบาล และ กปปส.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประมวลเหตุการณ์ความรุนแรง และตัวเลขผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
เจ้าหน้าที่ตำรวจ และศอ.รส. ยังปฏิบัติงานได้ไม่มีประสิทธิภาพอย่างที่ควรจะเป็น	ตำรวจ/ศอ.รส./ศรส.	<ol style="list-style-type: none"> 1. การติดตามตัวคนร้ายที่ลี้ภัยหลบ ทั้งกรณีเหตุการณ์ระเบิดที่ถนนบรรทัดทอง ความรุนแรงหน้าสโมสรกองทัพบก ทำให้ประชาชนไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2. การใช้ความรุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุม 3. ความรัวฉานระหว่างตำรวจ และกองทัพ (จากกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมทหารเรือที่เข้ามาชุมนุมฯ)
ทหารไม่ควรวางตัวนิ่งเฉยหากสถานการณ์ทางการเมืองทวีความรุนแรง/ไม่มีทางออก	ทหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประมวลสถานการณ์เหตุการณ์ความรุนแรง ตัวเลขผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต และสถานการณ์ความวุ่นวายทางการเมือง
ข้อบกพร่องของโครงสร้างระบบราชการในอดีต/ ให้น้ำหนักให้ราชการทำหน้าที่ให้ดีและเข้ามาร่วมกับกลุ่ม กปปส.	ข้าราชการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลือกตั้ง 2 ก.พ.57 ไม่ใช่ทางออกของการแก้ปัญหา 2. การปฏิรูปการเมืองท่ามกลางความรุนแรงซึ่งนำโดยรัฐบาล ไม่มีทางจะประสบความสำเร็จ เพราะขาดการยอมรับ

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ

ควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉิน

คมชัดลึก ฉบับวันที่ 29 มกราคม 2557

“...การตายของแกนนำกลุ่มกองทัพประชาชนโค่นระบอบทักษิณ (กปท.) บริเวณหน้าวัดศรีเยี่ยม ถนนศรีนครินทร์ สะท้อนถึงความล้มเหลวของศูนย์รักษาความสงบ (ศรส.) ในการควบคุมสถานการณ์ภายใต้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทั้งที่มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมาควบคุมดูแลความสงบตามถ้อยแถลงเกือบ 100 นาย แต่คนร้ายกลับใช้อาวุธปืนยิงแหวงกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าใส่ รังนายสุทิน ฐราทิน แกนนำ กปท. โดยไม่เกรงกลัวอาญาแผ่นดินและเสียชีวิตเกือบจะในทันที ตำรวจยังตามจับใครไม่ได้ คนร้ายหลบหนีลอยนวลท่ามกลางคลิปภาพที่มีประชาชนถ่ายไว้ได้มากมาย หน้าข่าวสังคมยังดำทึบอย่างหนักเพราะตำรวจรู้ทั้งรู้ว่า มีฝ่ายตรงข้ามกลุ่มกปท. เข้ามาในพื้นที่แต่ไม่มีการสกัดกั้นสองฝ่ายไม่ให้เกิดการเผชิญหน้ากันจนเกิดเหตุสลดขึ้นมา

...ความเชื่อถือต่อองค์กรตำรวจกำลังกลายเป็นความหวาดระแวง เมื่อตำรวจไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตใจ จะทำให้เชื่อความรุนแรงแพร่ออกไป ส่งผลถึงการขยายผลความขัดแย้งในสังคมให้เกิดรอยร้าวมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ ตำรวจพยายามทุ่มสร้างผลงานให้รัฐบาลโดยไม่สนใจต่อเสียงเรียกร้องชีวิตหรือกระทั่งความรู้สึกของประชาชน ก็เพื่อเพียงหวัง ได้รับความเจริญในหน้าที่การงาน ยศตำแหน่ง อีกส่วนอาจเกิดจากความล้าแล้ว สิ่งที่เกิดต่อกลุ่มผู้ชุมนุมนั้นถูกต้องหรือไม่ นิติศาสตร์อย่างเดียวสามารถทำให้สังคมสงบได้จริงหรือเปล่า และเมื่อใดที่ตำรวจไม่วางตัวเป็นกลางหรือให้ความสนใจที่จะ ปกป้องชีวิตประชาชนแล้วละก็ ประชาชนเองก็มีสิทธิหวาดระแวงและเกิดความเกลียดชังตำรวจได้เช่นกัน”

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่ารัฐบาลยังไม่จริงจังในการแก้ปัญหา

รัฐบาลต้องจับมือบีบ

โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ 19 มกราคม 2557

“... ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกว่า 30 ครั้ง ช่วงเดือนครึ่ง ส่วนรัฐบาลออกมาบอกแล้วว่า “ไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง และยืนต้นดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด” คำตอบแค่นี้ไม่มีทางพอและไม่มีการแก้ปัญหาได้ รัฐบาลต้องระดมทุกฝ่ายเข้าไป สืบสวนสอบสวน หาคนผิดมาลงโทษโดยเร็วให้จงได้ หากรัฐบาลมั่นใจว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำ ต้องหาคนผิดมาให้ได้ เพื่อนำ ความเป็นธรรมมายุติความรุนแรงทางการเมือง ให้เห็นว่ารัฐบาลจัดการจริงจังกับผู้ที่ใช้ความรุนแรง ไม่ใช่มีม็อบในมือที่สาม หากรัฐบาลไม่สามารถหาคนผิดได้ก็ควรจะไปได้แล้ว เพราะอยู่ไปความรุนแรงก็จะยิ่งหนักขึ้น ...”

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่าพฤติกรรมต่างๆ ของกลุ่มผู้ชุมนุม กปท. ที่อาจนำไปสู่ความรุนแรง ระงับรุนแรง

มติชน ฉบับวันที่ 17 มกราคม 2557

“...หรือการขึ้นเวทีกล่าวหาจลาจลหายขาด ย่อมกระตุ้นให้ผู้ใดที่ยินเกรียดยิ่งผู้ใดที่ยินคือผู้ที่ถูกต่อว่า ย่อมเกิดความไม่พอใจและ พร้อมจะตอบโต้ด้วยถ้อยคำคำอันหยาบคาย ทำให้เกิดความรุนแรงขึ้นดังเช่นการตอบโต้ที่ปรากฏอยู่ในสังคมออนไลน์ ใน สถานการณ์การเมืองเช่นปัจจุบันที่สังคมล่อแหลม ต่อความรุนแรงในทุกรูปแบบ สมควรอย่างยิ่งที่แต่ละฝ่ายต้องช่วยกันหาวิธี ระงับมิให้ความรุนแรงเกิดขึ้น โดยการหยุดการปราศรัยด้วยถ้อยคำหยาบคาย หลีกเลี่ยงการ ชั่วร้ายให้เกิดการปะทะ....และที่ สำคัญคือสังคมไทยทั้งมวลไม่ว่าจะยืนหยัดอยู่ด้วยความคิดไหน ต้องไม่ปล่อยให้ฝ่ายนิยมความรุนแรงเอาชนะฝ่ายสันติวิธีไปได้ เพราะความรุนแรงไม่เคย ส่งผลดีให้ใคร...”

ประเด็นเรื่องความขัดแย้ง

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องความขัดแย้ง พบว่า บทบรรณาธิการมีการกล่าวถึงกลุ่มการเมืองต่างๆ เช่น การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลว่าไม่เห็นด้วยที่ให้สหประชาชาติมาไกล่เกลี่ยปัญหาทางการเมือง เสนอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาโดยการสร้างเวทีเจรจา รัฐบาลยิ่งลักษณ์เป็นรัฐบาลที่ไม่มีธรรมาภิบาล

การวิพากษ์วิจารณ์ กปปส. ในประเด็นที่ว่าควรพิจารณาข้อเสนอของสหประชาชาติที่เสนอให้ใช้การเจรจาเพื่อหาทางออก และการชี้ให้เห็นว่า กปปส. มุ่งที่จะเอาแต่ชนะเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ กปปส. ไม่ควรกล่าวอ้างถึงประเทศเพื่อนบ้านในทางเสียหาย ไม่ควรใช้วาจาที่มุ่งความเกลียดชัง ไม่ควรชูประเด็นเรื่องการทำทารุณกรรมทารุณกรรม ควรหาทางออกด้วยการเจรจาและควรมีหลักการสันติวิธีอย่างแท้จริง ในขณะที่เดียวกันก็ยังพบการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งรัฐบาลและ กปปส. ในประเด็นที่ขอให้ทั้งสองฝ่ายแสดงความจริงใจในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ รวมถึงชี้ให้เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายล้วนมีส่วนในการปลุกปั่นด้วยคำแห่งความเกลียดชังทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม

การวิพากษ์วิจารณ์หน่วยงานความมั่นคง เช่น ตำรวจ ศอ.รต และศรส. ว่าควรระมัดระวังการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีความละเอียดอ่อน เช่น ข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการปะทะ การวิพากษ์วิจารณ์ทหารว่าไม่ควรออกมาแก้ปัญหาทางการเมืองโดยควรปล่อยให้ไปทำตามครรลอง

การวิพากษ์วิจารณ์พรรคการเมืองและนักการเมืองว่าควรให้กระบวนการตรวจสอบสามารถดำเนินไปได้และควรให้เกิดการปฏิรูปพรรคการเมืองและนักการเมือง นอกจากนี้ การวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตุลาการให้ทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา และไม่ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง

ตารางที่ 5 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ในประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความขัดแย้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้นับสนุนความคิดเห็น
ไม่เห็นด้วยที่รัฐบาลให้สหประชาชาติ UN เข้ามาไกล่เกลี่ยปัญหาการเมือง โดยผู้เขียนมองว่าเป็นการสร้างความปลอดภัยให้รัฐบาลต่อไป	รัฐบาล	1. เนื่องจากรัฐบาลอาจใช้ข้อเสนอของ UN ในการสร้างความชอบธรรมให้กับตัวเอง 2. คำสัมภาษณ์ของผู้บัญชาการทหารบกที่ระบุว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคนไทยต้องแก้ปัญหากันเอง ไม่ควรนำคนนอกเข้ามาแก้ปัญหา 3. องค์กรต่างชาติอาจมีวาระซ่อนเร้น

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความขัดแย้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
รัฐบาลยิ่งลักษณ์ควรแก้ไขปัญหาโดยการสร้างเวทีเจรจาและปฏิรูปการเมือง	รัฐบาล	1. การสร้างเวทีเจรจา และการปฏิรูป เป็นหนทางเดียวที่นางสาวยิ่งลักษณ์จะฟื้นฟูสถานการณ์การเมืองครั้งนี้ได้ ไม่ใช่ทักษิณหรือรัฐมนตรีคนไหน แต่อยู่ที่ตัวเองในการวิเคราะห์สถานการณ์ให้เห็นด้วยสายตาและฟังจากข้อเท็จจริง แล้วตัดสินใจโดยหลังหนึ่งก้าว เพื่อให้ได้ชื่อว่าเสียสละเพื่อชาติ เพื่อบ้านเมือง เพื่อแผ่นดิน เพราะไม่เช่นนั้นแล้วทุกอย่างจะเข้าสู่เดดล็อกทางการเมืองอย่างแท้จริง
รัฐบาลยิ่งลักษณ์ / รัฐบาลทักษิณ เป็นรัฐบาลที่ไม่มีธรรมาภิบาล	รัฐบาล	1. น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร / ทักษิณชินวัตร เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสำหรับปัญหาในประเทศไทยขณะนี้ โดยเป้าหมายหลักของนายทุนธิปไตยอย่างทักษิณ เพียงเพื่อหวังฉันทมติคะแนนเสียงจากการเลือกตั้ง สร้างความชอบธรรมทางการเมืองต่อการดำรงอยู่ของรัฐบาลน้องสาวเขา หลอเลี้ย้ออำนาจในการบงการแสวงหาผลประโยชน์ กินรวบทุกอย่างในประเทศไทยโดยเฉพาะทรัพยากรสำคัญของประเทศไทยต่อไป
กปปส. ควรพิจารณาข้อเสนอของยูเอ็นในการเจรจา ---- นำเสียดายที่ความปรารถนาดีของ UN ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือโจมตีทางการเมือง	กปปส.	1. การแสวงหาทางออกโดยสันติ อันเป็นวิธีที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วในหลายประเทศ ว่าการเจรจาเป็นแนวทาง การแก้ไขปัญหาคดีที่ดีที่สุดทางหนึ่ง และเป็นหัวใจสำคัญในความพยายามช่วยแก้ปัญหา 2. องค์กระดัดโลกอย่างยูเอ็นมีประสบการณ์กับความขัดแย้งที่ซับซ้อน ไม่น่าจะโดนหลอกได้ง่ายๆ
กปปส. มุ่งแต่เอาชนะ	กปปส.	1. คำสัมภาษณ์ของผู้ชุมนุมกับสื่อต่างชาติ ที่บอกว่า หากนายกยังไม่ลาออกก็ไม่เป็นไร เพราะยังงั้น ผู้ชุมนุมก็จะเป็นฝ่ายชนะอยู่ดี คำตอบนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนความคิดของการต่อสู้ที่มีแต่คำว่า แพ้ และ ชนะ 2. เหตุการณ์ประท้วงซึ่งเข้าไปยัง โรงเรียนสอนศาสนาชุมชนมุสลิมภาคใต้ จนรบกวนต่อผู้อยู่ในศาสนสถาน 3. การเข้าไปกดดันให้ปิดสถาบันการศึกษาต่างๆ / ความปลอดภัยเกี่ยวกับเด็กเป็นเรื่องสำคัญ และสิทธิในการเรียนหนังสือของเด็กก็ไม่สมควรถูกละเลยเข้ามาเกี่ยวข้อง
การกล่าวหาคนในชาติเพื่อนบ้าน// สื่อต่างประเทศ อย่างเลื่อนลอยในครั้งนีและอื่นๆ ก่อนหน้านี้ของกปปส. ล้วนไม่เป็นผลดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และภูมิภาคอาเซียนโดยรวม	กปปส.	1. เป็นการกระทำที่สวนทางกับความพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า หรือทำที่ด้านลบต่างๆ ไม่ให้เกิดขึ้นในช่วงคดีเขาพระวิหาร 2. อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ประเทศ ในด้านลบ ว่าทะเลาะกันเองไม่พอ ยังไปตีรวนคนนอกที่ไม่เกี่ยวข้องด้วย
ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปรากฏข้อความและภาพที่ดูถูกเหยียดหยาม เกียดขัง และกล่าวร้ายสตรี โดยเฉพาะนายกรัฐมนตรีที่เป็นผู้หญิง เกินกว่าการวิพากษ์วิจารณ์อันสมควร	กปปส.	1. ยูเอ็นวิเมน หน่วยงานด้านสตรีของสหประชาชาติ ถึงกับออกแถลงการณ์ด้วยความวิตกกังวล ระบุว่า การออกความเห็นและการใช้รูปภาพเป็นการละเมิดทางเพศและลดคุณค่าผู้หญิงด้วยเหตุแห่งเพศ เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้และไม่ควรสนับสนุน

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความขัดแย้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
กปปส. ไม่ควรกดดันให้ทหารเข้ามา รับประหาร และไม่เห็นด้วยกับการ รัฐประหาร ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายที่ สนับสนุนให้ทหารออกมาปฏิวัติ โดย บอกว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นใน ประเทศขณะนี้ ส่วนหนึ่งที่ได้รับพิษ มาจากรัฐประหารครั้งก่อน (แม้ ณ วันนี้รัฐประหารเป็นเรื่องยากที่จะเกิด เพราะประชาคมโลกจับตา ห้าม ปราบ และเตือนเป็นนัยอยู่)	กปปส.	1. อ้างว่า การรัฐประหารเป็นสิ่งที่ประชาคมโลกไม่ยอมรับ 2. อ้างรายงาน ของ วอลล์ สตรีต เจอร์นัล ที่บอกว่า หากเกิดรัฐ ประหารจะทำให้สังคมไทยแตกแยก
การเปรียบเทียบวิธีการต่อสู้ของ กปปส. กับสันติวิธีของ เนลสัน แมน เดลา และมาร์ติน ลูเธอร์ คิง อาจ เป็นเรื่องไม่สมเหตุผลผล	กปปส.	ชี้ให้เห็นความต่างว่า กปปส. มีแนวคิดเรื่อง 1 คน ไม่เท่ากับ 1 เสียง ในขณะที่ ลูเธอร์ คิง ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่ง 1 คน 1 เสียง
ทั้งสองฝ่ายต้องจริงจังในการ แก้ปัญหา ไม่เน้นแพชชั่น หรือเห็น ความขัดแย้งเป็นแค่เกมทางการเมือง	รัฐบาลและ กปปส.	1.ปัญหาความขัดแย้ง เหตุการณ์เลือกตั้งอาจเกิดความรุนแรง ขึ้นอีก // เหตุความวุ่นวาย 26 ม.ค.มีรุนแรง 2. ฝ่าย กกต. พยายามลดความขัดแย้งด้วยการเสนอให้เลื่อน เลือกตั้ง แต่รัฐบาลไม่ยอม 3.กปปส.ต้องไม่ไปขัดขวางการเลือกตั้ง เพราะเลือกตั้งเป็นสิทธิ ตามรัฐธรรมนูญ ต้องแยกแยะระหว่าง คัดค้าน กับ ขัดขวาง 4. การเลื่อนเลือกตั้งควรตกลงกันก่อน เพราะไม่อย่างนั้นก็เปล่า ประโยชน์ โดยดำเนินการโดยองค์กรภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ 5. การปฏิรูปก่อน/หลังน่าจะเป็นการชิงไหวพริบทางการเมือง มากกว่า ต้องขจัดเรื่องนี้ออกไป แล้วมาหาความต้องการที่ เหมือนกันระหว่างทั้งสองฝ่าย แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง 6. วิเคราะห์แนวโน้มจุดยืนสองฝ่ายที่ไม่ยอมกัน อาจส่งผล กระทบต่อเศรษฐกิจ 7.นักการเมืองต้องปลุกฝังจิตสำนึกจะต้อง ชนอะคิต "แพ้ไม่ได้" ออกไป // ปลุกฝังหลักการ รู้จักให้ รู้จักรับ รู้จักปรับ รู้จักถอย ภาคการเมืองแต่ละขั้วต้องตั้งใจคิดดี ทำดี ให้บ้านเมือง // เสนอ ให้ยุติปัญหาโดยเร็ว ทางออกต้องเกิดอย่างสันติวิธี ไม่ตั้งต้น เอาชนะกัน
ความขัดแย้งทางการเมืองไทยสร้างความไม่มั่นใจให้กับต่างประเทศที่จะ มาลงทุน อัตราการเจริญเติบโตของ ไทยตกลง ในขณะที่ต่างประเทศเริ่ม พื้นตัวแล้ว	รัฐบาล และ กปปส.	1.รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.ก.เพื่อเตรียมเลือกล่วงหน้า แต่กกต. ห่วงว่าจะไม่สามารถเปิดลงคะแนนได้ 2.กปปส.ยื่นต่อศาลเรื่องการประกาศ พ.ร.ก./องค์การวิชาชีพสื่อ ออกมาแถลงการณ์กังวลต่อการลิดรอนสิทธิเสรีภาพสื่อ 3.เอเชียผลสำรวจ ม.หอการค้าไทยประเทศไทยกำลังตกน่าเป็น ห่วง ลูกค้าสั่งซื้อลดลง/ขั้นตอนการเจรจากับราชการช้า 4.ความสามารถในการแข่งขัน sme ลดลงเมื่อเทียบกับ 3 คู่แข่ง เอเชีย ไทยอาจตกไปถึงอันดับ 5 5. การเดินทางของนักลงทุน และนักท่องเที่ยวถดถอยมาก 6. ต่างประเทศแสดงความกังวล ได้แก่ นักลงทุนญี่ปุ่นแสดงความ ความวิตกกังวลต่อเหตุการณ์ทางการเมืองประเทศไทย ว่จะ ถดถอย เพราะมีวุ่นวายทะเลาะกัน ในขณะที่สหรัฐประณามเหตุ รุนแรง ร้องให้สืบสวน ให้มีการเจรจากัน

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความขัดแย้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
ความขัดแย้งทางการเมือง (ในปัจจุบัน เข้าข่าย) เป็นการชวนเชื่อ การปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชัง (Hate propaganda) ที่เป็นความรุนแรงในรูปแบบหนึ่ง ทั้งยังกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงในรูปแบบอื่นอย่างต่อเนื่องได้	รัฐและกปปส.	ประมวลเหตุการณ์การใช้ hate speech ของทั้งสองฝ่าย
การให้ข่าวจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงต่อเหตุการณ์ที่เปราะบางควรมีความระมัดระวัง เพราะอาจนำไปสู่การเกิดความขัดแย้ง ความรุนแรงขึ้นได้	ตำรวจ/ ศอ.รล/ ศรส	1. ข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต 19 ม.ค. 2. แนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น แต่หน่วยงานความมั่นคงยังไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นการกระทำของฝ่ายใด 3. กรณีป่าระเบิดบรรทัดทอง พล.ต.ต.อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์ รอง ผบ.ตร. ให้ความเห็นว่าเป็นกลุ่ม กปปส.เองที่ป่า ขณะที่ พล.ต.ท.คาร์บ ปัญญา ที่เดินทางไปตรวจที่เกิดเหตุ ระบุว่าระเบิดยังไม่สามารถระบุผู้ป่า ทิศทางที่คนร้ายขว้างระเบิดใส่ได้ 4. การให้ข่าวที่แตกต่างกัน จะยิ่งนำไปสู่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น
ทหารไม่ได้มีหน้าที่มาแก้ความขัดแย้งทางการเมือง	ทหาร	1. ทหารต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองปล่อยให้เป็นที่ทางการเมืองที่ต้องแก้ไขกันเองเราเห็นว่า ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองต้องแก้ด้วยการเมือง กองทัพไม่ควรออกมาแสดงบทบาทนำเป็นคนกลางในการเจรจาตั้งแต่ต้น เพราะบทบาทนี้ไม่ควรตกเป็นของกองทัพมาตั้งแต่ต้น
ตั้งข้อสงสัยกลุ่มเสื้อขาว และมองว่ามีเบื้องหลังทางการเมืองแอบแฝง	กลุ่มเสื้อขาว	1. กลุ่มเสื้อแดงประกาศชัดเจนให้ไปใส่เสื้อขาว และสนับสนุนให้มีการเลือกตั้ง 2 กุมภาพันธ์ 3. เป้าหมายของกลุ่มเสื้อขาวเหมือนรัฐบาลหุ่นเชิดทักษิณ คือให้มีการเลือกตั้งเกิดขึ้น ใจคำว่า respect My vote ไม่รณรงค์ต่อต้านโครงการรับจำนำข้าว
นักการเมืองส่วนใหญ่ ขาดคุณธรรม/จริยธรรม	นักการเมือง/พรรคการเมืองทุกพรรค	1. นักการเมืองมีความบกพร่องด้านจริยธรรมขาดทริโอตปะ และมีกิเลสหนา ขาดความละเอียด ไม่เกรงกลัวต่อบาป
นักการเมือง พรรคการเมืองต้องยึดมั่นในคำสัญญาให้องค์กรอิสระสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการถ่วงดุล ตรวจสอบอย่างเข้มแข็ง ที่อันจะถือเป็นการปฏิรูปประเทศเบื้องต้น ดังที่ทุกพรรคหาเสียงกันอยู่	นักการเมือง / พรรคการเมืองทุกพรรค	1. ปปช. ตรวจสอบยังล้าชง ถ้าตรวจสอบได้เร็ว มีมูลความผิด นายกฯ ก็ยุติการทำหน้าที่นายกฯ 2. เรื่อง ปปช. ได้รับเรื่องขอถอดถอนจากนายอภิสิทธิ์ เรื่องล่าช้า เพราะไม่ใช่ความผิดอาญา 3. กรณีนี้การที่ ปปช. ตรวจสอบได้เร็วว่ามีความผิด ขั้นตอนต่อไปก็จะชี้มูลความผิดยื่นอัยการสูงสุด 4. อาจเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลยื้อวันเลือกตั้งเป็นวันที่ 2 ก.พ. 57 5. แม้ ปปช. จะชี้มูลความผิด แต่วิกฤตการเมืองอาจยืดเยื้อต่อไป เพราะหากนายกฯ ถูกปลด รัฐบาลรักษาการยังคงอยู่ 6. การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุล ทุกฝ่ายควรปล่อยให้องค์กรอิสระได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระโปร่งใส การทำให้องค์กรตรวจสอบเข้มแข็ง น่าจะเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการปฏิรูปพรรคการเมือง ที่ทุกพรรคจะต้องยึดมั่นในคำสัญญา

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงประเด็นเรื่องความขัดแย้ง		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็น
ศาลควรวางตัวเป็นกลางจริงๆ ไม่ควร ทำตัว ให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง	ศาล	<p>1. เมื่อสถาบันอย่างศาล และตุลาการ ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองแทนที่การยุติความขัดแย้งผ่านกระบวนการเลือกตั้ง การทำประชามติ ประเทศชาติก็ขาดสถาบันที่เป็นเครื่องมือที่จะยุติความขัดแย้งทางการเมืองอย่างสันติวิธี</p> <p>2. อ้างคำพูดนายวีระพงษ์ ---นอกจากเลขที่ทำความเสียหายให้กับสถาบันตุลาการเอง สถาบันการเมืองอื่นๆ ยังเสียหายด้วย ถ้าอ่านคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จะพบว่าเนื้อหาสาระที่เขียนยังมีคุณภาพต่ำ หรือมีมาตรฐานต่ำกว่าที่มาตราได้เสียงทั้งในแง่ความถูกต้องของกฎหมาย ทั้งในแง่ศีลธรรม คุณธรรม ประเพณีอันดีงาม ประวัติศาสตร์อันดีงามของวงการศาลไทย แม้ว่าจะเป็นการกระทำของคนกลุ่มเล็กๆ ก็อาจจะเสียหายไปทั้งระบบได้</p>

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่า กปปส. ไม่ควรใช้ข้อเสนอของยูเอ็นเป็นประเด็นทางการเมืองถึงมือยูเอ็น

มติชน ฉบับวันพุธที่ 15 มกราคม 2557

“...เป็นที่น่าเสียดายที่ถ้อยแถลงของเลขาธิการยูเอ็น ความปรารถนาดีที่อยากเห็นการแสวงหาทางออกโดยสันติ อันเป็นวิธีที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วในหลายประเทศ ว่าการเจรจาเป็นแนวทาง การแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดทางหนึ่ง และเป็นหัวใจสำคัญในความพยายามช่วยแก้ปัญหาครั้งนี้ ถูกนำมาเป็นประเด็นทางการเมือง มีการหยิบขึ้นมาโจมตีว่าบิดเบือนข้อมูลที่เป็นขบวนการชุมนุมประท้วง แทนที่จะหยิบเรื่องที่เป็นสาระขึ้นมาพูดคุยอย่างจริงจัง ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวาง องค์กรระดับโลกอย่างยูเอ็นมีประสบการณ์กับความขัดแย้งที่ซับซ้อน ไม่น่าจะโดนหลอกได้ง่ายๆ...”

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่ารัฐบาลไม่ควรให้ยูเอ็นเข้ามาแทรกแซงปัญหาภายในประเทศ

คนไทยแก้ปัญหาได้

โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันอังคารที่ 14 มกราคม 2557

“การเปิดทางเชื้อเชิญให้องค์การสหประชาชาติ(ยูเอ็น) เข้ามาแทรกแซงกิจการภายในประเทศ เป็นเรื่องน่าอัปยศและเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีของรัฐบาลที่มักอ้างว่ามาจากประชาชนอย่างยิ่ง

จริงอยู่ นายบันคิมุน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ มีสิทธิอันชอบธรรมที่จะสอบถามข้อเท็จจริง แต่รัฐบาลไม่ควรบิดเบือนหรือให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้นำประเทศไม่ควรแสดงความอ่อนด้อยต่อท่าที เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่าตัวเราเองมีส่วนอย่างสำคัญในความขัดแย้งที่ยืดยาวมากระทั่งปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความขัดแย้งการเมืองไทยในขณะนี้ ยังไม่เลวร้ายจนถึงขั้นจะเชื้อเชิญให้องค์กรใดองค์กรหนึ่งเข้ามาจูนจันเรื่องภายใน

กล่าวคือ ยังไม่มีเหตุปัจจัยเพียงพอจะบ่งชี้ว่าคนไทยด้วยกันเองหมดสิ้นปัญญาในการหาทางออก อีกทั้งยังไม่มีกรรมการฯ ฟันกันกลางเมืองจนผู้คนล้มตายเสียหายจนยากจะเยียวยา

แต่สาเหตุประการหนึ่งมาจากผู้นำของประเทศขาดความจริงใจ และยังไม่ได้ใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดในการแก้ปัญหาต่างหาก...”

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงผลว่าศาลควรวางตัวให้เป็นกลาง

อย่าหลงทาง

มติชน ฉบับวันเสาร์ที่ 18 มกราคม 2557

"...การใช้สถาบันตุลาการเพื่อวัตถุประสงค์ทำลายล้างกันทาง การเมืองนั้น นายวีรพงษ์ระนามีแต่ด้านลบ กล่าวคือ นอกจากเลขที่ท่าความเสียหายให้กับสถาบันตุลาการเอง สถาบันการเมืองอื่นๆ ยังเสียหายด้วย ถ้าอ่านคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จะพบว่าเนื้อหาสาระที่เขียนยังมีคุณภาพต่ำ หรือมีมาตรฐานต่ำเกินกว่านำมาโต้เถียงทั้งในแง่ความถูกต้องของกฎหมาย ทั้งในแง่ศีลธรรม คุณธรรม ประเพณีอันดีงาม ประวัติศาสตร์อันดีงามของวงการศาลไทย แม้ว่าจะเป็นการกระทำของคนกลุ่มเล็กๆ ก็อาจจะเสียหายไปทั้งระบบได้ การใช้องค์กรอิสระอื่น เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ป.ป.ช. กกต. ศาลปกครอง เป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อสนับสนุนหรือขจัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก็เช่นเดียวกันนอกจากทำลายสถาบันเองแล้ว ยังเป็นการทำลายบ้านเมืองด้วย แม้ว่าจะชนะได้เร็วในระยะสั้นแต่จะพ่ายแพ้ในระยะยาว

.... ผู้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในกระบวนการอำนวยความยุติธรรม และองค์กรอิสระทั้งหลาย จักต้องตระหนักในภาระ หน้าที่ เจตนารมณ์ขององค์กรที่มีการจัดตั้งขึ้นโดยมุ่งหมาย ให้เป็นสถาบันที่จะยุติความขัดแย้งในทางการเมืองอย่างสันติวิธี ไม่ใช่เป็นเครื่องมือเพื่อเอาชนะกันทางการเมือง ถ้าผิดหลงไม่รับบทบาท หน้าที่ ประเทศชาติจะมีเครื่องมือ หรือสถาบันอำนวยความยุติธรรมใด มาทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข"

ประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว

จากการศึกษาบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว พบว่า บทบรรณาธิการส่วนใหญ่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล โดยชี้ให้เห็นว่าโครงการรับจำนำข้าวเป็นการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาด นอกจากนี้ยังพบว่ามีกรวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ ปปช. ในเรื่องการตรวจสอบโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลล่าช้า โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ในประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว

บทบรรณาธิการที่กล่าวถึงเรื่องโครงการรับจำนำข้าว		
ใจความสำคัญ	กลุ่มที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์	เหตุผลที่ชี้สนับสนุนความคิดเห็น
โครงการรับจำนำข้าวเป็นการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาล	รัฐบาล	1. หน่วยงาน ปปช. แจงข้อหาต่อรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรี 2. ประมวลความล้มเหลวของโครงการรับจำนำข้าว การทุจริต ความไม่โปร่งใส 3. การออกมาประท้วงของชาวนาในจังหวัดต่างๆ 4. ไม่เห็นด้วยกับการกู้เงินมาจากสถาบันการเงินเพื่อไปจ่ายเงินค่าจำนำข้าวให้กับชาวนา
ปปช. ยังทำงานได้ไม่ทันท่วงทีและทำงานช้า	ปปช.	1. อ่างโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของ ปปช. มาอธิบายประกอบกับปัญหาจริยธรรมของนักการเมืองที่รุนแรงมากขึ้น

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่แสดงเหตุผลว่าโครงการรับจำนำข้าวเป็นการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาล

ลัมเหลวสิ้นเชิง

บ้านเมือง ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 23 มกราคม 2557

"โครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่หมยมันมั่นมือว่าจะป็นนโยบายขึ้นโอบแดงของรัฐบาลเพื่อไทยนั้น กำลังกลายเป็นอสรพิษที่แวงมาทำร้ายรัฐบาลเอง โดยเฉพาะตัว น.ส. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งนี้เพราะในฐานะเป็นหัวหน้ารัฐบาล จึงไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบไปได้ไม่ว่ากรณีใดๆ และเพราะโครงการรับจำนำข้าวถือเป็นนโยบายหาเสียงโดยตรงของรัฐบาล แต่ทว่าที่พลาดเพราะรัฐบาลไม่ประมาณตน และประการสำคัญยังเหลือว่าตัวนั้นมีอำนาจในมือเหลือล้น

ดังนั้น เมื่อโครงการรับจำนำข้าวเกิดปัญหา ไม่ว่าจะป็นกรณี ป.ป.ช.ออกมาชี้มูลความผิดว่าปรากฏมีการทุจริตงโยงใยไปถึงรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยฯ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกหลายคน อีกทั้งกรณีชวานาออกมารวมตัวกันประท้วงรัฐบาลเพราะเหตุถึงเวลาต้องจ่ายเงินคารับจำนำข้าวให้กับชวานาตามสัญญา แต่ปรากฏว่าไม่สามารถจ่ายเงินให้กับชวานาได้เนื่องจากว่ารัฐบาลไม่มีเงินที่จะจ่าย ช้ำยังประกาศยอมรับความจริงว่ารัฐบาลขาดสภาพคล่อง แถมยังเป็นแค่รัฐบาลรักษาการในขณะนี้เท่านั้น

จึงยังทำให้นโยบายสุดหรุของรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พังครืนลงอย่างไม่เป็นท่า และยิ่งเมื่อปรากฏรายการรู้ทันเล่ห์เพทุบายจากอาคารชกหน้าไม่ถึงหลังของรัฐบาล ทำให้กลุ่ม กปปส.ออกมาเบรกกลางอากาศ โดยการห้ามไม่ให้ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย หรือแม้แต่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้รัฐบาลกู้ยืมเงินเพื่อนำไปเป็นคารับจำนำข้าวโดยเด็ดขาด จึงเหมือนยั้งเป็นการตอกย้ำประจวนโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลเพื่อไทยว่า ลัมเหลวโดยสิ้นเชิง..."

5. ข้อเรียกร้องในบทบรรณาธิการ

จากการศึกษาบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ทั้ง 11 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 13 ม.ค. ถึงวันที่ 2 ก.พ. 2557 ซึ่งเป็นช่วงการเกิดเหตุการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่ม กปปส. ในการประกาศชั้ตดาวนัจนถึงการเลือกตั้ง วันที่ 2 ก.พ. 2557 จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ พบว่าบทบรรณาธิการในช่วงเวลาดังกล่าว โดยจากการศึกษาพบว่า บทบรรณาธิการหลายชิ้น มีประเด็น/ใจความสำคัญเช่นเดียวกันกับข้อเรียกร้องในหลายประเด็น โดยในที่นี้จะขอเลือกศึกษาเฉพาะประเด็นเรื่องการชั้ตดาวนั พ.ร.ก. ฉุกเฉิน การเลือกตั้ง ความรุนแรง ความขัดแย้ง และโครงการรับจำนำข้าว ดังนี้

ประเด็นเรื่องการชั้ตดาวนั

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆในประเด็นเรื่องการชั้ตดาวนั พบว่าบทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้รัฐบาลและกปปส. ใช้การเจรจาเพื่อหาทางออก เรียกร้องให้กปปส. อย่ากดดันราชการ เรียกร้องให้ทุกๆฝ่ายหันหน้ามาเจรจา เรียกร้องให้ศอ.รส. ป้องกันความรุนแรงจากกลุ่มบุคคลที่สาม เรียกร้องให้นักวิชาการทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการหาทางออกและปฏิรูปการเมืองอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องการชั้ตดาวนั้

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
รัฐบาล	1. เสนอแนะให้รัฐบาลใช้การเจรจา
กปปส.	1. ให้ กปปส. คิดใหม่เรื่องปิดกรุงเทพ เปลี่ยนเป็นเจรจาแทนจะดีกว่า 2. อย่ากดดันข้าราชการ เพราะเสี่ยงสนับสนุน กปปส. จะหายไป
ประชาชน / ทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	1. ให้ทุกคนและทุกฝ่ายหันมาช่วยกันแก้ปัญหา และหันหน้ามาคุยกัน 2. คู่ขัดแย้งระงับการใช้วาจา เพราะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเด็กเยาวชน
ศอ.รส.	1. ต้องทำหน้าที่ป้องกันเหตุการณ์รุนแรงจากมือที่ 3
อื่นๆ (ปัญญาชน/นักวิชาการ)	1. มีบทบาททำหน้าที่ร่วมกันเพื่อหาแนวทางและทางออกในการปฏิรูปอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นเรื่อง พ.ร.ก. จุกเงิน

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเรื่อง พ.ร.ก. จุกเงิน พบว่าบทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้รัฐบาลเรื่องการให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าต้องระมัดระวังอย่าใช้ความรุนแรง และเสนอให้รัฐบาลยกเลิกการใช้ พ.ร.ก. จุกเงิน โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่อง พ.ร.ก. จุกเงิน

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
รัฐบาล	1. การให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องระมัดระวังการใช้อำนาจในแนวทางที่สร้างความรุนแรง ควรเน้นแนวทางที่นำไปสู่สันติ 2. เสนอให้รัฐบาลยุติและยกเลิก การใช้ พ.ร.ก. จุกเงิน เพราะเป็นการลิดรอนสิทธิ กระทบเศรษฐกิจ และเกรงว่ารัฐบาลจะใช้อำนาจในกลั่นแกล้งฝ่ายตรงข้าม

ประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง พบว่าบทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้ กกต. ใช้อำนาจ โปร่งใส ยึดกฎหมายเป็นหลัก และพิจารณาเรื่องการจัดการเลือกตั้งอย่างรอบคอบ เรียกร้องให้ กปปส. เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่ขัดขวางการเลือกตั้ง เรียกร้องให้ทุกฝ่ายช่วยกันหาทางออก แก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสันติ เลือกคนดีมาบริหารประเทศ เรียกร้องให้รัฐบาลพิจารณาให้ดีว่าควรให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ เลื่อนการเลือกตั้ง เรียกร้องให้ตำรวจระมัดระวังในการทำหน้าที่ โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
กกต.	1. เรียกร้องให้ กกต. ใช้อำนาจอย่างตรงไปตรงมา ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด โปร่งใส ยึดกฎหมายเป็นหลัก 2. เรียกร้องให้ กกต. จัดการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงประชาชนที่อยากเลือกตั้ง ต้องพิจารณาประเด็นนี้อย่างรอบคอบ
กปปส.	1. เคารพกฎหมายและเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ยึดหลักประชาธิปไตย และไม่ขัดขวางการเลือกตั้ง
ประชาชน ทุกๆฝ่าย รัฐบาล และกปปส.	1. ช่วยกันหาทางออก แก้ไขปัญหาพร้อมกันอย่างสันติ 2. เรียกร้องให้เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ไม่ปิดกั้นในการแสดงสิทธิของแต่ละฝ่าย 3. เรียกร้องให้ประชาชนที่เลือกตั้ง เลือกคนดีเข้ามาบริหารประเทศ
รัฐบาล ตำรวจ และตรส.	1. เรียกร้องให้รัฐบาลและนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ดีว่าจะควรมีการเลือกตั้งหรือไม่ ตัดสินใจอย่างรอบคอบด้วยตัวเอง ไม่เช่นนั้นอาจเกิดปัญหาในภายหลังได้ 2. เรียกร้องให้รัฐบาลชะลอการเลือกตั้ง หรือเลื่อนการเลือกตั้งออกไป เพื่อยุติปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น 3. ให้ตำรวจระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.ก. ฉุกเฉินเพื่อป้องกันเหตุรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น

ประเด็นเรื่องความรุนแรง

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเรื่องความรุนแรง พบว่า บทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้รัฐบาลและกปปส. การใช้แนวทางสันติวิธี ร่วมหาทางออกด้วยกัน เรียกร้องให้ รัฐบาล ตำรวจ และหน่วยงาน ตรส. วางตัวเป็นกลาง นำเสนอข้อเท็จจริงที่ตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนข้อมูล เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุม เรียกร้องทหารออกมาอย่างนิ่งเฉย และเรียกร้องให้ข้าราชการออกมามีส่วนร่วมกับการแก้ปัญหาทางการเมือง โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องความรุนแรง

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
ประชาชนทุกฝ่าย รัฐบาล และกปปส.	1. ใช้แนวทางสันติวิธี ไม่ใช่ความรุนแรง อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ถูกปลุกปั่นยั่วยวนนำไปสู่ความรุนแรง 2. ผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันหาทางออก หาทางป้องกันเหตุร้ายเพื่อลดความสูญเสีย รวมทั้งติดตามคนร้ายที่ก่อเหตุมาดำเนินคดีโดยเร็ว
รัฐบาล ตำรวจ และตรส.	1. ให้ตำรวจระมัดระวังในการทำหน้าที่ วางตัวเป็นกลาง เร่งคลี่คลายคดีโดยเร็ว รวมทั้งวางมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ชัดเจน 2. ตร.ร.ส. ควรระมัดระวังการเสนอข้อมูลโดยปราศจากหลักฐานที่เชื่อถือได้ ให้ข้อเท็จจริงตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนเพื่อผลประโยชน์ตัวเอง 3. รัฐบาลต้องจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมบนพื้นฐานที่เคารพเสรีภาพการชุมนุม ไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง และระดมทุกฝ่ายเข้าไปสืบสวนหาผู้กระทำความผิดมาโดยเร็ว
ทหาร	1. เรียกร้องให้ทหารออกมาและอย่างนิ่งเฉย
ข้าราชการ	1. เรียกร้องให้ข้าราชการมีส่วนร่วมกับการแก้ปัญหาทางการเมือง เพราะ

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
	ข้าราชการมีบทบาทสำคัญในการนำไปสู่การเจรจาเพื่อหาทางออก

ประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว พบว่า บทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้รัฐบาลลาออก และอย่าปฏิเสธความรับผิดชอบ เรียกร้องให้ ปปช. เร่งรัดการตรวจสอบนักการเมือง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เรียกร้องให้ทุกฝ่ายหยุดยั้งและตรวจสอบโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล เรียกร้องธนาคารไม่ให้ปล่อยเงินกู้ให้กับรัฐบาล โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
รัฐบาล	1. รัฐบาลต้องไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบ ยอมรับผิดไม่กล่าวโทษยกความผิดให้หน่วยงานอื่น 2. เรียกร้องให้การลาออก และยินยอมให้มีการปฏิรูปตามข้อเรียกร้องของประชาชน
ปปช.	1. ให้เร่งรัดการตรวจสอบนักการเมือง 2. ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีการกลั่นแกล้งหรือช่วยเหลือใคร
ประชาชนทุกฝ่าย รัฐบาล และกปปส.	1. ร่วมมือกันหยุดยั้ง และตรวจสอบโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล
ธนาคาร	1. เรียกร้องไม่ให้ธนาคารปล่อยเงินกู้เพราะเป็นการสนับสนุนการคอร์รัปชันของรัฐบาลรัฐบาล

ประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ในประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง พบว่าบทบรรณาธิการมีข้อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ เช่น เรียกร้องให้ประชาชนและทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องหันหน้าเข้ามาเจรจากันร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของประเทศ เรียกร้องให้นักวิชาการและองค์กรวิชาการเข้ามาสื่อสารกับสังคมป้องกันความขัดแย้งที่อาจขยายตัวขึ้น เรียกร้องให้ กปปส. ไม่ละเมิดสิทธิการเลือกตั้งของผู้อื่น เรียกร้องให้ศาลและองค์กรอิสระตระหนักในการทำหน้าที่เพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เรียกร้องให้ ตำรวจ ศอ.ร.ส. ศร.ส. ระวังระวังในการให้ข่าวที่ถูกต้อง เรียกร้องให้ทหารไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เรียกร้องให้รัฐบาลทำตามข้อเรียกร้องของ กปปส. ทำตามประขามติ และพุดคุยหาทางออก ไม่ให้ต่างชาติเข้ามาแทรกแซง โดยสามารถสรุปได้ตามข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ ของบทบาทวิชาการในประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง

เรียกร้องไปยัง	ข้อเรียกร้อง
ประชาชน / ทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเรื่องประชาธิปไตย 2. รู้เท่าทันการเคลื่อนไหวของกลุ่มเสื้อขาว 3. สร้างเวทีเจรจาและปฏิรูปการเมืองร่วมกัน 4. ขอให้ทุกคนทุกฝ่ายทำตามหน้าที่ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ปฏิบัติงานอยู่ในกรอบเกณฑ์ 5. หันหน้าเข้าหากันอย่างจริงใจ ให้สองฝ่ายมาเจรจากัน ลดเงื่อนไข เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มองไปข้างหน้า คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศ
นักวิชาการ/องค์กรวิชาการ	1. ให้เข้ามาสื่อสารกับสังคม ป้องกันความขัดแย้งที่อาจจะขยายตัวเพิ่ม
กปปส.	1. ไม่ละเมิดสิทธิการเลือกตั้งของผู้อื่น
ศาลและองค์กรอิสระ	1. ต้องตระหนักในภาวะหน้าที่ เจตนาขององค์กรให้เป็นสถาบันที่จะยุติความขัดแย้งในทางการเมืองอย่างสันติวิธี ไม่ใช่เป็นเครื่องมือเพื่อเอาชนะกันทางการเมือง
ตำรวจ/ ศอ.รส/ศร.ส	1. ตำรวจควรระมัดระวังการให้ข่าว ต้องมีความแม่นยำ ไม่ขัดแย้งกันเอง
ทหาร	1. ทหารต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง กองทัพไม่ควรออกมาแสดงบทบาทน่าเป็นกลางในการเจรจามาตั้งแต่ต้น
รัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการให้รัฐบาลทำตามข้อเรียกร้องของ กปปส. 2. เรียกร้องให้ทำประชามติ 3. รัฐควรพูดคุยหาทางออก ไม่ควรให้ต่างชาติเข้ามาแทรกแซง

6. ข้อสังเกตอื่นๆ จากการศึกษาบทบาทวิชาการหนังสือพิมพ์

จากการวิเคราะห์บทบาทวิชาการหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 11 ฉบับ พบว่า:

1. บทบาทวิชาการอาจไม่ได้มีลักษณะการเขียนที่เริ่มต้นด้วยความนำ ตามด้วยการแสดงความคิดเห็น แล้วปิดท้ายด้วยข้อสรุปเสมอไป หลายครั้งพบว่าบทบาทวิชาการมีการเริ่มเรื่องด้วยการแสดงความคิดเห็น ข้อสรุป หรือใจความสำคัญก่อน จากนั้นจึงตามด้วยเหตุผลประกอบ และข้อสรุป ซึ่งเป็นกรกล่าวย้าถึงใจความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจมาพร้อมกับข้อเรียกร้องไปยังกลุ่มต่างๆ

2. บทบาทวิชาการอาจไม่ได้มีลักษณะองค์ประกอบต่างๆ เช่น บทนำ ส่วนแสดงความคิดเห็น และข้อสรุปที่สามารถแบ่งแยกได้ชัดเจนเสมอไป โดยจากการศึกษาพบว่ามีบทบาทวิชาการหลายชิ้นที่มีส่วนข้อสรุป/ ใจความสำคัญแทรกอยู่ในบทนำ หรือส่วนแสดงความคิดเห็น

3. บทบาทวิชาการบางชิ้นอาจมีประเด็นหลัก/ หรือใจความสำคัญมากกว่า 1 ประเด็น เช่น บทบาทวิชาการที่วิพากษ์วิจารณ์ประเด็นการปิดกรุงเทพฯ ของกลุ่ม กปปส. มาโดยตลอด แต่ในข้อสรุป หรือย่อหน้าสุดท้ายกลับมีการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มอื่นๆ เช่น กกต. รวมอยู่ด้วย เป็นต้น

4. บทบรรณาธิการ 1 ชิ้น อาจเป็นได้ทั้งการวิพากษ์วิจารณ์ แก่ต่าง วิจารณ์/เห็นพ้อง หรือมีลักษณะ โน้มน้าวอยู่ในบทความเดียวกัน จึงไม่สามารถแบ่งบทบรรณาธิการตามลักษณะประเภทดังกล่าวให้แยก ขาดจากกันได้อย่างชัดเจน

5. บทบรรณาธิการบางชิ้น / ในหนังสือพิมพ์บางฉบับ อาจมีวิธีการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น/ จุดยืนในการวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ ได้คล้ายคลึงกับการวิเคราะห์/ ให้ความรู้ความเข้าใจกับ สถานการณ์ทั่วไป จึงต้องอาศัยการสังเกต/ บริบทในการตีความร่วม เช่น การสังเกตว่าบทบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ มีการนำเสนอเรื่องราว/ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้านในช่วงที่เลือกศึกษาหรือไม่

6. จากความคาดหวังของสังคมที่ต้องการให้สื่อเป็นตัวกลางในการหาทางออกของความขัดแย้ง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้า บทบรรณาธิการส่วนใหญ่ไม่ได้นำเสนอทางออกที่เป็นรูปธรรมชัดเจน นอกจากการเสนอให้คู่ขัดแย้งหันหน้าเจรจาหันหน้า นอกจากนั้นข้อเรียกร้องของในบทบรรณาธิการที่มุ่งให้คู่ ขัดแย้งเร่งเจรจาหาทางออกร่วมกัน ก็อาจไม่ได้หมายความว่าบทบรรณาธิการนั้นๆ มีจุดยืนที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่าย ใดเสมอไป เช่น บทบรรณาธิการที่วิพากษ์วิจารณ์/เสนอแต่ข้อเท็จจริงในด้านลบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาโดย ตลอด แต่ตอนสรุปกลับเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเจรจา ทั้งนี้ การเสนอข้อเรียกร้องสรุปให้ทุกฝ่ายเจรจาใน ลักษณะดังกล่าว แท้จริงแล้ว อาจเป็นเครื่องมือ/ วิธีการในการกลบเกลื่อนอคติ/ความโน้มเอียงของบท บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ได้อีกทางหนึ่ง

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่อาจมีประเด็น/ใจความสำคัญมากกว่า 1 ประเด็น

คิดผิด คิดใหม่ได้

บ้านเมือง ฉบับวันจันทร์ที่ 13 มกราคม 2557

(ประเด็นที่ 1) ผู้เขียนเคยเขียนจำหวั่นในคอลัมน์นี้เดือนพรรคเพื่อไทยเกี่ยวกับเรื่อง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฉบับมหา เชนง โดยให้พรรคเพื่อไทยทบทวนใหม่ในครั้งนั้น เพราะเชื่อว่าจะเป็นชนวนที่ทำให้เกิดความวุ่นวาย จะมีการต่อต้านกันยกใหญ่ แต่ปรากฏว่า พรรคเพื่อไทยก็ยังคงดีอริ้น ดันเข้าสภาและลงมติผ่านไปได้ ทำให้เกิดปัญหาจวนกระทั่งบัดนี้

ขอเตือนนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการปปส. ให้เลิกความคิดที่จะปิดกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะเมื่อไหร่ก็ตาม เพราะ บอกได้เลยว่า ตอนนี้นครกรุงเทพฯ เริ่มอึดอัดและเบื่อกันแล้ว วันๆ ไม่เห็นทำอะไรเลย นึกสนุกขึ้นมาเรียกมวลชนออกมาเดิน ตามถนนเล่น โชว์พลังว่าสามารถเรียกมวลชนออกมาเดินตามนายสุเทพได้ บอกตรงๆ ว่า ไม่เห็นจะมีประโยชน์หรือเกิดอะไรที่ เป็นรูปธรรมขึ้นมาเลย จำนวนมวลชนที่ออกมาเดินหากคิดตามความเป็นจริงแล้วนับวันมีแต่รอยหรือ ไข่ 5-6 ล้านที่วันนี่คงต้อง นับญาติคนที่ออกมาอีกครอบครัวละ 3 คน คุณเข้าไปถึงจะได้ตามจำนวนที่คุย

ทำไมถึงต้องการให้นายสุเทพคิดใหม่เรื่องการปิดกรุงเทพฯ โดยจะปิดทุก 4 แยก ทุก 3 แยก เปลี่ยนจากถนนรถวิ่ง เป็นถนนคนเดินนะ คิดถูกแล้วหรือ .... วันสองวันแรกอาจจะสนุกสนานไปด้วยกับนายสุเทพ แต่วันต่อๆ มา ความลำบากมันเริ่ม ปรากฏเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นการทำมาหากินของผู้ประกอบการ นักธุรกิจทั้งหลาย .... ที่สำคัญที่สุด เด็กที่ตัวเล็กๆ ที่ต้องไป โรงเรียนจะอย่างไร .... เผลอๆ มีอะไรตามขึ้นมาจะไปโทษใคร การชุมนุมของมวลชนโดยนายสุเทพเป็นแกนนำครั้ง นี้ ยิ่งยื้อไปยาวนานไม่เป็นผลดีกับมืออย่างแน่นอน เพราะเท่าที่ทราบมิตรทั้งหลายเริ่มกลายเป็นศัตรูเยอะขึ้นแล้ว เศรษฐกิจ มันเริ่มตึงแล้ว หากชนะ มีรัฐบาลที่ไม่เป็นประชาธิปไตย โดนต่างชาติโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ยุโรป แขงก์ซันก็แยแล้ว หากจีนเห็นด้วยอีกก็ไม่เหลือหรอกครับ คิดหรือว่านักธุรกิจจะยอมเจ๊งเพราะนายสุเทพคงยาก

(ประเด็นที่ 2) องค์กรอิสระทั้งหลาย เริ่มจากคณะกรรมการการจัดการเลือกตั้ง (กต.) หรือที่เค้าเปลี่ยนชื่อให้เป็น คณะกรรมการไม่จัดการเลือกตั้ง ว่า หากไม่อย่างจัดเลือกตั้งก็ลาออกซะเถอะครับ ไม่ต้องออกมาขู่ว่า หากลาออกแล้วจะไม่มี เลือกตั้ง เพราะอยู่ไปก็ไม่มีเลือกตั้งอยู่ดี ฉะนั้นอยู่หรือไม่อยู่มันก็มีค่าเท่ากัน และอยู่ไปก็เปลืองภาษีของประชาชนโดยใช้เหตุ รวบรวมทั้งองค์กรอิสระอื่นๆ ที่ถือว่าปากกาหรือมีอำนาจ ตัดสินถูกให้เป็นผิด ตัดสินผิดให้เป็นถูก ถึงเวลาที่อีกฝ่ายหนึ่งเข้ามาคิด หรือว่าเขาจะเอาคนอย่างพวกคุณ เพราะซักวัน เวลามีคนมาสั่งให้ตัดสินเค้าให้เหมือนกับตัดสินพรรคเพื่อไทยก็คงจะทำ เหมือนกันแหละ เพราะไอ้นิสัยแบบนี้ไม่มีใครเค้าคบหรือไว้ใจหรอก หากเห็นแก่ประเทศชาติ หากเห็นแก่สถาบันที่บอกว่ารัก และเทิดทูน คิดผิด คิดใหม่ได้

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่อาจมีองค์ประกอบซึ่งไม่สามารถแบ่งแยกได้ชัดเจน

ความเห็นต่อ "เอา" กับ "ไม่เอา"

สยามรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 14 มกราคม 2557

(บทนำ Thesis)

แถลงการณ์ของเครือข่าย"2 เอา2 ไม่เอา"มีเนื้อหาสำคัญ 4 ข้อคือ

1.คัดค้านการรัฐประหาร เพราะเชื่อว่าไม่สามารถยุติความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มการเมืองและประชาชนฝ่ายต่างๆ และจะเป็นการเริ่มต้นของความรุนแรงระหว่างผู้ก่อการรัฐประหารกับประชาชนและประชาชนด้วยกันเอง

2.คัดค้านการใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะจากประชาชนหรือเจ้าหน้าที่รัฐ โดยยืนยันว่า การใช้สิทธิแสดงความเห็นและการจัดกิจกรรมทางการเมืองโดยสันติ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ที่ไม่ควรถูกคุกคามด้วยความรุนแรง ขณะที่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามหลักสากล ไม่กระทำความเกินกว่าเหตุ

3.เคารพการใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญเพราะเป็นสิทธิทางการเมืองของประชาชนทุกคน ที่ไม่มีใครหรือกลุ่มใดสามารถละเมิดได้ และต้องดำเนินการตามกรอบรัฐธรรมนูญและวิถีทางประชาธิปไตย ทั้งนี้ ควรทำให้การเลือกตั้งเป็นกระบวนการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติ

4.สนับสนุนการปฏิรูปบทวิธีทางประชาธิปไตย ประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิรูปที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงซึ่งสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการเลือกตั้ง การปฏิรูปโดยมอบอำนาจเบ็ดเสร็จให้กับคนบางกลุ่มไม่สามารถเป็นหลักประกันว่าจะทำให้ระบบการเมืองตอบสนองต่อประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง การปฏิรูปจึงต้องอยู่บนวิถีทางประชาธิปไตย เช่น ผ่านกระบวนการทางรัฐสภาและการทำประชามติ พรรคการเมืองทุกพรรคต้องแสดงเจตจำนงและให้สัญญาประชาคมที่จะผลักดันให้เกิดการปฏิรูปอย่างจริงจัง โดยไม่กีดกันคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

(ส่วนแสดงความคิดเห็น Anti-Thesis / และข้อสรุป-จุดยืน Conclusion ควบคู่กันไป

ข้อเรียกร้องข้อแรก เราเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับการปฏิวัติรัฐประหาร ทหารไม่น่าจะกล้าทำรัฐประหารอีก

ข้อเรียกร้องข้อที่สอง เรียกร้องให้คัดค้านการใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบจากทุกฝ่าย ประชาชนทั่วไปนั้นไม่ต้องการความรุนแรงอยู่แล้ว แต่การคัดค้านให้เกิดผล จำเป็นต้องแสดงเป้าให้ชัดเจนด้วย ปัญหาการเมืองที่ขยายตัวจนเป็นวิกฤตขึ้นมา นี้ ผ่านการใช้ความรุนแรงมามากแล้ว

เริ่มจากความรุนแรงทางวาจา จนเกิดการกระทำที่รุนแรงทำร้ายผู้อื่นและกระหังฆ่าผู้อื่น ทั้งโดยประชาชนกันเองและความรุนแรงระหว่างกลไกอำนาจรัฐกับประชาชน ทั้งนี้ต้องจำแนกให้ชัดด้วยว่า กลุ่มใดมีพฤติกรรม นิยมใช้ความรุนแรง และอันที่จริงสังคมไทยควรจะเคลื่อนไหวคัดค้านพฤติกรรมของกลุ่มดังกล่าวอย่างจริงจังมานานแล้ว

ข้อเรียกร้องข้อที่สาม หลักความถูกต้องนั้น ต้องเรียกร้องให้เคารพรัฐธรรมนูญ มิใช่เรียกร้องแค่เคารพ "สิทธิการเลือกตั้ง" ตามรัฐธรรมนูญ

อย่าลืมว่า ต้นเหตุที่ทำให้มีมวลชนมากมหาศาลออกมาต่อต้านรัฐบาล เกิดจากกรณีที่ผู้กุมอำนาจรัฐชุดนี้ไม่เคารพรัฐธรรมนูญเสียเองเช่น แก่รัฐธรรมนูญอย่างพินความรู้สึกรวมมหาชน, ประกาศไม่ยอมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ, ไม่จัดการกลุ่มมวลชนที่คุกคามกดดันผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญ กลายเป็นตัวอย่างการไม่เคารพสิทธิตามรัฐธรรมนูญเสียเอง

เราเห็นว่า มหาชนพร้อมจะเลือกตั้งเสมอ ถ้าผู้กุมอำนาจรัฐมีธรรมภิบาล

สำหรับข้อเรียกร้องข้อที่สี่ที่เรียกร้องว่า การปฏิรูปจะต้องอยู่บนวิถีทางประชาธิปไตย ผ่านรัฐสภาและการลงประชามติ นั้น ท่านก็ควรอธิบายว่า มีความหวังที่จะเกิดเป็นจริงอย่างไร? ทำอย่างไรจะฟื้นฟูความเชื่อมั่นศรัทธาของมหาชนกลับมา เพราะในช่วงชีวิตคนหนึ่งรุ่น (ที่ผ่านมา) ยังไม่เห็นแววเลยว่า การปฏิรูปที่แท้จริงจะเกิดจากรัฐสภาไทยได้เอง ทุกวันนี้คนจำนวนมากออกจากร้านมานอนอยู่บนถนน ก็เพราะพวกเขาสิ้นศรัทธากับ "กลไกอำนาจรัฐ" อันรวมถึงรัฐสภาและการเลือกตั้งด้วย ทำอย่างไรจะฟื้นฟูความเชื่อมั่นศรัทธาที่กลับมาได้? นี่เป็นโจทย์ที่พวกท่านต้องรีบแก้ไขอันดับแรก

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่ไม่ได้เริ่มเรื่องด้วยหน้า/ ความนำ

ยั้งย้อ ชินวัตร!

ไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 16 มกราคม 2557

(เริ่มด้วยใจความสำคัญ/ ข้อสรุป)

น.ส.ยั้งย้อ ชินวัตร หรือในขณะนี้คือ น.ส.ยั้งย้อ ถือเป็นบุคคลอันตรายที่สำคัญอันดับหนึ่งสำหรับปัญหาในประเทศไทยขณะนี้ เพราะเงื่อนไขเหตุการณ์ความรุนแรงต่างๆ ล้วนมาจากสาเหตุความตื้อตึง ตื้อด้าน หน้ามืด กอดอำนาจของเธอ ได้เร่งเชื้อสถานการณ์ความขัดแย้งให้บานปลายไม่มีที่สิ้นสุด อันจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อประเทศ และการสูญเสียชีวิตของประชาชนรายวันเพิ่มมากขึ้น

(บทนำ/ ให้บริบท/ ที่มาของปัญหา ควบคู่ไปกับการแสดงความคิดเห็น/ ให้เหตุผล)

ทั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มการชุมนุมขับไล่ น.ส.ยั้งย้อ ชินวัตร ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขระดับ การแพทย์และสาธารณสุขส่วนหน้า ได้สรุปยอดผู้บาดเจ็บตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2556 จนถึงวันที่ 14 มกราคม 2557 พบว่ามีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 188 ราย เสียชีวิต 3 ราย และล่าสุด ผู้ได้รับบาดเจ็บบริเวณแยกปทุมวัน ที่เกิดเหตุการณ์กราดยิงที่สะพาน หัวช้างเมื่อคืนที่ผ่านมา (15 ม.ค.) ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 3 คน ....โดยเฉพาะปฏิบัติการยั้งย้อล่าสุด หมายแก่เกมทางการเมือง คือเปิดวงป่าที่กดดัน กดดันเดินหน้าเลือกตั้ง โดยรัฐบาลจัดให้มีการประชุมพรรคการเมือง เชิญ กกต., หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ, กปปส.และ นปช.มาพูดคุย เพื่อสร้างวาทกรรมขู่ว่าการเลือกตั้ง แต่ก็มีเสียงตอบรับจากคู่ขัดแย้งอย่าง กปปส. มีเพียงเครือข่ายฝั่งรัฐบาลเท่านั้นที่เข้าร่วม

ในขณะที่ทักษิณ ชินวัตร พี่ชายของเธอยังคงมั่นใจว่า เธอจะเป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งหากมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นไม่ว่าเมื่อใดก็ตาม ตามรายงานข่าวของจากสื่อต่างประเทศอย่าง asia sentinel (www.asiasentinel.com) ที่ทักษิณพูดคุยกับบรรดานักธุรกิจเมื่อไม่นานมานี้ ว่าเธอยังคงอยู่รอด หรือ รัฐบาลของน้องสาว ยั้งย้อ ชินวัตร จะยังคงยืนอยู่ได้ และอยู่ได้นานโดยไม่พ่ายแพ้กลุ่ม กปปส. ...

....อย่างเช่นกรณีล่าสุด ที่ทักษิณมีส่วนได้เสียเชื่อมโยงสำคัญกับกลุ่มทุนธุรกิจพลังงาน โดยเฉพาะ "มูบาดาลา ปิโตรเลียม" ยักษ์ใหญ่ด้านพลังงานในเครือ "มูบาดาลา กรุ๊ป" ที่เป็นหนึ่งในแกนขาด้านการลงทุนของรัฐอาบูดาบี ในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) ที่ได้รับไฟเขียวให้เข้าทำสัญญาพัฒนาแหล่งน้ำมัน "นงเยาว์" ที่ตั้งอยู่ในอ่าวไทย โดยบริษัทดังกล่าวมีผู้บริหารระดับสูงชื่อ ซิด โมฮัมหมัด บินซาเยด อัล นาร์ยาน และเป็นพี่ชายของ ซิด มานซูร์ บิน ซาเยด อัลนาห์ยาน ที่เข้าซื้อกิจการสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้

(ใจความสำคัญ/ ข้อสรุป)

นี่แหละ ทักษิณ ชินวัตร ฝัดดเลือดประชาธิปไตย นายทุนสามัญผู้ละโมภ โลกมาก ใช้ประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือทำมาหากิน โดยการขายชาติ ขูดเลือดขูดเนื้อ คนไทยทั่วประเทศ โดยใช้ร่างทรงคือ น.ส.ยั้งย้อ ชินวัตร สนตะพายพวกรหน้ามืดดามัวบูชาประชาธิปไตยอีกต่อหนึ่ง!

ตัวอย่างบทบรรณาธิการที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด แต่มีข้อเรียกร้องถึงทุกฝ่ายให้เจรจา

ระงับรุนแรง

มติชน ฉบับวันศุกร์ที่ 17 มกราคม 2557

นับวันสถานการณ์การเมืองไทยดูท่าจะ**แยลง** เพราะเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงถี่ขึ้น ทั้งการลอบยิงกลุ่มผู้ชุมนุมในยามค่ำคืน การปาประทัดยักษ์ทำร้ายกลุ่มผู้ชุมนุม การรื้อยิงใส่ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ วางระเบิดขู ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ การประกาศขัดดาวนกรุงฯ การชักชวนให้กลุ่มผู้ชุมนุมจับกุมนายกรัฐมนตรีนครินทร์ รัฐมนตรี และเข้าไปถึงครอบครัว **การสลับกันขึ้นเวทีปราศรัยด้วยท่าทางก้าวร้าว ใช้น้ำยาหยาดคาย ด่าทอ เหยียดหยาม กระตุ้นให้เกิดความเกลียดชัง ฯลฯ** สิ่งเหล่านี้สามารถไต่ยีนกันทุกวัน และในแต่ละวันก็ไต่ยีนบ่อยขึ้น

สถานการณ์การเมืองเช่นนี้ จำเป็นต้องระงับมิให้เหตุนานปลายออกไปยิ่งกว่านี้ เพราะการเกิดความรุนแรงขึ้น ครั้งหนึ่งยอมส่งผลทำให้เกิดความรุนแรงขึ้นในครั้งต่อไป อาทิ **การลอบยิงกลุ่มผู้ชุมนุมครั้งหนึ่ง หากไม่มีการจับกุมผู้กระทำผิด ย่อมทำให้คนร้ายได้ใจ และกลับมาลอบยิงกลุ่มผู้ชุมนุมอีกครั้งแล้วครั้งเล่า เช่นเดียวกับกรณีการตบของกลุ่มผู้ชุมนุมเมื่อถูกลอบยิงครั้งหนึ่งก็ต่อจะระวังป้องกันในครั้งต่อไป และพร้อมจะตอบโต้ทันทีที่ทำได้ ทำให้มีแนวโน้มเกิดความรุนแรงได้ตลอดเวลา หรือการขึ้นเวทีกล่าววาทะคายคาย ย่อมกระตุ้นให้ผู้ไต่ยีนเครียด ยิ่งผู้ไต่ยีนคือผู้ที่ถูกต่อว่า ย่อมเกิดความไม่พอใจและพร้อมจะตอบโต้ด้วยถ้อยคำด่าอันหยาดคาย ทำให้เกิดความรุนแรงขึ้นดังเช่นการตอบโต้ที่ปรากฏอยู่ในสังคมออนไลน์**

ในสถานการณ์การเมืองเช่นปัจจุบันที่สังคมล่อแหลม ต่อความรุนแรงในทุกรูปแบบ สมควรอย่างยิ่งที่แต่ละฝ่ายต้องช่วยกันหาวิธีระงับมิให้ความรุนแรงเกิดขึ้น โดยการหยุดการปราศรัยด้วยถ้อยคำหยาดคาย หลีกเลี่ยงการ ยั่วให้เกิดการปะทะแสวงหาหนทางป้องกันเหตุร้าย เช่น ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพิ่มแสงสว่าง ส่วนคนร้ายที่ก่อเหตุเจ้าหน้าที่รัฐต้องติดตามจับกุมมาลงโทษ โดยเร็ว และที่สำคัญคือสังคมไทยทั้งมวลไม่ว่าจะยืนหยัดอยู่ด้วยความคิดไหน ต้องไม่ปล่อยให้ฝ่ายนิยมความรุนแรงเอาชนะฝ่ายสันติวิธีไปได้ เพราะความรุนแรงไม่เคย ส่งผลดีให้ใคร ดังนั้น ไม่ว่าความรุนแรงจะเกิดแล้วหรือยังไม่เกิดขึ้น **สิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันคือระงับมิให้ความรุนแรงเกิดขึ้น**

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 11 ฉบับ สามารถแบ่งข้อสรุปได้เป็น 3 ประเด็น คือ 1) ลักษณะทั่วไปของบทบรรณาธิการ 2) ลักษณะการใช้ภาษา และ 3) จุดยืน และเหตุผลสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของบทบรรณาธิการในช่วงที่เลือกศึกษา ดังนี้

1) ลักษณะทั่วไปของบทบรรณาธิการ

จากการศึกษาพบว่า บทบรรณาธิการอาจไม่ได้มีวิธีการเขียนตามโครงสร้าง หรือมีองค์ประกอบครบสมบูรณ์ ตามแนวคิดเรื่องการเขียนบทบรรณาธิการ ซึ่งในบางครั้งอาจทำให้ผู้อ่านแยกแยะ หรือจับใจความสำคัญของเรื่องได้ยาก

ในแง่ของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของบทบรรณาธิการพบว่า ส่วนใหญ่บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ยังคงเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงจุดยืน/ วิพากษ์วิจารณ์กลุ่มการเมืองต่างๆ โดยจากการแจกแจงวิเคราะห์ใจความสำคัญ และเหตุผลที่บทบรรณาธิการแต่ละฉบับนำมาใช้สนับสนุนความคิด แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ มีแนวคิดทางการเมืองที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลักด้วยกัน 1) กลุ่มสนับสนุนรัฐบาล 2) กลุ่มสนับสนุน กปปส. 3) กลุ่มที่เป็นกลาง หรือไม่ได้มีการสนับสนุนแนวคิดฝ่ายใดที่ชัดเจน

2) ลักษณะการใช้ภาษา

บทบรรณาธิการบางชิ้น ในหนังสือพิมพ์บางฉบับ (ไทยโพสต์ และแนวหน้า) พบว่ามีสำนวนหรือลีลาการเขียนที่เร้าอารมณ์ รุนแรง ซึ่งอาจเข้าข่ายลักษณะถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) ได้

3) จุดยืน และเหตุผลหลักที่ใช้สนับสนุนความเห็นต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของบทบรรณาธิการในช่วงที่เลือกศึกษา

จากการศึกษาพบว่า บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มีฐานทางความคิด หรือชุดข้อมูลในการแสดงจุดยืน และเหตุผลหลักที่ใช้สนับสนุนความเห็นที่มีต่อเหตุการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกัน ดังนี้

ประเด็นชัชชาติวน

จากการศึกษาการใช้เหตุผลในบทบรรณาธิการประเด็นการปิดกรุงเทพฯ พบว่าบทบรรณาธิการมีการนำเหตุผลเพื่อสนับสนุนใจความหลักเกี่ยวกับประเด็นการปิดกรุงเทพฯ ซึ่งมีทั้งชุดความคิดที่เห็นว่าการปิดกรุงเทพฯ ของกลุ่ม กปปส. ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคม และการแสดงความคิดเห็นว่า รัฐบาลเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ชุมนุม กปปส. ออกมาเคลื่อนไหวปิดกรุงเทพฯ ดังนี้

(1) การปิดกรุงเทพฯ ของกลุ่ม กปปส. ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยนำเสนอผลกระทบจากเหตุการณ์ปิดกรุงเทพฯ เช่น การจลาจล เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อชี้ให้เห็นแนวโน้มว่าการปิดกรุงเทพฯ ก่อให้เกิดความสับสนเสี่ยงที่จะนำไปสู่ความรุนแรง และอาจเป็นเหตุขยายความขัดแย้งให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้กลุ่มหนังสือพิมพ์ที่มีการใช้แนวเหตุผลลักษณะนี้มาอธิบาย วิพากษ์วิจารณ์ประเด็นการปิดกรุงเทพฯ ในบทบรรณาธิการอย่างชัดเจน คือหนังสือพิมพ์บ้านเมือง และเดลินิวส์ นอกจากนี้ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และมติชน ก็นำเหตุผลลักษณะเดียวกันมาวิพากษ์วิจารณ์ กปปส. กับการปิดกรุงเทพฯ ด้วยเช่นกัน

(2) รัฐบาลเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ชุมนุม กปปส. ออกมาเคลื่อนไหวปิดกรุงเทพฯ โดยกล่าวถึงสาเหตุที่มวลชนต้องออกมาชุมนุม เพราะว่าการทำหน้าที่ของรัฐบาลที่ไม่โปร่งใส พร้อมอ้างอิงเชิงเปรียบเทียบจากการชุมนุมที่มีลักษณะเช่นเดียวกันในประเทศกัมพูชา และบังกลาเทศ ว่ามีสาเหตุมาจากการทุจริต ความไม่โปร่งใสของรัฐบาล ซึ่งหนังสือพิมพ์ที่ใช้เหตุผลชุดนี้มาอธิบาย คือ หนังสือพิมพ์แนวหน้า ตารางที่ 13 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความคิดเห็นในประเด็นนี้

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
การปิดกรุงเทพฯ ของ กปปส. สร้างความเสียหายในภาพรวมต่อประเทศ	ผลกระทบที่เกิดจากการปิดกรุงเทพฯ เช่น เศรษฐกิจ การจลาจล สร้างความเสียหาย บนเวทีปราศรัยมีการใช้คำถ้อยคำหยาบบนเวที ซึ่งอาจเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างกว้างขวาง	พบมากในกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่โจมตี/วิพากษ์วิจารณ์หลากหลาย โดยเฉพาะบ้านเมือง และเดลินิวส์ นอกจากนี้ยังพบในกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่วิพากษ์วิจารณ์ กปปส. ได้แก่ ข่าวสด และมติชน
ความไม่ดีของรัฐบาลเป็นสาเหตุทำให้เกิดการชุมนุมของมวลชนประชาชน	เปรียบเทียบตัวอย่างการชุมนุมเนื่องจาก รัฐบาลทรราชในต่างประเทศ คือ บังกลาเทศ และกัมพูชา	พบมากในหนังสือพิมพ์แนวหน้า

ประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

จากการศึกษา บทบรรณาธิการในประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน พบว่า ในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มีการแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ รัฐบาลไม่ควรประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน หรือการ

ชี้ให้เห็นว่า พ.ร.ก. ฉุกเฉินจะนำไปสู่ปัญหาความรุนแรง ทั้งนี้ ใช้การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เช่น องค์การภาคเอกชน องค์การอิสระและภาคประชาชน หน่วยงานด้านกองทัพฯ โดยให้เหตุผลว่าการประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉินอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังใช้วิธีการใช้เหตุผลมาสนับสนุนความคิดเห็นโดยการเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ความรุนแรงในอดีต เช่น เหตุการณ์ความรุนแรงที่ อ.ตากใบ การประกาศสงครามกับยาเสพติดในสมัยรัฐบาลทักษิณฯ เหตุการณ์ชุมนุมปี 53 ที่นำไปสู่เหตุการณ์ความรุนแรงจากการที่รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน โดยพบในหนังสือพิมพ์ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แนวหน้า มติชน และคมชัดลึก

ตารางที่ 14 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความเห็นในประเด็น พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
รัฐบาลไม่ควรประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน	การคัดค้านจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน ภาคเอกชน ฝ่ายทหาร ที่ให้เหตุผลว่า ขณะนี้ยังไม่มีความจำเป็น หรือเหตุร้ายแรงให้ออกประกาศ พ.ร.ก. บทเรียนการใช้ พ.ร.ก. ในอดีตและอ้างว่ารัฐบาลเป็นต้นเหตุของความรุนแรง เป็นการกลั่นแกล้งผู้ที่เห็นต่าง	พบในหนังสือพิมพ์ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะไทยรัฐ แนวหน้า มติชน และคมชัดลึก

ประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง

จากการศึกษาการใช้เหตุผลในบทบรรณาธิการประเด็นการเลือกตั้ง พบว่าบทบรรณาธิการมีการนำเหตุผลเพื่อสนับสนุนในความหลักเกี่ยวกับประเด็นการเลือกตั้ง ซึ่งมีทั้งที่แสดงความเห็นว่า การเลือกตั้งคือทางออกของปัญหา / ไม่ควรขัดขวางการเลือกตั้ง และที่มองว่า การเลือกตั้งอาจไม่ใช่ทางออกของปัญหาที่แท้จริง ดังนี้

(1) การเลือกตั้งคือทางออกของปัญหา / ไม่ควรขัดขวางการเลือกตั้ง โดยใช้หลักรัฐธรรมนูญ หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมาย และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย เป็นเหตุผลสำคัญในการสนับสนุนความคิด/ จุดยืน ทั้งนี้ โดยชี้แจงให้เห็นว่าการขัดขวางการเลือกตั้งของ กปปส. เป็นการละเมิดหลักกฎหมาย และหลักสิทธิเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตย และยังเป็นการกระทำที่ต่างประเทศไม่เห็นชอบ โดยกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนในลักษณะนี้ ได้แก่กลุ่มหนังสือพิมพ์ที่มุ่ง

วิพากษ์วิจารณ์ กปปส. ได้แก่ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และมติชน นอกจากนี้ยังพบในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์ด้วยเช่นกัน

(2) การเลือกตั้งอาจไม่ใช่ทางออกของปัญหาที่แท้จริง โดยอ้างอิงจากการคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหลังการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเปิดสภาไม่ได้เนื่องจากจำนวน ส.ส. ไม่ครบจำนวน สถานการณ์ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น รวมไปถึงการสิ้นเปลืองงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีการอ้างอิงจุดยืนจากกลุ่มต่างๆ ที่เรียกร้องให้ปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง กลุ่มหนังสือพิมพ์ที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างเด่นชัด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โฟสต์ทูเดย์ ไทยโพสต์ คมชัดลึก นอกจากนี้ยังพบในหนังสือพิมพ์คมชัดลึกด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 15 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความเห็นในประเด็นเลือกตั้ง

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
การเลือกตั้งเป็นทางออกของปัญหา/ เป็นวิธีการทางประชาธิปไตยที่ใช้แก้ไขความขัดแย้งได้ดีที่สุด / เป็นระบบที่สะท้อนความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม	ใช้หลักรัฐธรรมนูญ หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมาย และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยโดยยกเหตุการณ์การขัดขวางการเลือกตั้ง และคำกล่าวอ้างจากต่างประเทศประกอบ	พบมากในกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่โจมตี/วิพากษ์วิจารณ์ กปปส. ได้แก่ ข่าวสด และมติชน นอกจากนี้ยังพบในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์
การเลือกตั้งอาจไม่ใช่ทางออกของสถานการณ์ความขัดแย้ง	การคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหลังการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเปิดสภาไม่ได้เนื่องจากจำนวน ส.ส. ไม่ครบจำนวน สถานการณ์ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น รวมไปถึงการสิ้นเปลืองงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีการอ้างอิงจุดยืนจากกลุ่มต่างๆ ที่เรียกร้องให้ปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง	พบมากในกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่โจมตี/วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล โดยเฉพาะ ไทยรัฐ โฟสต์ทูเดย์ และไทยโพสต์ นอกจากนี้ยังพบในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก

ประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว

จากการศึกษาบทบรรณาธิการในประเด็นเรื่องโครงการรับจำนำข้าว พบว่า บทบรรณาธิการล้วนแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การชี้ให้เห็นว่าโครงการรับจำนำข้าวเป็นการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาด โดยการชี้แจงให้เห็นข้อเท็จจริงต่างๆ เช่น การชี้มูลความผิดของ ปปช. ว่าการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวจน योगโยไปถึงรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยฯรวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการออกมาประท้วงของชาวนาที่ได้รับผลกระทบในจังหวัดต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความไม่โปร่งใสของโครงการ โดยพบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ยกเว้นหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ข่าวสด และมติชน

ตารางที่ 16 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความเห็นในประเด็น
โครงการรับจำนำข้าว

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
จุดยืนว่าโครงการรับจำนำข้าวเป็นการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาล	ความล้มเหลวของโครงการรับจำนำข้าว การทุจริต ความไม่โปร่งใสในการบริหารโครงการ	พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ยกเว้นคมชัดลึก ข่าวสด และมติชน

ประเด็นความรุนแรง

ในภาพรวมพบว่าบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีความเห็นและจุดยืนที่คล้ายคลึงกัน คือไม่เห็นด้วยกับความรุนแรง โดยมองว่า **ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของปัญหา ไม่ว่าจะมีความรุนแรงในลักษณะใดก็ตาม** โดยพบการแสดงความคิดเห็นและมุมมองหลักๆ ดังนี้

(1) รัฐบาล/ คส.รส. /เจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังแก้ปัญหาความรุนแรงได้ไม่มีประสิทธิภาพ โดยยกเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถตามจับคนร้าย มีความล่าช้าในการติดตามคดี เป็นเหตุผลมาสนับสนุนความคิดเห็น ทั้งนี้ พบมากในหนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ คมชัดลึก

(2) การชุมนุมปิดกรุงเทพฯ ของ กปปส. มีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง โดยยกเหตุผลเรื่องการขึ้นเวที และการใช้ถ้อยคำที่รุนแรงของผู้ชุมนุม/ แกนนำ ในการโจมตีกลุ่มตรงข้าม ซึ่งอาจเป็นการบ่มเพาะความรุนแรง ให้มีการตอบโต้กันไปมาจนเกิดเป็นความรุนแรงต่อเนื่อง ความเห็นดังกล่าวพบได้ในกลุ่มบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ที่มุ่งโจมตี/ วิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. โดยเฉพาะ ข่าวสด และมติชน

ตารางที่ 17 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความเห็นในประเด็น
ความรุนแรง

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
รัฐบาล/ คส.รส. /เจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังแก้ปัญหาความรุนแรงได้ไม่มีประสิทธิภาพ	เจ้าหน้าที่มีความล่าช้าในการติดตามคดี/ ไม่สามารถจับคนร้ายมาลงโทษได้	พบมากในหนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ และคมชัดลึก
การชุมนุมปิดกรุงเทพฯ ของ กปปส. มีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง	การใช้ถ้อยคำที่รุนแรงของผู้ชุมนุม/ แกนนำ ในการโจมตีกลุ่มตรงข้าม ซึ่งอาจเป็นการบ่มเพาะให้เกิดความรุนแรง / การตอบโต้/ ผลกระทบต่อเนื่องต่างๆ	พบมากในกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่มุ่งโจมตี/ วิพากษ์วิจารณ์กลุ่ม กปปส. โดยเฉพาะ ข่าวสด และมติชน

ประเด็นความขัดแย้ง

จากการศึกษาพบว่า ประเด็นเรื่องความขัดแย้งเป็นกลุ่มเนื้อหาที่มีความหลากหลายมากที่สุด แต่ในความหลากหลายพบว่า บทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เน้นย้ำให้เห็นว่า ทั้งฝ่ายต่างมุ่งเอาชนะ และเห็นความขัดแย้งเป็นแค่เกมการเมือง ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงยิ่งขึ้น ดังนี้

(1) ทั้งรัฐบาล และ กปปส. ต่างมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นเกมทางการเมือง โดยยกเหตุผลเรื่องการไม่ยอมอ่อนข้อของทั้งสองฝ่าย และผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง ทั้งในแง่สังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ มาสนับสนุนความคิดเห็น ทั้งนี้ พบมากในหนังสือพิมพ์กลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์หลากหลาย โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และเดลินิวส์ รวมถึงหนังสือพิมพ์อื่นๆ แทบทุกฉบับ

(2) กปปส. มุ่งแต่เอาชนะ และมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นแค่เกมทางการเมือง โดยยกตัวอย่างเช่น กรณีการใช้ข้อเสนอของยูเอ็นเป็นประเด็นทางการเมือง หรือการสร้างเงื่อนไขให้เกิดรัฐประหาร เป็นต้น ทั้งนี้ พบมากในหนังสือพิมพ์ที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ กปปส. โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ข่าวสด

(3) รัฐบาล มุ่งแต่เอาชนะ และมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นแค่เกมทางการเมือง โดยยกตัวอย่างเช่น กรณีที่รัฐบาลให้ยูเอ็นเข้ามาแทรกแซง การปฏิเสธข้อเสนอขององค์กรเอกชน และ กกต. ในการเลื่อนการเลือกตั้ง เป็นต้น ทั้งนี้ พบมากในหนังสือพิมพ์กลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์แนวหน้า ไทยโพสต์ และโพสต์ทูเดย์

ตารางที่ 18 แสดงจุดยืน และเหตุผลหลักของบทบรรณาธิการที่ใช้สนับสนุนความเห็นในประเด็นความขัดแย้ง

จุดยืนหลักที่พบ	เหตุผล	หนังสือพิมพ์
ทั้งรัฐบาล และ กปปส. ต่างมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นเกมทาง	การไม่ยอมอ่อนข้อของทั้งสองฝ่าย และผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งต่างๆ	พบมากในหนังสือพิมพ์กลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์หลากหลาย โดยเฉพาะ กรุงเทพธุรกิจ และเดลินิวส์ รวมถึงหนังสือพิมพ์อื่นๆ แทบทุกฉบับ
กปปส. มุ่งแต่เอาชนะ และมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นแค่เกมทางการเมือง	กรณีการใช้ข้อเสนอของยูเอ็นเป็นประเด็นทางการเมือง หรือการสร้างเงื่อนไขให้เกิดรัฐประหาร เป็นต้น	พบมากในหนังสือพิมพ์กลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์ กปปส. โดยเฉพาะ อาย่างยิ่ง ข่าวสด
รัฐบาล มุ่งแต่เอาชนะ และมองความขัดแย้งครั้งนี้เป็นแค่เกมทางการเมือง	กรณีที่รัฐฯให้ยูเอ็นเข้ามาแทรกแซง การปฏิเสธข้อเสนอขององค์กรเอกชน และ กกต. ในการเลื่อนการเลือกตั้ง เป็นต้น	พบมากในหนังสือพิมพ์กลุ่มที่วิพากษ์วิจารณ์ รัฐบาล โดยเฉพาะ แนวหน้า ไทยโพสต์ และโพสต์ทูเดย์

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าบรรณารักษากรจะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น/แสดงจุดยืนทางการเมืองได้ อย่างไรก็ตามก็ ตามจากการศึกษาบรรณารักษากรหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 11 ฉบับ มีเดียมอนิเตอร์เห็นว่าบรรณารักษากร ควรจะมีลักษณะดังนี้

1) ใช้สิทธิเสรีภาพในทางบวก และใช้ชุดเหตุผลประกอบข้อคิดเห็นของตนอย่างเหมาะสม เป็นจริง ลุ่มลึกและเชื่อถือได้ มากกว่าบทความ/บทวิเคราะห์ทั่วไป

2) มุ่งหาทางออกให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ความขัดแย้ง

3) ต้องไม่ใช่ข้อความ/ถ้อยคำที่มีความรุนแรง หรือการแสดงความคิดเห็นอื่นใดที่อาจเข้าข่ายการ สร้างความเกลียดชัง หรือขยายความขัดแย้งให้กับสังคม